דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום שני, ג' בשבט תשמ"ז, 2 בפברואר 1987 ● גליון 19032

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- רמטכ"ל אחרי התשה / אמיר אורן
- להתכונן ליום סגריר / חגי אשד
- מכנה משותף נמוך בכוויית / דן אבידן
- קובלנתו של חריש / טובה צימוקי
- איפה מאזן אל על / אריה ארד
- בורסה (4); כלכלה (5); עכשיו (9); על הדשא (10)

מזג האויר

מעונן חלקית עם טמפרטורות גבוהות מהרגיל בעונה זו. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 11–24; רמת-הגולן: 14–24; צפת: 14–24; חיפה: 16–23; טבריה 12–22; נצרת: 16–24; עפולה: 10–25; שומרון: 15–25; תל-אביב: 15–28; לוד: 12–29; יריחו: 10–25; עזה 14–25; באר-שבע: 13–31; אילת: 15–28.

מאמץ למנוע פרישת אלופים עם מינוי שומרון: אור ודרורי יפרשו כנראה — ברק עשוי להישאר

הרמטכ"ל המיועד דן שומרון

מאת מלי ולינגר ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

שר הבטחון יצחק רבין עושה מאמצים למנוע פרישת אלופים מצה"ל בעקבות ההחלטה למנות את אלוף דן שומרון לרמטכ"ל הבא.

עם זאת אמר אתמול רבין בתשובה לשאלת אחד השרים, כי תמיד אחרי מינוי של רמטכ"ל חדש פרשו אלופים ותיקים. "זה תהליך טבעי, אך מה שחשוב הוא, שאלופים צעירים אינם מתכוונים לפרוש".

הממשלה אישרה פה אחד את הצעת שר הבטחון למנות את האלוף שומרון לרמטכ"ל. לפני ישיבת הממשלה היתה התייעצות קצרה של ראש הממשלה, ממלא-מקומו ושר הבטחון, ובה הוחלט, כי אין להמתין עוד וכי על רבין מוטלת החובה להביא את מינוי שומרון לממשלה, על אף התנגדותו של הרמטכ"ל משה לוי.

כמה אלופים כבר הודיעו כי יפרשו מצה"ל אם האלוף שומרון יתמנה לרמטכ"ל, אחרים מהם כאלה שעתידים עוד לפניהם. גם אם הלקס יחזור בהם, ויש לקוות כי כך יהיה, צמרת צה"ל תשנה את פניה.

בינתיים נראה כוודאי, כי האלופים דרורי ואור יפרשו מצה"ל, צעד שאיננו חסר תקדים לגבי מועמדים לרמטכ"לות שלא התמנו. עד כה התבטא גם האלוף ברק בהזדמנויות שונות בדבר כוונתו לא לחכות לסיבוב הבא אף היות שעתה ייחשב בוודאי מועמד מהשורה הראשונה בהתמודדות הבאה על התפקיד, בעוד שלוש-ארבע שנים.

סבורים, כי ישקול את החלטתו מחדש ולא יפרוש. ככל הנראה, ניסה שר הבטחון לשכנע כל אחד מהם בשיחות שקיים עמם אתמול להישאר בצה"ל, ומהלקם לא שמע עדיין תשובות סופיות. אלה ואחרים עלולים לעזוב, ואחת השאלות הפתוחות היא מי יהיה סגן הרמטכ"ל הבא.

לוי שמע על המינוי מרבין בסיור בלבנון — וטלפן לשומרון לברכו

מאת מלי ולינגר, הכתבת הצבאית של "דבר"

את ההודעה על החלטת הממשלה למנות את האלוף דן שומרון, מועמד שר הבטחון, לרמטכ"ל הבא של צה"ל שמע הרמטכ"ל, רב-אלוף משה לוי, אתמול בשעה 9.20 בבוקר מפי שר הבטחון, שטלפן אליו למפקדת עוצבה על גבול הצפון, שם עשה הרמטכ"ל בסיור.

באמצע סקירה מקפת ששמע מפי מפקדי כוחות צה"ל הפועלים בגבול לבנון ובתוך איזור הבטחון, נקרא הרמטכ"ל אל הטלפון בחדר הסמוך, ועל הנשארים בחדר ירדה מתיחות. מקץ דקות ספורות חזר רב-אלוף לוי לחדר, התיישב בכסאו, ולפני שהקצין שהפריע בסקירה הספיק להמשיך בדבריו, הוא אמר בשקט: "כרגע הודיע לי שר הבטחון, שהממשלה אישרה את ההצעה שלו למנות את דן שומרון לרמטכ"ל הבא. זה מינוי חשוב, וכולנו צריכים לאחל לדן שיצליח בתפקיד". אם ההחלטה הזו, שנתקבלה בידוע על-אף דעתו של הרמטכ"ל, עוררה סערה בנפשו — לא היה לכך רמז בפניו או בקולו.

הסקירה נמשכה כאילו דבר לא קרה, וההפרעה היחידה הבאה היתה יציאה נוספת של רב-אלוף לוי לחדר הסמוך. עכשיו הוא טלפן אל דן שומרון לברך אותו. איזהו גיבור — הכובש את אכזבתו.

תא"ל י. שהתלווה אל הרמטכ"ל בסיור, הזכיר לו בהזדמנות זו, שלפני ארבע שנים, בהיותם באיזור צידון, שמעו ברדיו שהממשלה אישרה את מינויו של לוי לרמטכ"ל הבא, והם ירדו למפקדת-משנה של העוצבה שעליה פיקד אז י., כדי לקבל הודעה טלפונית. קדימה היסטורי.

האמנם יפרשו (מימין לשמאל): האלופים אורי אור, אהוד ברק ואמיר דרורי.

מחלוקת שמיר-פרס על הוועידה — מחריפה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

המחלוקת בקשר לכינוס הוועידה הבין-לאומית לשלום במזרח-התיכון החריפה, בשל חילוקי-דעות ישירים בין ראש הממשלה יצחק שמיר לממלא-מקומו שמעון פרס. בישיבת הממשלה אתמול סקר שמעון פרס את מסעו באירופה וציין את עשר הנקודות, שלדבריו הסכימו עליהן ישראל ומצרים לקראת כינוס ועידה בין-לאומית.

לאחר דבריו של פרס הודיע ראש הממשלה, כי הוא מסתייג מרעיון הוועידה הבין-לאומית. רעיון זה מזמין, לדעתו, לחצים בין-לאומיים. שמיר ציין, כי לא היתה כל החלטה בנושא זה בממשלה, אם כי אין הוא מתנגד להמשיך בגישושים מדיניים ובירורים, בקשר לסיכויי הוועידה הבין-לאומית. לאחר מכן התפתח דיון כללי.

שר הבטחון יצחק רבין העריך, כי הסיכויים לכנס ועידה בין-לאומית אינם ריאליים, אך הדגיש, כי אסור לישראל לזנוח כל נסיון להגיע לשלום, גם באמצעות הוועידה הבין-לאומית. שר התעשיה והמסחר אריאל שרון התלונן, כי, כמו בנושאים אחרים, כפרשת פולארד, גם בעניין הוועידה הבין-לאומית אין מקיימים דיון בממשלה.

סגן ראש הממשלה דוד לוי טען, כי הממשלה לא נתנה לשר החוץ מנדט להציג את עמדתו בדבר הוועידה הבין-לאומית. השר לתכנון כלכלי גד יעקבי אמר, כי אף שאין ויכוח בין הליכוד למערך — שוועידה בין-לאומית, על-פי המתכונת הסובייטית, אינה מקובלת על ישראל — אסור לישראל להצטייר כבוקשה ולאבד "יתרון הסברתי".

ראש הממשלה סיכם, באומרו, שהדיון אינו מיועד לקבלת החלטות ורק כאשר יתעורר צורך הוא יובא לממשלה לשם הכרעה.

באשדות-יעקב מכינים מסיבה לבן דן שומרון

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

הידיעה על החלטת הממשלה לאשר את מינויו של בנם לרמטכ"ל הבא של צה"ל, הגיעה לטובה ואליהו שומרון, הוריו של דן שומרון, באמצעות חברי קיבוצם, אשדות-יעקב (איחוד), ששמעו על כך ברדיו.

אליהו, נגר במשק, וטובה, מבקרת המועצה האזורית עמק הירדן, הידועה כפעילה חברתית בקיבוץ ובתנועה, הם מוותיקי המשק. כאשר התבשרו אתמול על מינויו המיועד של בנם, לא הסתירו את התרגשותם, אך סירבו להגיב וביקשו זמן לעכל את הבשורה.

גם בחצר הקיבוץ, שבו נולד וגדל הרמטכ"ל הבא של צה"ל, היתה התרגשות רבה והחברים מיהרו לברך את טובה אליהו ושאול, אחיו הצעיר של דן. חברי המשק, שהתאכזבו, לפני חמש שנים כשהאלוף מבית-אלפא גבר על האלוף שלהם במירוץ ללשכת הרמטכ"ל, מתכננים לערוך מסיבה לכבוד דן שומרון, לאחר שייכנס לתפקידו החדש.

לקראת דיון בוועדת הכספים

הממשלה תתבע לאשר התקציב כמקשה אחת

מאת סופרת "דבר"

בממשלה מתגבשת החלטה, לדרוש מחברי ועדת הכספים של הכנסת, לאשר כמקשה אחת את התקציב והחלטות הממשלה, הקשורות אליו, כולל רפורמה במס-הכנסה וגביית אגרת חינוך.

בממשלה סבורים, כי כדי להבטיח את הסיוע למגזרים השונים, שהגושים השונים בוועדת הכספים מעוניינים בהם, יש לחייב את חברי ועדת הכספים לאשר את החלטות הממשלה ואת התקציב כפי שיוגשו.

חברי המערך בוועדת הכספים דורשים אישור פרישת חובות הקיבוצים, כתנאי להצבעתם בעד התקציב. חברי המערך בוועדה מזהירים, כי אם יטרפד הליכוד את הסדר פרישת החובות, שמציע האוצר, לא יצביעו אנשי המערך בוועדה בעד התקציב בקריאה ראשונה.

מתחיל קרב על יומניו של רייגן

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — היועץ הפוליטי של הבית הלבן, מיטשל דניאלס התפטר בסוף השבוע מתפקידו. דניאלס, שהוא הממונה על קשרי הבית הלבן עם הקונגרס הרגיש, כי אינו יכול עוד למלא את תפקידו בגלל התעקשות הנשיא, שלא לפטר את ראש הסגל בבית הלבן דונאלד ריגן.

חברי הקונגרס משתי המפלגות היו מאוחדים בשבועות האחרונים, בדרישה לפטר את ריגן וטענו כי הוא האחראי לחוסר האירגון בבית הלבן שהביא להסתבכות האיראנית. גם חברי הקונגרס מהמפלגה הרפובליקאית הירבו לתקוף את הבית הלבן ודמוו, כי לא יפסיקו את התקפותיהם עד שיפוטר דונאלד ריגן. דניאלס מצא, כי לבית הלבן אין עוד לשון משותפת עם חברי הקונגרס ולפיכך החליט להתפטר.

חברי הקונגרס, משתי הוועדות הבודקות את הפרשה האיראנית, עומדים לבקש בימים הקרובים גילוי של היומנים הפרטיים של הנשיא רייגן, משום שהם כוללים גם רישומים על הפרשה האיראנית. כן מבקשים החוקרים, לגבות עדות מאדמונד מוריס, העובד עם הנשיא על כתיבת הביוגרפיה שלו. בוואשינגטון מעריכים, כי צפוי קרב משפטי על היומנים ומזכירים את הקרב, שניטש בין הקונגרס לבין הנשיא ניקסון על סרטי ההקלטה של הבית הלבן.

הירידה ביתרות מט"ח נבלמה בתחילת 1987

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

הממשלה פתחה את שנת 1987 בצורה חיובית. הנתונים, שפרסם אתמול בנק ישראל, מראים, כי בחודש שעבר התחלפה ההזרמה הממשלתית בספיגה גדולה ובתחום מטבע-החוץ נבלמה הירידה ביתרות.

בינואר ספגה הממשלה מהציבור 591 מיליון שקלים — 274 מיליון שקלים נספגו בשוק ההון ו-317 מיליון נוספים נספגו כתוצאה מפעילות ריאלית של הממשלה. ספיגה זו נובעת בעיקר מירידה של 7 אחוזים, שנרשמה בחודש שעבר בהוצאות הממשלה. ההכנסות ממסים היו דומות לאלה שנרשמו בחודשים הקודמים ורק בהכנסות ממס ערך-מוסף נרשמה בינואר עלייה, כתוצאה מהפעילות הכלכלית המוגברת בדצמבר.

גם במצב יתרות מטבע החוץ נרשמו בינואר נתונים מעודדים. הירידה ביתרות הסתכמה בסך-הכל במיליון דולר ובסוף החודש הן הסתכמו ב-4.152 מיליארד דולר.

בבנק ישראל העריכו אתמול, כי הירידה הצנועה ביתרות נובעת מכספים רבים, שהוחזרו לארץ על-ידי היצואנים לאחר הפיחות.

חאשוגי מספר בראיונות בארה"ב:

תיווכתי בין פרס לערפאת

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — סוחר הנשק עדנאן חאשוגי מדבר בראיון שהופיע אתמול ב"ניו-יורק טיימס". הוא ממשיך לסבך את ישראל, את שמעון פרס ואת יצחק רבין. חאשוגי אינו ילד פטפטן וכדאי לחשוב מדוע בחר לגלות דברים העשויים להביך מאוד את שמעון פרס. הוא דיבר על העברת מסרים בין פרס ליאסר ערפאת.

אל שוויגר בא לחאשוגי, על-פי דבריו, ואמר לו, כי שמעון פרס מוסר, שאם ערפאת יקבל את הסכמי קמפ-דייוויד פרס יכיר באש"ף כפארטנר למו"מ. היתה אפילו הצעה להפגיש את שני הצדדים על המסמך, שיישמר בכספת של חאשוגי, ושייעשה בו שימוש אם אחד הצדדים יסוג, ברגע האחרון נבהל ערפאת מהרעיון וחזר בו. ייתכן מאוד שהגילוי הזה של חאשוגי הוא איתות אזהרה לשמעון פרס. ישראל חייבת אולי לחאשוגי סודיות בכמה עניינים או אולי כסף. מצבו הכספי של חאשוגי מסובך בעת האחרונה, וחברת האחזקות האמריקאית שלו נכנסה לתהליכים של פשיטת רגל. שמעון פרס הסתבך איתה: אולי כולנו הסתבכנו איתו.

חאשוגי מספר, כי הרעיון של שאיבת רווחים מן האיראנים על-ידי ניפוח מחירי הנשק ושימוש ברווחים למטרות אחרות היה רעיון של יעקב נמרודי. הכוונה היתה, אומר חאשוגי ל"וואשינגטון פוסט", להשתמש בכסף הזה, כדי לממן את פעילותם של הגורמים המתונים באיראן. במקום אחד הוא מדבר על מימון "מעורבים פוליטיים" ומשאיר פתוחה, את האפשרות שהכסף הלך לאו דווקא לאיראנים, אלא גם לגורמים אחרים. מעניין מי.

מכל מקום, על-פי חאשוגי, כשנכנס אוליבר נורת' לתמונה, בראשית 1986, התבנית של שאיבת כספים כבר היתה קיימת.

רבין: לא נהיה בנק לחילופי בני-ערובה

מאת מלי ולינגר ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

ישראל לא תהיה בנק בין-לאומי לחילופי חטופים של ארגוני טרור מכל העולם והיא תדאג קודם כל לאנשיה. כך הבהיר שר הבטחון יצחק רבין. בין כה וכה, מסר שר הבטחון, לישראל לא הגיעה כל פנייה מהאמריקאים, בעניין הדרישה של "הג'יהאד האיסלאמי" להחליף ארבעה אמריקאים החטופים בלבנון, ב-400 מחבלים הכלואים בישראל ומילא לא עלה כל רעיון כזה לדיון. שר הבטחון שלל אפשרות שישראל, המחזיקה אלפי עצורים ואסירים מארגוני מחבלים, תספק דמי סחטנות לארגוני הטרור החוטפים אזרחים מכל העולם.

פקיד בכיר במשרד ראש הממשלה, שהתייחס אמש לנושא זה בתשובה על שאלת סופר "דבר", הבהיר כי "עמדה זו היא עקרונית" וכי "אין על מה לדבר". הוא ציין, כי לא היתה כל פנייה רשמית או בלתי רשמית אל ישראל, בעניין זה, מצד ממשלה כלשהי ואנו גם מקווים שלא תהיה פנייה כזו גם בעתיד.

שר הבטחון היה אתמול אורח גלי צה"ל בשידור-חי והשיב על שאלות מאזינים. בין השאר כינה את דו"ח תת-הוועדה של הסנאט, שהאשימה אותו ביוזמת העברת נשק לקונטראס, "תעודת עניות" והכחיש מכל וכל יוזמה כזאת מצדו. השר

(המשך בעמ' 2)

שולץ בעד פעולה אבל רק נגד יעד מוגדר — וכבר יש תוכנית

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב וגדעון קץ סופר "דבר" בפריס

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — מזכיר ההגנה שולץ אמר בראיון לשבועון "יו אס ניוז אנד וורלד ריפורט" כי ארה"ב צריכה לנקוט בפעולה צבאית נגד טרוריסטים בלבנון אולם רק אם ניתן יהיה לזהות מטרה ברורה ורק אם ארה"ב תוכל לדעת בבירור מה היא עושה ונגד מי היא פועלת.

שולץ הגדיר את ביירות "עיר מוכת-דבר מאז ימי הביניים, שצריכה הייתה להיות נתונה בהסגר", וקבע על כי מדינות המערב לא שיתפו פעולה עם ארה"ב שביקשה להטיל הסגר על נמל התעופה של ביירות ולהוציא אותו משימוש על ידי אומות התרבות.

פאריס (מיוחד ל"דבר"). — ארה"ב וכמה מדינות אירופיות הכינו תוכנית לפעולה צבאית משותפת נגד טרוריסטים פרו-איראניים וחוטפי בני-ערובה בלבנון, והן בודקות את אפשרויות יישומה של תוכנית זו — כך מסרו מקורות מדיניים בכירים לסופר "דבר". המקורות לא אמרו אם ומתי תופעל להערכתם התוכנית.

מובארק תוקף את אסד ומדגיש דבקותו בקמפ-דייוויד ובשלום

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק תקף אתמול את הנשיא אסד. מובארק אמר כי דחה בוועידה האיסלאמית בכוויית את הצעה של הנשיא הסורי, לבטל את הסכמי השלום עם ישראל תמורת פתיחת תהליך הידברות בין שני המנהיגים. בנאום ממושך שנשא מובארק בקאהיר הוא חזר כמה וכמה פעמים על דעתו, שביטול הסכמי קמפ דייוויד יפתח שואה על העם המצרי.

מובארק סיפר, שבאחת ההזדמנויות אמר אסד לעתונאי מצרי ידוע שניסה לתווך ביניהם כי אם תבטל מצרים את הסכמי קמפ דייוויד וישראל תכבוש מחדש את סיני תיחלץ סוריה לעזרתה יחד עם שאר מדינות ערב. מובארק אמר, כי דחה הצעה בלתי הגיונית זו מתוך כך, "שאין ברצונו לשלוח את מצרים לאבדון". מובארק ציין שגם אשתקד נכשל שליח מצרי בנסיונותיו לתווך בינו לבין אסד.

בהתייחסו לאירועי הוועידה האיסלאמית בכוויית אמר נשיא מצרים, כי המשלחת הסורית ניסתה מלכתחילה למנוע את השתתפותה

(המשך בעמ' 2)

ראשי המגביות באירופה שוקלים „להשביתן" בדרישה לפרישת דולצין על-רקע פרשת יפת

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

ראשי המגביות של קרן-היסוד באירופה שוקלים הפסקת פעילותה של המגבית הישראלית המאוחדת על רקע פרשת יפת ומעורבותה של הסוכנות היהודית בבנק לאומי. במברק שלח בשבוע שעבר יו"ר קרן היסוד בציריך, הוני בלום, לכל יושבי-הראש של קרן-היסוד באירופה, הוא תובע את התפטרותו של יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין מכל תפקידיו וממליץ להשעות את פעילות המגבית בכל מדינות אירופה עד שדולצין יתפטר. העתק המברק הגיע גם למשרדי קרן-היסוד בירושלים ועורר שם דאגה רבה. יו"ר קרן היסוד, ד"ר אברהם אביחי, יצא אתמול לפאריס ולשווייץ לשיחות עם ראשי הקרן בארצות אלו, בנסיון לשכנעם שלא לפגוע בפעילות המגבית.

בסוף השבוע שעבר קיימו כמה חברי ההנהלה הציונית התייעצויות על רקע התגובות החריפות למעורבות הסוכנות היהודית בפרשת יפת ובנק לאומי, המסתיימות להגיע מקהילות יהודיות ברחבי העולם. תורמים רבים מאיימים להפסיק את פעילותם, ואחרים דורשים לקבל הבהרות על הקשר שבין הסוכנות היהודית לבנק לאומי. בהתייעצויות שהתקיימו הועלה חשש, שאם לא תיעשה פעולת הסברה רצינית בקרב הקהילות היהודיות בעולם, עלולה הפרשה לגרום נזק בל-יישער לפעילותן של המגביות בארה"ב ובשאר הקהילות בעולם.

בשיחה עם סופר "דבר" אמר אתמול אחד מחברי ההנהלה הציונית, שיש קושי להסביר ליהודים בעולם את הקשר שבין הסוכנות היהודית ובין "אוצר התיישבות היהודים" ובנק לאומי. רבים מן התורמים סבורים, שאת הכסף שתרמו למגבית העבירה הסוכנות לבנק לאומי, וזה נתן אותו ליפת. לכן יש לצאת בפעילות הסברה מקיפה ולהעמיד דברים על דיוקם, כדי שיובן שלא מדובר בשום אופן בכספי המגבית, אחרת עלולה להיגרם פגיעה משמעותית בפעילות המגבית.

אריה דולצין

התסיסה הגוברת בקרב ראשי מגביות קרן-היסוד באירופה העלתה מחדש את התביעה לפרישתו של קרן-היסוד מן ההנהלה הציונית וקבלת מעמד אוטונומי, המקביל למעמדה של המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב. בראש המצדדים בדרישה זו עומדים מנויל קפלן, מדרום-אפריקה וסרבור צ'ין, יו"ר המגבית הישראלית המאוחדת וסגן נשיא הפדרציה הציונית בבריטניה, הידוע בהתנגדותו החריפה לדולצין. צ'ין, המחזיק זה שנים את ישיבות חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, מתכוון להגיע ארצה לישיבה הקרובה של חבר הנאמנים במתכונת חודש פברואר, ובין היתר הוא אמור להעלות דרישה זו.

בקרב חברי ההנהלה הציונית יש הטוענים, כי מאחורי המסע כנגד דולצין והתסיסה בקרב ראשי קרן-היסוד עומד ד"ר אביחי, היו"ר המתפטר של קרן-היסוד, המנסה להביא לפיטוריו של דולצין כדי לשמור על מישרתו. לסופר "דבר" נודע, כי דולצין שוקל בתגובה, שלא להמתין להתפטרותו של אביחי בעוד כמה שבועות אלא לקבל את ההתפטרות מיד. ולמנות במקומו את נציג הקונפדרציה מצרפת, מלך טופיול.

איינהורן יחזיר לבל"ל 180,000 דולר מענק

מאת יהושע יעקב, סופר "דבר" לענייני כלכלה

מנכ"ל בנק לאומי מרדכי איינהורן, בעקבות דרישת מועצת המנהלים של בנק לאומי, יחזיר לבנק מענק של כ-180,000 דולר. סכום זה הוא חלק מהמענקים, שקיבל איינהורן מן הבנק בשנתיים האחרונות.

איינהורן התבקש להחזיר חלק מהכספים, אחרי שהתברר [illegible] בקרב מנהלי הבנקים המנהלים בבל"ל. אלה טענו, כי [illegible] קיבלו משכורות ובונוסים, שאינן לנהוג במערכת הבנקאית, ומעבר למתחייב ממצב הבנק. אותם מנהלים טוענו, כי קשה ביותר למרדכי איינהורן ולצמרת הבנק.

מועצת המנהלים הודיעה, כי על אף דרישתה זו היא מוקירה את מרדכי איינהורן, [illegible] בתפקידו כמנכ"ל הבנק. תמיכה זו הושמעה כנגד [illegible], שפעלו בבנק, בדרישה [illegible] מתפקידו, על שידע ולא פעל בכל הקשור לשכרו ולתנאי פרישתו של יפת.

هكذا من الأصل

מבצע קופ"ח להחשת ניתוחים הוקפא בגלל סירוב הרופאים

מאת דנקה הרינג, כתבת "דבר"

היום יבוצעו בבית־החולים "אסותא" ניתוחי ערמונית אחרונים במסגרת המבצע של קופת־חולים, לקיצור התורים לניתוחי ערמונית ועיניים. מזכירות ארגון רופאי בתי־החולים של קופת־חולים החליטה להתחשב בכך שהחולים עברו כבר הכנה לניתוחים. כפי שנמסר ב"דבר" ביום ו', החליטה הנהלת קופת־חולים לבטל את שאר הניתוחים שתוכננו מראש, תחת איום בהשבתה מצד מזכירות ארגון הרופאים.

במגעים, שהיו אתמול בין הנהלת קופת־חולים למזכירות ארגון רופאי בתי־החולים סוכם, כי מחר יחודשו הצדדים את המשא־ומתן על הפעלת חדרי הניתוחים בבתי־החולים של קופ"ח בשעות אחר־הצהרים, כהסדר קבוע לניצול מלא של המתקנים, לקיצור ההמתנה לניתוחים ולחיסול הרפואה השחורה.

מקור בכיר בקופת־חולים אמר לסופרת "דבר", כי הנהלת המוסד מוכנה להסדר כזה בתנאי שהרפואה הציבורית תוכל לעמוד בו. הוא הביע חשש, כי ההתנגדות החריפה של ארגון הרופאים ליוזמת הנהלת קופת־חולים לקיצור התורים נובעת בחלקה מהמאבק הכללי של הרופאים על שכרם. לדבריו יזמה הנהלת קופת חולים, בשנים האחרונות, ביצוע ניתוחים קלים – ניתוחי ערמונית, ואחרים – למבוטחי הקופה במוסדות פרטיים כמבצע חד־פעמי וכפתרון לחיסול התור לניתוחים אלה. הוא טען, כי ארגון הרופאים ידע על ההסדרים מסוג זה, ולא נקט צעדי התנגדות.

לעומת זאת המשיכה אתמול מזכירות ארגון רופאי בתי־החולים של קופת חולים לטעון, כי הנהלת הקופה סיכמה, באופן חשאי, הסדרים אישיים עם כמה רופאים מבתי־החולים "בילינסון" ו"השרון", שהסכימו, תמורת תשלום מיוחד, לבצע ניתוחי עיניים וערמונית למבוטחי קופת־חולים בחדרי ניתוחים, ששכרה הקופה בבית־החולים "אסותא". לטענת מזכירות הארגון, "מבצעים מסוג זה אינם פותרים את בעיות התורים לניתוחים שונים; ההנהלה זורה חול בעיני הציבור; אין לבעיה תשובה, בלי הפעלת חדרי ניתוחים בשעות עבודה נוספות בבתי־החולים של הקופה", טענו הרופאים.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, רב פלג, הנושא באחריות מיניסטריאלית לקופת־חולים, אמר בשיחה עם סופרת "דבר", כי הוא אינו מתערב בעניינים השוטפים של קופת־חולים, אלא "במדיניות הכללית". המבצע לקיצור התורים לניתוחי ערמונית ועיניים לא סוכם איתו, אבל, לדבריו, "המבצע תואם את המדיניות, לעשות מאמץ לצמצם את זמן ההמתנה לניתוחים". פלג ציין, כי אין הוא רואה מקום לכעסות מיוחדות של ארגון רופאי בתי־החולים נגד המבצע, נוכח העובדה, כי ההסדרים הדומים לפתרון בעיות נעשו כבר בעבר, ולא עוררו כל התנגדות מצד הרופאים.

ועננו החליט להמשיך לרעוב עד 30 ימים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מרדכי ועננו החליט להמשיך בשביתת הרעב שלו עד שימלאו לה 30 יום, במחאה על היחס אליו, מצד שלטונות בית־הסוהר שבו הוא כלוא. ועננו אמר זאת אתמול לשלושת אחיו, אלברט, אשר ומאיר, אשר ביקרו בתאו.

הפגישה ארכה כחצי שעה והשיחה ביניהם התקיימה בנוכחות אנשי בטחון, כשמחיצה דקה חוצצת ביניהם. מרדכי ועננו היה לבוש מעיל רוח בצבע בז' ומכנסי ג'ינס. לדברי אחיו מאיר, הלבין שערו של מרדכי ועננו במהלך תקופת מאסרו.

אמש סיפר מאיר לסופר "דבר": "בתשובה לשאלתי, אמר לי מוטי כי בבית הסוהר מתייחסים אליו כאילו היה כלוא בגהנום. לדעתו מנהלים נגדו מלחמה פסיכולוגית וכמעט שאין מדברים עמו. מוטי הבהיר, כי ימשיך בשביתת הרעב שלו, בשל הרגשת העוול שהוא חש וחוסר האפשרות שלו לשבור את הניתוק שנכפה עליו".

ההסתדרות מוחה על העלאות מחיר חריגות

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר יעלה בפני שר התעשייה והמסחר אריאל שרון את התופעה של העלאות בלתי מבוקרות של מחירים בשווקים.

קיסר אמר אתמול בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות כי ביכולתו להעמיד לרשות משרד התעשייה והמסחר מאות מתנדבים של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות לצורך אכיפת הפיקוח על המחירים. יו"ר הרשות להגנת הצרכן, נחמה קצב, טענה שבתחום המחירים השתרר מצב של "לית דין ולית דיין". היא קראה "לצאת במסע עונשין לעבריינים" ולהעמיק את הפיקוח.

הוועדה המרכזת אישרה את ההסכם ליצוב המשק שנחתם בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים הפרטיים. עם זאת נמתחה בישיבה ביקורת על סעיפים בתקציב המדינה החדש. ראש היחידה לתכנון כלכלי וחברתי, נחום פסה, תקף את ההנחה הבסיסית של התקציב לפיה השכר יוקפא למשך שנה לפחות. עוד אמר שיעדי המדיניות הכלכלית סותרים את סעיפי החינוך, הרווחה והבטחת התעסוקה שבתקציב.

מזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק ולבר, קרא להסתדרות כולה לצאת למאבק נגד פגיעה במערכת החינוך. הוא צידד בהטלת אגרה בשיעור 0.4 אחוז על כל הציבור כדי לממן את תקציב החינוך.

המזכ"ל קיסר, שסיכם את הדיון, הסתייג מהפגיעה במערכת הביטוח הלאומי והודיע שהרפורמה במס – שתכליתה, כדבריו, להקל על העשירים ולהכביד על מיעוטי ההכנסה – אינה מקובלת על ההסתדרות וייעשה כדי לשנותה.

משרד מבקר המדינה:

החוק לא אוסר תרומות של יחידים למפלגות

מאת אמנון אבר, הסופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

משרד מבקר המדינה הגיב אתמול על הפרסומים האחרונים בדבר תרומות למפלגות.

בהודעתו קובע המשרד, כי החוק אינו אוסר על המפלגות לקבל תרומות מיחידים. האיסור היחיד שנקבע בחוק הוא על תרומה מתאגיד, בארץ ובחו"ל.

למבקר המדינה, נאמר עוד בהודעה, אין סמכות לאשר או לדחות קבלת תרומה על־ידי מפלגה; תפקידו מסתכם בביקורת שלאחר מעשה.

בשני דו"חות, שהגיש מבקר המדינה בינואר 85 ובאוגוסט 86, עמד המבקר הפורש יצחק טוניק על תופעה חריגות של תרומות גדולות מאוד מיחידים. בדו"חות אלה קבע המבקר שהטעם, שעמד בבסיס האיסור על קבלת תרומות מתאגידים, יש לו תוקף גם לגבי תרומות גדולות מיחידים. לדעת המבקר, על הכנסת להגביל את גובה התרומות, שמותר למפלגה לקבל גם מיחידים.

תנאי העבודה ב"תדיראן" יושוו לתנאים של "כור"

מאת סופר "דבר"

תנאי העבודה של עובדי "תדיראן" יושוו לאלה של כלל המועסקים בקונצרן "כור" – הודיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

קיסר, שדיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, אמר ש"תדיראן" הועברה מניהול אמריקאי לידי "כור" ולפיכך יהיה צורך להקטין את הפערים בשכרם של עובדי החברה. דבריו באו בתשובה על הצעה לסדר היום של יעקב אבימור, מזכיר מועצת פועלי עפולה. אבימור דרש שתשולם תוספת של עשרה אחוזים לעובדים בדרגות הנמוכות במפעל המקרים של "תדיראן" בעפולה, לנוכח הפערים במערכת השכר בחברה.

אושר להקים במג'דל־שמס פסל מנהיג דרוזי מסוריה

מאת שמעון ויים, סופר "דבר" בצפון

משרד הפנים אישר בסוף השבוע לדרוזים בצפון הגולן להקים פסל לזכרו של מנהיג הדרוזים בסוריה, סולטן אל־אטרש. האישור ניתן בעקבות בקשה של נכבדים מהכפר מג'דל שמס. הפסל ייבנה במרכז הכפר שהוא הגדול בכפרי הדרוזים בגולן.

האישור מטעם משרד הפנים ניתן, לאחר שבשבוע שעבר נערכו שתי הפגנות גדולות של דרוזים במג'דל שמס, שבמהלכן ניסו כמה מהם לבנות באופן לא חוקי וללא אישור את הפסל.

אוטובוס "אגד" בקו 940 אחרי הפיצוץ. (צילום: עמי קורנברג)

חוקרים אפשרות שהמטען באוטובוס הוטמן ערב קודם בחניון בירושלים

תשעה נפצעו, אחד בינוני, בפיצוץ בקו "אגד" חיפה־ירושלים

מאת יוסי ליברייך, אריאלה ראובני ויוסף מיכלסקי, סופרי "דבר"

כוחות הבטחון והמשטרה חוקרים את האפשרות, שמטען החבלה, שהתפוצץ אתמול באוטובוס "אגד" בקו 940 מחיפה, הוטמן ערב לפני כן בחניון תלפיות בירושלים.

בפיצוץ, שהיה אתמול בשעה 10.05 בבוקר בדרך מחיפה לירושלים, ליד הכפר ג'יסר א־זרקה, נפצעו שמונה נוסעים ונהג האוטובוס. הפצועים, בהם אחד קשה, שלושה בינוני והשאר קל – הועברו במכוניות פרטיות ובאמבולנס לבית־החולים "הלל יפה" בחדרה. שניים מהם נותחו אתמול.

מתחקיר ראשוני שנערך ב"אגד" התברר, כי ערב קודם לכן עשה אוטובוס זה נסיעה פנימית בירושלים, ולפנות ערב הוכנס לחניון תלפיות. בבוקר עשה האוטובוס נסיעה מירושלים לחיפה ואחר־כך אסף נוסעים בחזרה לירושלים ובדרך אירע הפיצוץ.

דקות ספורות אחרי הפיצוץ סגרו ניידות המשטרה את הצמתים בזכרון־יעקב ובקיסריה, ונפתחו סריקות אחר חשודים. אחדים מתושבי האיזור נעצרו לחקירה. רק אחרי שעה ארוכה הוסרו המחסומים והתנועה חזרה לתקנה.

יצויין, כי אתמול בבוקר התקבלה במשטרה קריאה על הטמנת מטען חבלה בתחנת "אגד" בחיפה. חבלני המשטרה נזעקו מיד למקום, וקטע מהתחנה נסגר לתנועה. אולם התברר, כי היתה זו קריאת שווא.

נודע, כי ב"אגד" מחפשים דרך להגביר את הביקורת והפיקוח באוטובוסים, ואין מוציאים מכלל אפשרות להציב בהם קציני בטחון.

הנהג מנע אסון

המטען הוטמן בחלקו הקדמי של האוטובוס. נהג האוטובוס, עמנואל לרמן, בן 30, מירושלים, שנפצע קל, סיפר, כי אחרי החדשות של השעה 10.00 בבוקר שמע לפתע קול נפץ והועף מכסאו לצד ימין של האוטובוס. ראייתו ניטשטשה לרגע, האוטובוס התמלא עשן לבן. כעבור שניות אחדות, לאחר שהתעשת, הבחין כי האוטובוס סוטה לעבר מעקה הבטחון. הוא הספיק להסית את ההגה לכיוון הנגדי ומנע תאונה, ואחר־כך התיישב על כסאו והצליח לבלום את האוטובוס על השוליים הימניים של הכביש. באוטובוס היו 52 נוסעים.

הפיצוץ והעצירה הפתאומית עוררו בהלה, הנוסעים צעקו לפתוח את הדלתות; הנהג ניסה לפתוח את הדלתות באמצעות המערכת האוטומאטית, אך בשל הפיצוץ התעקמו צירי הדלתות, הוא הצליח לפתחן רק בעזרתם של אחדים מהנוסעים.

לסופרי "דבר" נודע, כי מטען החבלה היה מורכב מצינור, שמולא בחומר־נפץ והוסתר, קרוב לוודאי, מתחת לארגז החלון של הנהג, במקום המיועד להנחת חפצים האישיים. עקב הפיצוץ נופצו החלונות לרסיסים, אחד הכסאות נתלש ממקומו ודופן האוטובוס נקרע מעל הגלגל הקדמי השמאלי. זה ספג, ככל הנראה, את עיקר עוצמת הפיצוץ. שני הפצועים שנזקקו לניתוחים ישבו בשני המושבים הקדמיים מאחורי מושב הנהג.

החלפת מקומות

אחת הפצועות, אביטל שלנגר, עובדת סוציאלית בת 34 מחיפה, שנפצעה קל בידה השמאלית וברגלה הימנית, סיפרה, כי היא ישבה תחילה מאחורי הנהג אך עברה למושב המתקפל המיועד למדריך לאחר שנוסעת נוספת, שעלתה לאוטובוס ברגע האחרון, סירבה לשבת במושב זה. אביטל מאמינה, כי היא ניצלה מפגיעה חמורה יותר בזכות החלפת מקומות הישיבה. הנוסעת האחרת, אפרת שגיא, בת 21, שנפצעה ברגליה, נזקקה לניתוח.

שבחים לנהג

נוסעת אחרת, נחמה הכהן, בת 46, מחיפה, עובדת מחלקת הנוער בסוכנות היהודית באיזור הצפון, היתה אתמול בדרכה לירושלים לישיבת הנהלה. היא סיפרה:

"יצאנו מחיפה ב־9.37 בבוקר, במקום ב־9.45, כי היה תור ארוך של נוסעים לירושלים והאוטובוסים יצאו לדרך בזה אחר זה. אחרי החדשות של השעה 10.00, כאשר היינו ליד מעגן־מיכאל, נשמע קול פיצוץ. תחילה חשבתי, כי אחד הגלגלים התפוצץ, אך לפתע ראיתי פצועים עם דם ואת חלונו של הנהג מפורר לרסיסים. הנהג התעשת במהירות והזיז את האוטובוס לשולי הכביש. לאחר הצליח לפתוח את הדלתות, יצאו רוב הנוסעים לכביש וניסו לעצור מכוניות פרטיות כדי להסיע את הפצועים לבית־חולים". נחמה, בדומה לנוסעים אחרים, ציינה את תושייתו של הנהג ואת הטיפול המהיר והטוב של הצוות הרפואי בבית־החולים "הלל יפה".

רשימת הפצועים

רשימת הפצועים בפיגוע: הנהג עמנואל לרמן, מירושלים; ואליד חסן מכפר סאג'ור; דורון ליבוביץ מחיפה; יצחק עזרן ממעלות; נחמה הכהן מחיפה; אפרת שגיא מירושלים; אביטל שלנגר מחיפה; אליעזר צוקלמן מירושלים ואהוד אליאס ממושב מסילת־ציון.

[illegible]

אסיר בחופשה שהתבצר ואיים להרוג ילדיו – הסגיר עצמו

מאת [illegible], סופר "דבר" בדרום

יאשה דרושווילי, אסיר בן 32, [illegible] גרימת מוות לאשה לפני כשש שנים בבאר־שבע, התבצר אמש בבית משפחתו באשדוד והודיע, כי הוא עומד לאבד את עצמו לדעת ולהרוג את ילדיו – אך אם נשיא המדינה ייפגש עמו, הוא ישחרר את הילדים ויסתפק בהריגת עצמו.

האסיר, שקיבל חופשה לצורך טיפול רפואי מכלא מעשיהו למשך שש שעות, הגיע אתמול בשעה 4.00 אחר־הצהריים לדירת המשפחה, שלף סכין וניסה לפגוע באשתו, על רקע של הפרת אמון מצידה. אולם האשה הצליחה להימלט מהבית. כעבור כשעתיים הודיע דרושווילי למשטרה ולקרובי משפחתו על כוונותיו. למקום הוזעקה היחידה המיוחדת למלחמה בטרור של משמר הגבול, כוחות משטרה ומשמר הגבול.

דרושווילי התבצר בקומה רביעית ברחוב ציולינג באשדוד. [illegible] בעוד כשנה וחצי היה אמור לעמוד בפני ועדת "השליש" [illegible] להפחתת תקופת המאסר.

סמוך לחצות נמסר, כי האסיר הסגיר את עצמו לידי המשטרה וכי לא נעשה שימוש בכוח.

התאבדה בנוכחות שני ילדיה

(ע). – עפרה ארקין, בת 34, תלתה את עצמה אמש על משקוף חדר האוכל שבדירתה בראשון־לציון, בשעה ששני בניה, בני השנתיים ישבו בחדר, חזו בטלוויזיה ולא הבחינו כלל מה קרה לאימם.

הטרגדיה התגלתה בשעה 7.30 בערב. הוריה של עפרה טלפנו אליה, ולאחר שהתרשמו שהטלפון מנותק צלצלו לשכנים באותו בית, ברחוב מורדי הגיטאות, וביקשו מהשכנים לראות מה נשמע אצל הבת.

אלה שלחו ילדה בת 13 לדירה השכנה. כשפתחה הילדה את הדלת, ראתה את תמונת הזוועה. הילדה פרצה בצעקות, הזעיקה את הוריה, ואלה קראו למשטרה ולמגן־דוד־אדום, שהגיעו תוך דקות ספורות לדירה. רק לאחר שהרופא הוריד את הגופה והבחין בשבר במפרקת וקבע את מותה, פרצו שני הבנים הקטנים בבכי, והוצאו מהדירה והועברו לידי השכנים.

מובארק תוקף את אסד

(המשך מעמ' 1)

של מצרים בוועידה זו. הנסיון הסורי נכשל לדברי מובארק, בזכות רוב הנציגים הערבים, ומבלי שהמשלחת המצרית נאלצה להכפיש את שמה של סוריה, בעזרת המידע שהיה ברשותה על המגעים החשאיים שהתקיימו בעבר בין נציגים סורים וישראלים.

יצויין שכלי התקשורת במצרים מסרו לאחרונה שברשות הממשל המצרי מידע על מפגשים סודיים שהתקיימו בשווייץ בין השר אריאל שרון לבין אחיו של הנשיא הסורי, ריפעת אסד.

הנשיא המצרי כינה את התקפותיו האנטישמיות של אסד בגנות הציונות וישראל "דברי הבל". הוא ציין כי נמנע מלתקוף את אסד בנאומו, מתוך כבוד למארחים הכוויתיים, ומתוך רצון שלא להפוך את הוועידה לזירת התגוששות בין הנציגים המצרים והסורים.

להלן מדבריו של מובארק: "הוועידה התחילה ביום ב'. למחרת היום נקבע נאומי ואחר־כך נאומו של אסד. נכנסתי לאולם, שבו ממתינים המנהיגים הערבים לפני כניסתם לאולם הישיבות. נתקלתי באקראי באסד, כשהוא מנהל שיחה עם שליט פדרציית הנסיכויות במפרץ, השייח' זייד. הושטתי לברך אותו לשלום, שכן זהו אופיי, לברך אנשים ולא להיקלע עמם לסכסוכים. אמרתי לו: שלום אחי ואפנו והתחלנו לדבר.

"הוא ענה לי: "שלום לך אחי; אני מתכונן להילחם בך" (בוועידה). אמרתי לו מתוך רצון להימנע מעימות: "אתה הרי מיטיב להילחם בלילה, בתור מי ששירת בעבר בטייסת לילה סורית, שפעלה במצרים בתקופת האיחוד עם סוריה. אבל דע לך שאני לעומתך, מיטיב להילחם גם ביום וגם בלילה". שנינו צחקנו בעקבות זאת. אחר־כך אמר לי אסד: "האם זה טוב בעיניך, שאתה מקיים יחסי שלום עם ישראל, בעוד שהגולן הסורי נתון תחת כיבוש ישראלי?"

אמרתי לו: "אתה יכול להפיק תועלת ממצבי, שכן אני יכול לדבר בשמך (עם ישראל), בעניין הגולן, בלי שום בעיות".

על כך השיב אסד: "אני צריך לדעת כבר עתה מה תהיינה תוצאות שיחותינו. עלינו להחליט על ביטול ההתחייבויות (של מצרים) כלפי ישראל". עניתי לו: אדוני הנכבד, העניין הזה איננו נתון בידי. החלטות על גורל עמי אינן מתקבלות ב־2־3 דקות".

"ביקשתי שהוא יפסיק לחרף ולגדף את מצרים והוא ענה שהוא איננו מגדף אותי אישית. על כך השבתי לו, שאם הוא מקלל את מצרים, שאני נציגה, הוא מקלל גם אותי, משום שאינני עובד בשכר אצל הלובים. "אחר־כך אמר לי אסד, שבכוונתו לתקוף בנאומו את הסכמי קמפ דייוויד. אמרתי לו: "בבקשה לך תתקוף". הרי הסכמי קמפ דייוויד מיצו כבר ממילא את עצמם ועכשיו אנו עוסקים בהשגת פתרון (לבעיה הפלשתינאית) במסגרת ועידה בינלאומית.

רבין: לא נהיה בנק

(המשך מעמ' 1)

סיפר, כי שמע, בנוכחות שני ישראלים נוספים, הצעה כזאת מפי חבר המועצה לבטחון לאומי שליד הבית הלבן, ודחה אותה. "למיטב ידיעתי אין ברשות "הקונטראס" נשק מישראל", הבהיר שר הבטחון.

בהידרשו לעניין המטוס "לביא", הבטיח שר הבטחון כי יישיב להצעה החלופית האמריקאית לכשתסתיים הבדיקה. ממבט ראשון, אמר, נראה כי אין בהן הצעה הסבירה באופן משמעותי. בהתייחסו לבניית צי מחודש לחיל הים הבהיר, כי הוחלט, באופן עקרוני, על בניית צוללות ועתה מחפשים "חצר" לבנייתן במדינה שיש לה נסיון בכך וכי לא נבחרו עדיין מקורות המימון. "צריך יהיה לפנות לך מקום בהקצבה, על פני 12 שנים".

אמר השר הוסיף, כי לא צפוי סיכום בעניין זה לפני אפריל או מאי.

דובר משרד ראש הממשלה, אבי פזנר, הודיע אתמול, כי "בהתייחס לפרסומים האחרונים בארה"ב תחזור ישראל ומדגישה שלא ידעה ולא היתה שותפה בדרך כלשהי בהפניית כספים איראניים לסיוע לקונטראס. כספי העסקות האיראניות הועברו על־ידי הנציג האיראני באמצעו ישיר לחשבון שנמסר על־ידי האמריקאים ושום סכום כסף לא עבר ולא נשאר בידי ישראל או נציגיה. כמו כן אין שום שחר למעשה, כאילו הציעה ישראל לארה"ב לספק נשק לקונטראס. ישראל מדגישה שוב שבנושא האיראני היא פעלה מתוך שותפות ותיאום מלאים עם ארה"ב, כמקובל ביחסי הידידות ההדוקים בין שתי המדינות".

מאמץ למנוע

(המשך מעמ' 1)

בימים הקרובים ייקבע לוח הזמנים להחלפה, וסביר להניח, שגם האלופים שאיימו בפרישה ישקלו שוב את צעדיהם ולא יתבטאו בפומבי לפני שיחליטו. ככל הנראה, תתקיים החלפת הרמטכ"ל רק בראשית חודש מאי, אחרי יום העצמאות.

צה"ל עם דן שומרון בראשו לא יהיה, כפי שמעריכים כיום רבים, שונה בהרבה מצה"ל של השנים האחרונות, למעט השינויים הצפויים ממילא, שלא שומרון הוא בהכרח האחראי לגיבושם. ההחלטה של שר הבטחון, שהתלבט קשה עד הרגע האחרון בעניין, להציג לממשלה את שומרון כמועמד שלו מוגדרת בפי מבקריה כ"החלטה שמרנית" וחסרת תעוזה.

כרגע מוטל על רבין למתן את הסערות ולשמור על דור האלופים הבא ולטפחו, כדי שלפחות בעוד שלוש־ארבע שנים יחול המפנה, שרבים בצה"ל מייחלים לו.

אתמול אמר שר הבטחון: "אני מאמין, שבצמרת צה"ל יש כמה קצינים בכירים מתאימים, אך התפקיד אפשרי רק לאחד." ראש הממשלה ואני הבענו הערכה לפועלו ולהישגיו של רבאלוף לוי, שעליו הוטל בנסיבות קשות לבצע את שינוי המדיניות כלפי לבנון, לבצע קיצוץ בבטחון ולעמוד בהשלכותיו".

הבהרה

בידיעה שהתפרסמה ב"דבר" מיום 12.1.86, בחתימתו של ארנון מגן תחת הכותרת "מה שלא צלח בידי הנבטים לפני 2000 שנה: עצים באיזור שדה־בוקר", סופר על מחקר שעורך פרופ' אהרן יאיר מן המחלקה לגיאוגראפיה פיסית באוניברסיטה העברית בירושלים. בידיעה הושמטה העובדה, שהפרויקט הזה משותף למחלקה זו ולמרכז מיטראני לאקולוגיה מדברית שבמכון ע"ש בלאושטיין לחקר המדבר באוניברסיטת בן־גוריון בנגב, כי פרופ' יאיר היה במהלך ביצוע המחקר גם עובד במכון הנ"ל וכי במחקר נטל גם חלק ד"ר משה שחק, מעובדי המכון. אנו מביעים צער על השמטה זו.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-5	0	בהיר
אמסטרדם	-10	4	בהיר
בואנוס איירס			לא נמסר
הלסינקי	-7	-3	בהיר
הונג קונג	15	17	בהיר
וינה	-20	-7	בהיר
ז'נבה	-7	-2	מעונן
טוקיו	2	7	בהיר
טורונטו			לא נמסר
יוהנסבורג	18	30	בהיר
לונדון	-1	6	בהיר
ליסבון	12	17	מעונן
מדריד	7	12	מעונן
מונטריאול			לא נמסר
ניו יורק	1	3	מעונן
סאו פאולו			לא נמסר
פאריס	-6	2	בהיר
פרנקפורט	-12	-3	בהיר
ציריך	-9	2	מעונן
ריו דה ז'נרו	21	24	מעונן
שטוקהולם			לא נמסר
שיקגו	-8	1	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102520
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

חברת הלואה וחסכון (ליהעבר יפו־ת"א) בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום ג' 10.2.87 בשעה [illegible] בתל־אביב, רח' [illegible] 147.

על סדר היום:
1. דו"ח מנהלים.
2. אישור המאזן ליום 31.12.84.
3. מינוי רואה חשבון.

בעלי המניות הרוצים להשתתף ולהצביע באסיפה הנ"ל, יפקידו הוכחה בבעלותם בכתובת האמורה לפחות 48 שעות לפני כינוס האסיפה הנזכרת.

ההנהלה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן – הוועדה המקומית) בקשה להיתר הקלה בגוש 6207 חלקה 316 רח' הרצידה מס' 26. דהיינו שימוש חורג מתעשיה למסחר מכירת שימורי פירות יבשים וירקות טריים לתקופה של 5 שנים.

כל המעוניין והרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב,
אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

עזבון המנוחה זלמה קגל ז"ל

נושי המנוחה זלמה קגל ז"ל, מענה עובר פטירתה ביום 11.12.86 היה ברח' אשתורי־הפרחי 6 ת"א – מתבקשים להודיע בכתב על תביעותיהם, לא יאוחר מ־90 יום מיום פרסום מודעה זו.

נא לפנות למנהלת העזבון עוה"ד רות כ"ץ [illegible] 9 ת"א – 62746.

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה, רח' ביאליק 3 חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י בית החולים האיטלקי לאשר תוספת בניה בשתי קומות מעל גג קיים, ברחוב לוחמי הגטאות 12, פינת שד' הגבורים, חלקה 95 בגוש 10826. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפקוח על הבניה, בבנין העיריה ברח' ביאליק 3, חיפה בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00 – 11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

[illegible]
מהנדס העיר

אידיס – קרן נאמנות

הודעה על פירסום תשקיף
בהתאם לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968

ניתנת בזה הודעה, כי היום פורסם תשקיף להנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש ע.נ. המוצעות במחיר היסודי כפי שייקבע מעת לעת כמפורט בתשקיף, בתוספת הוספה של 1.75% מהמחיר היסודי, בתעודות השתתפות רשומות.

מדיניות ההשקעה:
הסכם הנאמנות קובע כי לפחות 75% מנכסי הקרן יושקעו באגרות חוב של המדינה. לעניין זה יראו כהשקעה באגרות חוב של המדינה גם השקעה במניות הבנקים שבהסדר, כהגדרתן בתשקיף. הזמנות לרכישת היחידות המוצעות ניתן להגיש החל ביום 3.2.87 למנהל הקרן, רק באמצעות סניפי בנק כללי לישראל בע"מ, שם גם ניתן להשיג עותקים מהתשקיף. עותק מהתשקיף העותק מהיתר לפרסומו הוגש לרשם החברות לשם רישום.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכישת יחידות.

מנהל הקרן: מידית – ניהול קרנות נאמנות בע"מ
הנאמן: בנק כללי לישראל בע"מ
2 בפברואר 1987

מרחב תכנון מקומי "שורקות"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק – הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לוועדה המקומית "שורקות", בקשה למתן הקלה בגוש 3507 מגרש 6 באליה.
מהות ההקלה:
הוספת קומה מעל המותר (מרתף) בקשה למתן הקלה בגוש 3521 מגרש 83 בית גמליאל.
מהות ההקלה:
1. הגדלת % הבניה במסגרת ה־6% המותרים.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הוועדה המקומית "שורקות", דואר גבעת ברנר 60948.

ציון כהן
יו"ר הוועדה המקומית שורקות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה דבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא:

"תכנית מס' חפ/1136 ב' – שינוי תכנית מפורטת בסביבת "הגרבר" בשכונת רמות רמז"

שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/1136 (שינוי מיקום אתרים צבוריים בקרית רמז הדרומית.
חפ/1136 א' – צרכניה ברמות רמז, חלקה 57 בגוש 11196.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3153, תשמ"ה, עמוד 1257.

השינוי האמור, בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כ' בכסלו תשמ"ז
22 בדצמ' 1986

משה גלבר
יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

לחברתנו ציפי מנור
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף השקמה
ההנהלה והעובדים

במלאות שלושים לפטירתו של
אליעזר סלוצקין ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום חמישי ו' בשבט תשמ"ז 5.2.87 בשעה 16.00.
המשפחה
ובית עין חרוד איחוד.

לשרה אוקשטיין
אתך באבלך על מות
אמך ז"ל
הנהלת תנובה אקספורט
ועובדיה

המועצה המקומית יהוד
לבנימין נתן
אתך באבלך על מות אחיך
ליאון ז"ל
ומשתתפים בצערך ובצער משפחתך
מרדכי ליניק – ראש המועצה
חברי המועצה
וחבריך לעבודה

לחברנו אילן מעוז
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף נוה־מונוסון
ההנהלה והעובדים

ללאה נורמן
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
לשכת המס המרכזית
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
חברנו לעבודה
מיס רפאל ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים.

למזרחי שמעון
אתך באבלך על מות
אחיך ז"ל
לשכת המס המרכזית
ההנהלה והעובדים

הננו מודיעים בצער רב על מות חברנו
קרן צבי ז"ל
הנהלת "נשר"
הוועדים
ועד גמלאי "נשר"

דבר
DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע"
טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
מודפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאויה קומה ג
טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, מ. 33104

בהצלחה

מזל טוב "לובי ציוני" הוקם אתמול, בשעה טובה, בכנסת. היוזמה יצאה מצדו של ניסן הדסו, (בתמונה) יו"ר המועצה הציונית, ויעמוד בראשו ח"כ שמחה דיניץ ומשתתפים בו 15 מ"כים בסך־הכל ביניהם גאולה כהן, מאיר כהן־אבידב, איתן רפאל, מרים תעסה־גלזר, אהרן הראל, שבח וייס, אריאל ויינשטיין אמנון לין, אהרון נחמיאס, יצחק פרץ ובני שליסא. חברי הלובי החליטו, בפגישתם הראשונה אתמול, לפעול לקידום נושאים ציוניים בישראל, לפתח קשרים בין המנהיגות היהודית בגולה לערי הפיתוח ולמען העמקת הציונות בקרב הנוער הישראלי, בהצלחה.

"חופשת מולדת"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס יוצא היום עם רעייתו סוניה לכלה ימי חופשה, לכל היותר עד סוף השבוע. הזוג פרס העדיף לבלות את ימי הנופש הנדירים בבית ידידים בדרום הארץ.

יוסי מלמן

מבוכה

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס (בתמונה) נראה אתמול נבוך מאד: הוא הגיע מירושלים לחיפה כדי לקיים מסיבת עתונאים עם הכתבים הפליליים. למגינת לבו, דקות ספורות לפני שהגיע לבנין אגודת העתונאים בחיפה נודע לעתונאים על הפיצוץ שהיה באוטובוס 940 בקו חיפה – ירושלים. אלה, כמובן, עזבו את הבנין ומיהרו למקום האירוע. דקות מעטות לאחר מכן הגיע המפכ"ל מלווה במפקד מרחב חיפה, תת ניצב יעקב חביב. מי שהציל את כבוד העתונאים היה כתב הטלוויזיה בחיפה, עמוס ברמלי, שחיכה לבאים וניסה להסביר למפכ"ל את הנסיבות להיעלמותם של העתונאים.

יוסי ליבוביץ

יותר מרוקאי ממרוקאי

באשדוד ניתשת מזה זמן רב, מריבה בין שני יוצאי מרוקו גאים. שאול בן שמחון, יו"ר ברית יוצאי צפון אפריקה, וראש העיריה, אריה אזולאי. נושא הריב: בית האבות שהברית יזמה את הקמתו בעיר בשותפות עם העיריה ואגודת "אשל". אזולאי מתנגד שקודמו בתפקיד, צבי צילקר ייצג את העיריה בהנהלת עמותת בית האבות, ואילו בן שמחון טוען שצילקר מייצג את ברית יוצאי צפון אפריקה בהנהלת המוסד, שבשל הויכוח הזה ואופיים נדחתה עד כה פתיחתו. השבוע חשף אחד המקומונים האשדודים צילום מברק ששלח צילקר, יליד גרמניה, לאזולאי, ושבו מודיע ראש העיר הקודם לנוכחי שאכן, הוא המייצג של יוצאי צפון אפריקה בבית האבות. בינתיים הסכימו הצדדים לסיים את הויכוח בבוררות מחייבת.

דני צדקוני

עד 120

זאב פרקש, הידוע יותר כדוש הקריקטוריסט חגג ביום שישי את יום הולדתו ה־64. לקפה תיאטרון הבימה זימנה בתו, המורה דורית פרקש, את ידידיו, ביניהם רבים

מן התקשורת והתיאטרון. רבקה מיכאלי, שמואל סגל, שלמה בר־שביט, טומי לפיד, אברהם רזנאי ומתי גולן, הם אחדים מבין אלה שהפתיעו את דוש שלא ידע על המסיבה המתארגנת. ובלי קריקטורה הוא לא הצליח להתאפק – וצייר את עצמו העונד את שעון פרס (בתמונה).

ידידות

איש הכספים האמריקאי ברנרד ברוך הציל את וינסטון צ'רצ'יל (בתמונה) בשנת 1929 מלהיות קבצן. כך מפרסם ההסטוריון ויליאם מנצ'סטר ב"אמריקן הריטאג'". צ'רצ'יל הגיע למשרדו של ברוך והחליט "לשחק" במניות, מספר מנצ'סטר. אלה נפלו ויווהסטאתן צ'רצ'יל שאמר אז כי יהיה עליו למכור הכל, כולל את אחוזתו הכפרית ולצאת מן החיים הפוליטיים לטובת עסקים פרטיים, כדי להחזיר לעצמו את ההפסדים. אלא שברוך ידידו, שכינה את מי שהיה ראש ממשלת בריטניה "מהמר מפסידן מלידה", הורה לקנות את אותה כמות של מניות בכל פעם שצ'רצ'יל מכרן, ולמכור את כל מה שצ'רצ'יל רכש. וכך לא הפסיד צ'רצ'יל מאומה כי ברוך, כך כותב מנצ'סטר, שילם אפילו את העמלות...

מהפך קטן

מהפך בראשות ועד העובדים של מועצת פועלי תל אביב: רחמים לניאדו, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה בתל אביב, נבחר אתמול לראשות הוועד. הוא קיבל את קולותיהם של 93 מבין 150 העובדים שהשתתפו בבחירות. רחל עוזיאל, העומדת בראש ועד העובדים בשלוש הקדנציות האחרונות קיבלה רק 87 קולות. חברי הוועד האחרים שנבחרו: אמנון קליין, יהושע רייטר ושושנה רפאלי.

חיים ביאור

יער במדבר

כ־1,000 תלמידים ומורים, נציגי בתי הספר השונים בארץ יצאו בט"ו בשבט ברכבת מקושטת מנהריה לדימונה כדי לפקוד את קברו של דוד בן־גוריון בשדה בוקר. משם יפנו התלמידים למדרונות הצחיחים של נחל צין לטקס הכשרת שטח של 5,000 דונם שיועד לנטיעת "יער הנגב" באיזור מדברי וצחיח זה. את רכבת התלמידים ילוו במלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שר התחבורה, חיים קורפו וראשי הקרן הקיימת לישראל. בשדה בוקר יקבלו את פניהם סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון ויו"ר הדירקטוריון של קק"ל, משה ריבלין. נטיעתו של "יער הנגב" באיזור מדברי שחון זה התאפשרה לאחר עבודת מחקר רבת שנים שנעשתה בהר הנגב על־ידי חוקרי האוניברסיטה העברית בראשותו של פרופ' אהרון יאיר והמכון לחקר הנגב בראשותו של פרופ' משה שחק.

יקיר צור

נשמה ורפואה

חוג ידידי בית החולים "אסף הרופא" מקווה לגייס כ־30 אלף דולאר ממכירת כרטיסים לערב חזנות ומוסיקת נשמה יהודית שיתקיים מחר (יום ג') בהיכל התרבות. על כך מסרו אתמול במסיבת עתונאים במלון "רמדה קונטיננטל" ד"ר מ. ירון, מנהל בית החולים וד"ר מרדכי סובול שיזם ואירגן את האירוע המיוחד. טובי המבצעים בתחום החזנות ומוסיקת הנשמה היהודית נענו ליוזמה: החזנים שמחה קוסוביצקי, דוד בגלי, אברהם מזרחי, בן־ציון מילר מתו"ל וישראל הדר נגן הקלרנית של התזמורת הפילהרמונית. עוד ישתתפו בערב מקהלת הרבנות הצבאית ומורדכי פרימן שינתח. הערב הוא בחסות שר משרד הדתות, זבולון המר.

מירי פז

חלוקת פרסי "גלובוס הזהב" בפעם ה־44, מוצאי שבת, בבוורלי הילס: השחקנית מרלי מטלין (בתמונה) זכתה בפרס השחקנית הטובה ביותר בקטגוריית הסרט הדרמטי על גילום דמותה של אשה חרשת בסרט "ילדים של אלוהים פחות", מרלי מטלין עצמה חרשת. סיביל שפרד וברוס וויליס זכו בפרסי השחקנים המצטיינים בסידרות טלויזיה קומיות; אוליבר סטון כבמאי המצטיין על סרטו "פלטון" (גם הסרט זכה בפרס) אודות מלחמת וייטנאם; בקטגוריית הסרט הזר הטוב ביותר זכה סרט הולנדי בשם "התקופה" והשחקנית לורטה יאנג זכתה בפרס בקטגוריית "המשחק המצטיין בסידרת־מיני או סרט טלויזיה".

אזרחי הפיליפינים מצביעים היום על החוקה – תחת עינו של הצבא

מאנילה (א.פ.) – אזרחי הפיליפינים מצביעים היום במשאל־עם על חוקה חדשה, בהצבעה הנחשבת מבחן כוח אלקטוראלי ראשון לנשיאה קוראזון אקינו מאז הבחירות הכלליות.

בעקבות נסיון הנפל להפיכה בשבוע שעבר הועמדו אתמול תשע יחידות צבא במצב הכן למניעת מהומות.

יו"ר ועדת ההצבעה רמון פליפה חזה אתמול כי שמונה אחוזים מ־25 מיליון המצביעים הרשומים ינצלו את זכותם להצביע במשאל. בממשלת הפיליפינים הובע אתמול בטחון מוחלט כי יושג אישור העם למסמך בן 20 אלף המלים, אשר הושלם באוקטובר שעבר על ידי ועדה בת 48 חברים שמינתה הנשיאה.

תוצאות הבחירות הרשמיות תיוודענה רק בעוד ימים אחדים, אבל "התנועה הלאומית לבחירות חופשיות" אמרה אתמול, כי היא מצפה לתוצאות מכריעות מאיזור מאנילה כבר הלילה בחצות.

המצביעים יידרשו להשיב ב"כן" או ב"לא" על השאלה: "האם אתה מצביע לאישור חוקתה של הרפובליקה של הפיליפינים כפי שהוצעה על־ידי הועדה החוקתית?". החוקה המוצעת מגבילה במידה ניכרת את כוחו של הנשיא, מכוננת מחדש בית נבחרים בעל שני בתים, מבטיחה את זכויות היסוד של האזרח ואוסרת על אנשי צבא כל התערבות בעניינים מדיניים להוציא את זכותם להצביע בבחירות.

אזרחי מאנילה מצביעים על החוקה. (צילום: א.פ.)

ציד־מכשפות וגל טיהורים בשורות מפלגת השלטון של דרום־אפריקה

יוהנסבורג (רויטר).- במפלגת השלטון של דרום־אפריקה, "המפלגה הלאומית", העוברת בימים אלה זעזועים פנימיים עקב פרישת אחדים מאישיה המרכזיים מחוגי הקיצוני הרשמי שלה, מתגבשת עתה ההחלטה לערוך טיהור בשורותיה, נכתב אתמול בעתוני דרום־אפריקה.

לדברי ה"סנדיי סטאר" כבר החל בציד מכשפות בשורות המפלגה, במגמה לטהרה עוד לפני הבחירות שיתקיימו בחודש מאי ושבהם יצביעו לבנים בלבד. חברי המפלגה אף הביעו את חששם, כי שיחותיהם נתונות לציתות על־ידי זרועות המפלגה במגמה לעמוד על דעותיהם האמיתיות.

בבחירות הקרובות צפויה ל"מפלגה הלאומית" התמודדות עם מפלגות הימין הקיצוניות ובעיקר ובהן המפלגה הקונסרבטיבית, והלחץ המופעל עליה מבפנים מצד ה"פרליגטס", הנאורים, עלול להחלישה בהתמודדות זו. הנאורים זועמים על הנהגת מפלגתם על הסטיה ימינה שהם מייחסים לה ועל שלא השכילה עד כה להעניק זכויות מדיניות לבני הרוב השחור.

במרכז ה"מרד" במפלגה שלושה אישים, ומשקיפים מדיניים בדרום־אפריקה מחזיקים בדעה, שרבים אחרים יושבים לעת עתה על הגדר תוך המתנה לבחירות בהמשך מחשיפת השקפותיהם.

הראשון שחשף עצמו היה חבר הפרלמנט ויאנר מאלאנה, אשר פרש בשבוע שעבר ממפלגתו במחאה על האטת הצעדים הרפורמטוריים של הממשלה והקים סיעת יחיד. אחריו הודיע שגריר דרום־אפריקה בבריטניה דניס וורסל על פרישתו, ופרשנים סבורים שהוא ירוץ בבחירות הקרובות בנפרד ונגד "המפלגה הלאומית". השלישי הוא חבר הפרלמנט אלברט נתנגל, אשר הרהים את הנהגת מפלגתו כאשר הכריז, שלא ניתן לנהל משא ומתן על יישוב סכסוך הגזעים בלא לשתף בו את "הקונגרס הלאומי האפריקאי".

שר החוץ פיק בותה התכחש מיד בשם המפלגה להכרזתו של נותנגל והודיע, שאם לא יחזור בו מדבריו, הוא יורחק מהמפלגה.

כאמור חוששים ראשי "המפלגה הלאומית" ש"נאורים" נוספים מצויים בשורות המפלגה, שומרים על פרופיל נמוך וממתינים לבחירות. חששם הוא מפני האפשרות שבבחירות יתמודדו אלה ברשימה נפרדת, כפי שאירע בשנת 1981 כאשר חברי מפלגה מהקטב האחר, הימני קיצוני, פרשו והקימו את "המפלגה הקונסרבטיבית" המתחרה בהם עכשיו על קולות הבוחרים הימניים.

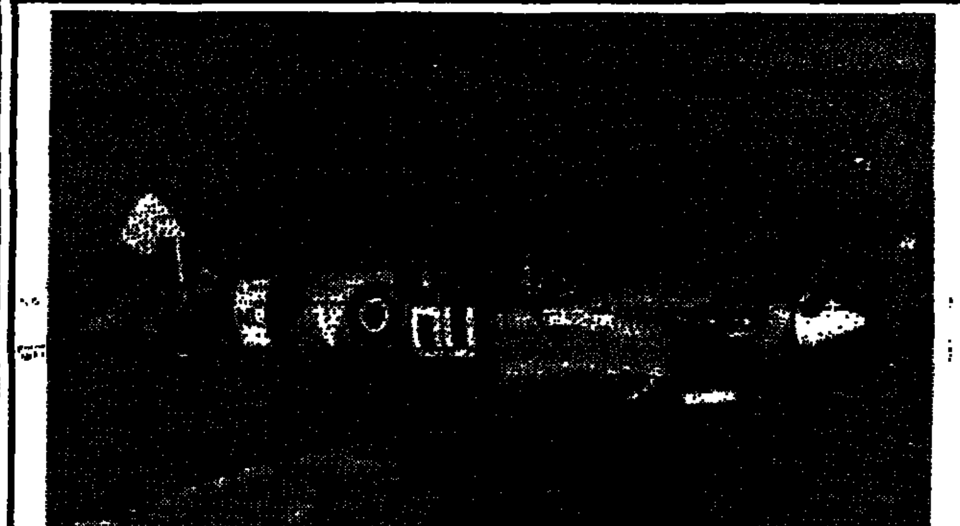

"ספיטפייר מ.ק. 9" נושא את הסמלים והצבעים המקוריים שבהם נראה כאשר טס לראשונה בשירות פעיל בלהק ה־485 של חיל־האוויר המלכותי שלושה ימים לפני יום הפלישה של בעלות הברית ביוני 1944. המטוס שופץ במשך חמש שנים, ועתה חזר לטוס בשמי בריטניה, בחסותה ובמימונה של חברת ביטוח. (צילום: א.פ.)

התאבד קצין הבטחון למוסדות חינוך בבאר־שבע ארווין פרקש

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

קצין הבטחון של מוסדות החינוך בבאר־שבע, מטעם המשמר האזרחי, רס"ר ארווין פרקש, בן 65, שהיה מראשוני צלמי העתונות בנגב, התאבד אתמול בירייה אקדח בביתו, זמן קצר לפני פרישתו לגימלאות.

פרקש, אחת הדמויות הססגוניות בבירת הנגב, היה בוגר בית־ספר גבוה לצילום בבודפשט, עיר הולדתו. בתום לימודיו התגייס לפרטיזנים במאבקיהם נגד הנאצים.

לאחר המלחמה שירת בצה"ל כצלם צבאי, נפצע במהלך שירותו והוכר כנכה צה"ל. בשנות ה־50 נחשב פרקש לאחד מטובי צלמי העתונות בתל־אביב.

בתחילת שנות ה־60 עקר לבאר־שבע והיה הראשון שהציג תערוכת צילומים שעסקה בחיי הבדווים. הוא הוציא לאור ספרי צילום רבים שבהם הודגש המסר החינוכי.

לפני כ־11 שנה עזב את מקצוע הצילום והתגייס למשמר האזרחי, כשהוא ממשיך לעסוק בצילום כתחביב בלבד. בשנים האחרונות שימש רס"ר פרקש קצין בטחון במוסדות חינוך בבאר־שבע ובתקופה זו, שבה נקט לא אחת יד קשה כלפי התלמידים, נרשמה ירידה דרסטית בהיקף הפשיעה אצל הנוער.

אתמול, סמוך לשעה 4.00 אחה"צ התקשרה רעייתו לתחנת משטרת באר־שבע וסיפרה, כי הדירה נעולה וכי היא מתקשה לפתוח את הבית. השוטרים שהגיעו למקום פרצו את הדירה ומצאו את פרקש כשהוא שוכב במיטתו ללא רוח חיים ולידו אקדח, שהוחזק ברשיון. פרקש הניח אשה ושתי בנות.

חוק הפנסיה המוצע ע"י קצב פוגע בפנסיה – קובעת ההסת'

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

חוק הפנסיה, כפי שמוצע על ידי שר העבודה והרווחה משה קצב, נועד לפגוע בגמלה של אלה העתידים לצאת לפנסיה – התריע אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

קיסר, שדיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, הטעים: "די היה לי לשמוע את שר העבודה אומר שהעובדים הפורשים לפנסיה – מצבם משתפר", כדי להבין את המגמה המסוכנת שבהצעת החוק".

מזכיר הסתדרות הפקידים, משה ביתן־דגן הזהיר שחוק הפנסיה המוצע יהיה לרועץ לאיגודים המקצועיים. יו"ר ועד עובדי התעשייה הצבאית, שלום חבשוש, קרא לדחות את הצעת החוק על הסף.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, רב פלג, שיזם את הדיון, ציין שהצעת החוק קובעת בין היתר שהעובד יהיה זכאי לפנסיה בשיעור של 70 אחוז לאחר 40 שנות עבודה במקום לאחר 30 שנות עבודה כנהוג היום. זאת כאשר אין כמעט עובד במשק המגיע לרצף, של 40 שנות עבודה.

עם זאת הדגיש פלג שהוא מצדד בחוק פנסיה ממלכתית המבטיח גמלה לכל. חוק זה – אמר – חייב להבטיח "מינימום סביר של הכנסה לכל גמלאי ורמת חיים ברמה דומה לזו שהיתה לגמלאי בעת שעבד".

המשך ההקפאה במחירי הרכב יקשה טיעון הפרקליטות בבג"צ

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

החלטת האוצר להמשיך בהקפאת מחירי המכוניות החדשות ברמה שנקבעה ב־1 בינואר, שבועיים לפני הפיחות, תעמיד במצב קשה את הפרקליטות בבואה להגן על עמדה זו ביום ב' הבא בבית־המשפט הגבוה לצדק – סבורים חוגים משפטיים.

מחירי המכוניות עמדו לעלות שלשום ב־7 אחוזים, ושר התחבורה חיים קורפו כבר חתם על הצו בעניין זה. ביום ה', כפי שנמסר לראשונה ב"דבר", פשטו במפתיע שמועות, כי שר האוצר משה נסים יעכב את חתימתו על הצו במאמץ נואש למתן את עליית המדד החודש. המהלך מתפרש בחוגים כלכליים כפאניקה בקרב ראשי האוצר, שלא חישבו כנראה עד הסוף את תוצאות המהלכים שיזמו בינואר. אולם שר התחבורה חיים קורפו אמר לסופר "דבר", כי עיכוב העלאת המחירים נובע מרצונם של אנשי האוצר להמתין לפסיקת בג"צ בשבוע הבא.

ביום ה' הודיעה הפרקליטות במפתיע על הסכמתה, שבג"צ יוציא צו על תנאי, המחייב את שרי התחבורה, האוצר והתעשייה לנמק עד יום ד' השבוע, מדוע לא יאפשרו לערכן את מחירי המכוניות על־פי שערי החליפין של המטבעות שבהן נקבו. לסופר "דבר" נודע, כי השיקול המרכזי שהנחה את הפרקליטות היה, שהעלאת המחירים, תקל עליה בדיון בעתירת יבואני הרכב לגופה.

מו"מ פולני־ישראלי לשיתוף בנושא תעופה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

פולין מנהלת מגעים עם ישראל בקשר לשיתוף פעולה בתחום התעופה. ל"דבר" נודע, כי פולין פנתה ביוזמתה בעניין זה אל ישראל ובעקבות הפנייה נשלח אליה מנכ"ל של מפעל תעשייתי גדול מהסקטור הממשלתי.

המנכ"ל נועד בוארשה עם אנשי תעשיה ופקידים ובשובו דיווח, כי פולין מעוניינת, בין השאר, להקים חברת צ'ארטר ישראלית־פולנית לתעופה אזרחית, לקבל סיוע בהקמת מפעלי תעופה וכן נשקלת האפשרות, כי מטוסי חברת התעופה הלאומית שלה "לוט" ישופצו ויתוחזקו בידי גורמים מקצועיים ישראליים.

במשרד החוץ רואים בפנייה זו חשיבות גדולה לקידום היחסים בין שתי המדינות ובמיוחד יחסי המסחר.

תערוכת תולדות יהודי הונגריה תוצג בבודאפשט

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

תערוכת תולדות יהודי הונגריה ובעיקר יהודי בודפשט, אשר אורגנה על־ידי "בית התפוצות" בתל־אביב, תוצג החל מ־7 ביוני 1987 בבודאפשט, במסגרת חילופי התרבות, שמארגנים אישים בעיריית תל־אביב, ביניהם חבר־הכנסת יצחק ארצי ל"ע ,ונתן ולוך (מערך).

בעת האחרונה מתקיימת בתל־אביב פעילות רשמית, שעניינה קשירת קשרים בין שתי המדינות. יוזמם משל יו"ר מכון לבון ייצא בעוד 3 חודשים לביקור רשמי בהונגריה, כאורח המכון לחקר הקואופרציה של ממשלת הונגריה; יתלווה אליו מנהל המחלקה לקשרי חוץ בהסתדרות.

חבר־הכנסת יצחק ארצי מסר אתמול, כי שלמה להט יפתח את התערוכה, אם שלטונות הונגריה, יזמינו אותו באופן רשמי.

"קול אמריקה" – הקמה ישראלית, הפעלה משותפת

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

את הקמת תחנת "קול אמריקה" תבצע בשלמותה חברה ישראלית שתיבחר במכרז. גם הפעלת התחנה תיעשה על־ידי גוף ישראלי ובפיקוח ממשלת ישראל.

נציגי משלחות ישראל ואמריקה להקמת ממסר תחנת השידור של "קול אמריקה" בערבה הגיעו להסכמה ואתמול דווח על פרטי ההסכם לצוות השרים המיוחד, בראשות ראש הממשלה.

מנכ"ל משרד התקשורת יורם אלסטר מסר אתמול לצוות השרים, כי על־פי ההסכם תעשה החברה הישראלית חלק גדול של העבודה בעצמה; חלקים אחרים יעשו קבלני־משנה. חברות אמריקאיות ייצרו רק את המשדרים והאנטנות, שאינם מיוצרים בישראל.

מנכ"ל משרד התקשורת מסר עוד, כי לצורך ניהול הפרוייקט יוקם גוף משותף ישראלי־אמריקאי.

זרועות הבטחון בודקות:
"חזבאללה" הקים תשתית לפעולות חבלה בגרמניה

מאת זאב סטרומינסקי, סופר "דבר" בגרמניה

בון, (מיוחד ל"דבר"). – זרועות הבטחון במערב גרמניה בודקות את פעילותו של ארגון "חזבאללה" בגרמניה. משטרת גרמניה עצרה בתחילת השבוע את עלי עבאס חמאדה, אחיו של מוחמד עלי חמאדה, שנעצר בפראנקפורט, ב־13 בינואר.

לאחר מעצרו של עלי עבאס, ביקשה המשטרה באיחוד המאור ברדום־מערב גרמניה מצבור נשק וחומרי־נפץ. עובדה זאת עוררה את השאלה אם "חזבאללה" הצליח לכונן תשתית חבלנית בגרמניה.

מקורות בבון סרבו לומר אם ידוע על קשר בין "חזבאללה" לארגונו של אבו־ניזאל בפרשת חטיפות הגרמנים בביירות. השניים, רודולף קורדס ואלפרד שמידט, נחטפו לאחר מעצרו של מוחמד עלי חמאדה, כדי לסחוט את שחרורו, ונמסר שאחד מאחי חמאדה הוא ראש שירותי הבטחון של "חזבאללה".

שוטרים ושופט נפצעו בידי ניאו־נאצים בברלין

מערב־ברלין (ע"צ). – כמה שוטרים ושופט נפצעו בשבת בערב במערב ברלין במהלך פעולה לפינוי מסעדה בשכונת שפנדאו, שבה נערכה אסיפה ניאו־נאצית שנאסרה על־ידי השלטונות.

השוטרים נאלצו להשתמש באלות כדי לפנות את הניאו־נאצים, הצעירים, רובם חברי המפלגה הלאומית "נ.פ.ד.", שקיומה אסור בברלין.

חלק ממשתתפי האסיפה נעצרו בחשד לעבירה על התקנות של בעלות הברית לגבי ברלין, ולאחר מכן ערכה המשטרה חיפושים ב־56 דירות במערב־ברלין ובמערב־גרמניה בכלל והחרימה כמות גדולה של חומר תעמולה ניאו־נאצי.

בעלות־הברית, האחראיות למעמד ברלין, אוסרות, כידוע, כל פעילות נאצית או ניאו־נאצית בברלין, אך הן מתירות את קיומה של המפלגה הניאו־נאצית שבראשות מרטין מוסגנוג בתחום מערב גרמניה, שם היא זכתה ב־0.6 אחוז בבחירות הכלליות שנערכו בראשית השבוע שעבר.

ספק אם קלאוס בארבי יועמד לדין במאי בצרפת

מאת גדעון קוץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – בחוגים משפטיים בצרפת התחדשו הפקפוקים בקשר לסיכויי העמדתו לדין של מי שהיה מפקד הגסטאפו של ליון, קלאוס בארבי, על פשעים נגד האנושות בחודש מאי, אף שבתביעה הכללית בעיר ליון חוזרו והבטיחו, שהמשפט ייערך כמתוכנן.

בימים אלה מלאו ארבע שנים להסגרתו של בארבי לצרפת מבוליביה והוא היום בן 75. בסוף השבוע אושפז בארבי בבית־חולים וככל הנראה ייאלץ לעבור ניתוח בבלוטת הערמונית.

המשפט נדחה כמה פעמים, בין השאר כדי לאפשר גם ללוחמי מחתרת ומשפחות יהודיות להגיש תביעות, שעליהן לא חל חוק ההתיישנות.

החרדים טוענים – הרפורמים נעלבו:
פילים שימשו עדי קידושין בנישואי תערובת רפורמיים

מאת נח זבולוני, סופר "דבר" בירושלים

שני פילים, ששימשו "עדי קידושין" בטקס נישואי תערובת שערך רב רפורמי במיאמי ביץ' שבארה"ב, היו לשיחת היום בקרב יהודים ולא־יהודים.

השבועון "אלגעמיינער זשורנאל", העומד תחת השפעת הרבי מלובאביץ' והמופיע בניו־יורק, פרסם ידיעה סנסציונית בצירוף תצלום מטקס הנישואים שערך הרב הרפורמי אמת פראנק, הרב של "פיפליס רפורם סינאגוג" במיאמי ביץ'. העדים לקידושין היו שני פילים.

מאלף הפילים בקרקס בארנום המפורסם, ליאון אוברייין בן 36, לא־יהודי, נשא לאשה את קלין קלסי, בת 31, יהודיה. את הטקס ערך הרב הרפורמי אמת פראנק, והיות שהחתן והכלה הם עובדי הקרקס החתונה נערכה במקום שבו עורך הקרקס את הופעותיו. "החזמנו" אליה גם שניים מפילי הקרקס. לטענת ה"אלגעמיינער זשורנאל", הודה הרב פראנק בתוכנית הרדיו המקומית, כי הפילים שימשו עדי קידושין, אבל מן התצלום שפורסם בשבועון לא נראה הדבר כך, שכן הפילים לא עמדו מתחת לחופה, כנהוג לגבי עדים.

הרפורמים, שנפגעו מפרסום זה ובמיוחד הרב, שוקלים הגשת תביעה משפטית על הוצאת דיבה, בטענה שהפילים לא שימשו עדים אלא רק אטרקציה בחתונה.

נמשכות המהומות ברצועה

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

נערים שבאו לבית־ספר לבנות בעזה, כדי להסית אותן לשבות ולהפגין, שפכו עליהן חומצה. 12 נערות נפגעו מכך והועברו לטיפול בבית־החולים "שיפא" בעיר. המקרה עורר סערת רוחות בעיר, מפני שמדובר בפגיעה בבנות, הנוגדת את המסורת הערבית.

ברפיח יידו אתמול אבנים על מכוניתו של תושב אחד היישובים היהודיים באיזור. זה ירה באוויר, כדי לפזרם, ולאחר שהמשיכו במעשיהם ניפצו את שמשות רכבו, ירה שלוש יריות נוספות, שכתוצאה מהן נפצע פועל בניין, תושב העיר שהועבר לבית־החולים בחאן יונס.

גם אתמול נמשכו הפרות הסדר במקומות שונים ברצועה, במחאה על גירושו של מוחמד דאהלאן, מנהיג תנועת הנוער של ה"פתח" באיזור לירדן, ועל הריגת הנער מוחמד אל אסטאל מחאן־יונס, בידי כוחות הבטחון.

אתמול נפגעו מיידוי אבנים באיזור שכם וג'נין שני כלי־רכב, שבהם נסעו ישראלים. לא היו נפגעים.

דיון על הקמת גוף לפיקוח בנייה ערבית

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

בממשלה מתפתח ויכוח בקשר להצעה להקים גוף מיוחד, שיפקח על הבנייה במגזר הערבי. הממשלה החלה אתמול לדון בהמלצות ועדת מרקוביץ, אשר ממליצה להרוס 500 בתים, שנגדם הוציאו בתי־משפט צווי הריסה.

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון הציע, כי הפיקוח על הבנייה במגזר הערבי יעבור לידי הסיירת הירוקה במשרד החקלאות. השר לתכנון כלכלי גד יעקבי אמר לעומת זאת, כי אין צורך להקים גוף כזה. לדעתו מוטלת חובת הפיקוח על הגופים הקיימים ואין להפלות בין יהודים לערבים בנושא זה. הדיון במסקנות הדו"ח יימשך באחת הישיבות הבאות של הממשלה.

יוגדלו הלוואות לרוכשי דירות בשכ' מועדפות

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

משרד השיכון מגדיל את הלוואות לרוכשי דירות בשכונות מועדפות מ־7,000 ש"ח ל־10,000 ש"ח.

ההלוואות, צמודות למדד בריבית של 6 אחוזים יינתנו לתקופה של 20 שנה. הן יחולו על רוכשי דירות שהתמנו חוזה לרכישת דירה מן הראשון לפברואר ועד סוף מאי השנה. בין רשימת המקומות המועדפים נמצאות השכונות פסגת זאב, הר־גוף ורמות בירושלים; נשר ושער־העליה בחיפה; נווה פולג, שכונות ותיקים בנתניה; אריאל, נווה־עופר וכפר־שלם בתל־אביב, ראש־העין, כרמיאל, נתיבות וישובים נוספים.

עודפי הנזילות הגבוהים נותנים את הטון

מאת סופר "דבר"

שוק המניות החופשיות נהנה אתמול מגל נוסף של זרימת ביקושים גדולים ועליות שערים חדשות לשורה ארוכה של מניות וניירות ערך המירים.

במהלך המסחר נרשמו עליות שערים ל־221 מניות וניירות ערך המירים כנגד 46 שירדו או 117 אחרות שנסחרו ללא שינוי בשערן. מחזור העסקות במניות החופשיות הסתכם אתמול ב־17.4 מיליון שקל. במדד המניות החופשיות נרשמה עליה חדה של 2.93 אחוזים.

מגמה חיובית היתה גם באיגרות החוב הצמודות למדד. הן עלו בשיעור ממוצע של 1.02 אחוז לאחר שנרשמו להן עודפי ביקוש התחלתיים בהיקף 17 מיליון ש"ח. איגרות החוב הדולריות ירדו בשיעור ממוצע של 0.05 אחוז, לאחר שעודפי הביקוש וההיצע להן התאזנו. מניות ההסדר נסחרו ביציבות, למרות שלרובן נרשמו עודפי היצע. הן נסחרו ביציבות גם בגלל התערבות בנק ישראל במסחר.

הגיאות במניות החופשיות מגבירה את הפופולריות של ההשקעה במניות ומעלה את קרנן של קרנות הנאמנות שכבר נהנות מעודפי נזילות גבוהים. אתמול הזרים הציבור לקרנות הנאמנים סכום הנאמד ב־15 מיליון שקל וזאת מלבד הכספים שהוזרמו ישירות לשוק המניות.

הנזילות הגבוהה שאצל המשקיעים השונים בשוק תורגמה לפקודות קניה שהוזרמו בלידר לשורה ארוכה של מניות. פקודות הקניה זרמו למעשה מכל סוגי המשקיעים ולמרבית המניות. מבין המניות הכבדות יש לציין את העליות החדות בשופרסל א' (+7.9%) שופרסל ב' (5.1%+), פלוגת 01 (+6.3%) ובמניות הבנק הבינלאומי (+6.1%) ופ.י.ב.י. (+5.5%). עליית שער "תריגה" של 9.8% נרשמה למניות חיפה־כימיקלים וזאת במקביל לשורה של עליות שערים נאות לחלק ממניות הפטרוכימיה – פטרוכימיים (+6.2%) פרוטארום (+10%) וזאת בעקבות הערכות על שיפור ברווחיות החברות הללו.

במניות כבדות אחרות נרשמו עליות שערים עד 4.4% ביניהם היו מניות כלל־תעשיות, דיסקונט־השקעות, טבע, מפעלי־נייר, אלרון אלביט ואחרות.

בצד שורה ארוכה של מניות כבדות שעלו בשיעור בינוני היו כאלה שנסחרו ביציבות כמו למשל מניות אזורים (הגיעו הודעות כי חברת האם כלל־ישראל מקטינה החזקות במניות החברה), הכשרת־הישוב, נכסים, אזורים 10 ואחרות. נראה כי היציבות במניות הללו מעידה, כי למרות המגמה החיובית בשוק הרי סוחרי הבורסה אינם מתנפלים על כל המניות ללא הבחנה.

מגמת השוק החיובית סחפה כמובן גם את המניות הבנ־כבדות ודלות־הסחירות, שבחלק מהן נרשמו עליות שערים חדות בעקבות "טיפול" של משקיעים או כתוצאה מסיטואציה כלכלית כזאת או אחרת.

המשך עליות של 10% נרשם למניות בני"ן, אפיק, אלקו, מתכת סדום, קרמני 1. בין המניות הבנ־כבדות שבלטו בעלייתן החדשה ניתן למנות את סהר פיתוח (+10%), פרי־אור (+10%) תאת (+10%), +5.1%, (+5%) תראק (+10%), רים 04 (+10%) פריון (+10%) ואחרות.

עודפי הנזילות הגבוהים שבמערכת והחששות שבנק ישראל לא ינפיק איגרות בכמות המתאימה (דבר שישפיע גם על הורדת הריבית השקלית) הביאו לזרימת עודפי ביקוש בהיקף 17 מיליון שקל לאיגרות החוב הצמודות למדד. עליות השערים האחרונות בשוק הביאו את האיגרות הארוכות לתשואות ברוטו של כ־4.5% ובאיגרות הקצרות ירדה התשואה עד לכ־3%–3.5%. עליות השערים היו בכל סוגי האיגרות. איגרות השגיא עלו עד 1.5%, הגליל עד 3%, ובאיגרות הצמודות בחלקן למדד היתה יציבות וחלק עלו בין 1.4% ל־3%.

איגרות החוב הדולריות ארמון ירדו בדרך כלל עד 1%, איגרות הרמון עלו בין 0.5% ל־1.5% ובאיגרות הגלבוע היו תנודות עד 1.5% לשני הכוונים.

למניות ההסדר נרשמו עודפי היצע (נטו) בהיקף 1.7 מיליון שקל, בנק ישראל קלט במהלך המסחר כ־1.5 מיליון שקל מעודפי ההיצע ושאר הסוחרים לקחו את שאר עודפי ההיצע. סך מחזור העסקות בענף הסתכם ב־5.5 מיליון שקל ותשואת המניות נעה בין 17.86% (אי.די.בי. רג') ל־17.79% במניות בנק לאומי ודיסקונט א'.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ח.ב. ש	25050	22.0			-4.0
הספנות 0.1	1780 תב	4264	+156	+9.6	+6413
הספנות א 0.5	1010	4113	+34	+3.5	+2244
הספנות אפ 2	1325	1586	+7	+5	+36.0
כללי לא בהסדר	23500	89.0	+1100	+4.9	+124
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	5200 תב	4836	+300	+6.1	+9897
פ.י.ב.י. 0.5	6500 תב	7450	+340	+5.5	+10058

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	87510	1377			-875
אידיבי ב 100.0	87500	75.0	-500	-6	-843
אידיבי בכ א 2.0	531000	1.0	-8000	-1.5	-12.0
אגוד 1שח	65500	220			+49.0
דיסקונט ב	112000	39.0			-47.0
דיסקונט א	111830	167			+111
דיסקונט שה ב	13050	120	-100	-8	-116
המזרחי ש	36030	1421			-327
המזרחי ב	36400	9.0	+400	+1.1	+122
המזרחי שה 9	16650	50.0	-50	-3	-69.0
הפועלים מבכ	99000 תב	1.7	+9000	+10.0	+9.6
הפועלים ש	59495	3248			-1563
הפועלים ב	59490	181			+66.0
כללי א 1.0	151900	48.0	-40		-9.0
כללי שה 7	7230	217	-150	-2.0	-273
כלל סמוק 100.0	37820	2960			-755
כלל שה 11	14263	252	+60	+4	+448
מימון ומסר 1.0	51800	18.0	+1800	+3.6	+25.0
מימון ומסר 5.0	25400	1.0			-2.0

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	45272	79.0	+1600	+3.7	+56.0
לאומי משכנתאו ש	10960	328	+260	+2.4	+379
לאומי משכנתאו ב	10821	6.0	+100	+9	+94.0
כרמל ש	— הפסקת מסחר —				
כרמל שה 1	— הפסקת מסחר —				
בנין ב 5.0	13910 תב	297	+1265	+10.0	+318
פת משב ש	3315	1528			-1448
משכן ב ש	3999	1613	+139	+3.6	+818
עצמאות 0.1	15400	66.0	+400	+2.7	+113
טפחות מבכ ש	24000 תב	6.0	+1200	+5.3	+43.0
טפחות רג ש	21030	186	+650	+3.2	+328
טפחות שה 1	9420	30.0			-30.0
טפחות שה 2	4935	124	-70	-1.4	-54.0
יעסור 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעסור 5.0	— הפסקת מסחר —				
מירב 1.0	8800 תב	244	+655	+8.0	+151

מוסדות מימון

שלמון א ש	780 תב	12313	+50	+6.9	+22434
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	10750 תב	544	+610	+6.0	+659
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1510 תב	5315	+115	+8.2	+11715
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	24100	67.0			+5.8
כלל ליסינג ב0.5	19001	157	+1		+9.0
כלל ליסינג אג"ח1	* 15500	113	+310	+2.0	+42.0
* ביצוע חלקי 89.00%					

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	295	18477	+13	+4.6	+28756
אררט 0.1	1830 תב	2043	+130	+7.7	+3120
אררט א 0.5	985	9944			-5531
בטוח משנה 0.1	554 קו		+26	+4.9	+2195
בטוח משנה 0.5	200 תב	9510	+12	+6.4	+46378
הדר 1שח	390	6499	+5	+1.3	+3159
הדר 5שח	238	9340	+5	+2.2	+7323
הדר אפ' סד' 2	204	17860			+5340
הסנה ש	394	58168	+10	+2.6	+36970
הפניקס 0.1	910	10267	+11	+1.2	+10451
הפניקס 0.5	857	2408			+16.0
המשמר-הדאל 1.0	7100				
המשמר-הדאל 5.0	3900	62.0			-22.0
מנורה 1.0	2599	246	-18	-7	-238
מנורה 5.0	1299	753			-104
מגדל פיתוח ג	* 6512	1543	+592	+10.0	+3710
* ביצוע חלקי 58.30%					
סקוריטס 1שח	1065	1699			-139
צור ש	383 תב	13898	+20	+5.5	+24774
ציון החזקות 1.0	* 10302	15.0	+102	+1.0	+5.0
* ביצוע חלקי 83.30%					
ציון החזקות 5.0	3401	366	+151	+4.7	+528

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגמא 1.0	7550	768	-189	-2.4	-1708
אינטרגמא 5.0	3810	1995			+230
בגיר קורא 1.0	1430	4109	-70	-4.7	-3450
כלל סחר 1שח	355	40862	+9	+2.6	+29740
כלל סחר אפ ד	264	28560	+3	+1.2	+17512
כלל סחר אג"ח 2	124.0	104135			-64350
קריסטל 1.0	792	1410	+12	+1.5	+1346
רפק 0.1	30000	1.5	-1310	-4.2	-1.5
רפק 0.5	10864 תב	190	+1417	+15.0	+244
שופרסל א 2.0	11108 תב	1003	+810	+7.9	+1821
שופרסל ב 10.0	8620 תב	1621	+420	+5.1	+2415

ערוצים

דלק ב 0.1שח	4485	3174	+145	+3.3	+4276
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —				
הראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
סוכנות הספקה 0.1	18269 קו		+870	+5.0	+669
סוכנות הספ' א0.5	8400 תב	901	+450	+5.7	+1682
קידר 0.1	1158 תב	2094	+57	+5.2	+2725
קידר 1.0	228 קו		+11	+5.1	+243714
חברות החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני קרונה 0.1	3790 תב	2859	+190	+5.3	+4169
מחסני קרונה 0.5	1595 תב	8710	+120	+8.1	+17746
קונקורדיס 0.1	3950	194	-10	-3	-132
קונקורדיס 0.5	3000 תב	2799	+250	+8.3	+2864
קופל 1.0	4102 תב	175	+901	+28.2	+2346
קופל אפ 1	2399 תב	280	+504	+26.6	+1695

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	7563 תב	199	+678	+9.9	+323
גלי זהר 5.0	4455 תב	220	-495	-10.0	-269
מלונות דן 1.0	1814	910	+79	+4.6	+1260
מלונות דן 5.0	1380 תב	1105	+81	+5.4	+833
חוף האלמוג 0.1	6150 תב	131	+400	+7.0	+231
כנס 1.0	2200	28.0	-111	-4.8	-28.0
מלונות ירדן 1.0	2700	[illegible]			

מחשבים ושרותי מחשוב

איכות 1שח	1800	2945	+50	+2.9	+2383
דטה מיכון 1.0	* 8400	218	+200	+2.4	+258
* ביצוע חלקי 95.70%					
ת.ל.ל. 1.0	30450	28.0	+1450	+5.0	+13.0
יעבא 1.0	12105	96.0			-36.0
כלל מחשבים 1.0	15299	60.0			-9.0
מ.ל.ל. 1.0	10400 תב	411	-800	-7.1	-691
מ.ל.ל. 5.0	4120	615	+100	+2.5	+507
משוב 1.0	700	5999	+20	+2.9	+3706
משוב אפ 1	555	5798	-25	-4.3	-6535
ניקוב 1שח	15899	89.0			-40.0
ניקוב 5שח	8000	351	-350	-4.2	-555
ניקוב אפ' סד 2	6200 תב	735	-450	-6.8	-990
תים מחשבים 1.0	1095	1495	+45	+4.3	+2857

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גיבורי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גיבורי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	845	1517			-1462
אורן מבנים 5.0	416	2100			+140
אזורים 1שח	1070	14895			-13132
אזורים אפ 1	775	3775			-2938
אזורים אגח 3	137.0	36260	+4.5	+3.4	+61760
אילון 1.0	600	9389			-513
אל-רוב 1.0	1600	2426	+10	+6	+1589
אמנתיס 1 ש"ח	3600	521	+60	+1.7	+247
אפריקה 0.1שח	48050	221	+100	+2	+77.0
אפריקה 1שח	41300	284	+420	+1.0	+275
אפריקה אפ 5	22750	50.0			-17.0
ארזים 1.0	2450 תב	392	+150	+6.5	+910
ארלון 1שח	2899 תב	1453	+251	+9.5	+2669
ארלון 5שח	1900	1432			-1309
בן-יקר גת 1.0	6469 תב	397	+588	+10.0	+1115
ברנוביץ 1שח	3729 תב	380	+249	+7.2	+429
ברנוביץ 5שח	2670	322	+90	+3.5	+528
דנקנר 1.0	4990	506			+148
דרוקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דרוקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
דיזד 0.1	12500	417	+600	+5.0	+266
דיזד 0.5	9070	962	+370	+4.5	+1061
הפסלול 1.0	* 1717	872	+17	+1.0	+49.0
* ביצוע חלקי 97.10%					
הפסלול 5	1350	1731	+51	+3.9	+2100
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	4785	2237			+704
גב-ים 0.1	5620	845			-281
גב-ים 0.5	4870	956	+10	+2	+759
הכשרת הישוב 1.0	77500	71.0			-32.0
ישפרו 1שח	3399	641			-24.0
ישראלום 1.0	1750 תב	900	+110	+6.7	+516
ישרס 10.0	18790	233			-263
כנף פיתוח 1.0	11550 תב	223	+1050	+10.0	+364
כלל ברלין 0.1	660	21279	+23	+3.6	+33683
לומיר 1.0	5181	155			+51.0
לומיר 5.0	2399	732			-266
מ.ת.ב. 1.0	461	18605			-1325
מ.ת.ב. אפ 2	300 תב	6704	-20	-6.3	-10464
מ.ת.ב. אגח א	111.5	43788	+5	+5	+68318
מאגרי בניה 1.0	— הפסקת מסחר —				
מיקבאל 5 ש"ח	457	10592	+19	+4.3	+16569
מנרב 5.0	2270	3140	+70	+3.2	+2408
קד-לו 1.0	863 תב	2016	+48	+5.9	+2591
לרגנבר 1.0	525 קו		+25	+5.0	+22904
לרגנבר 5.0	208 תב	91797	+12	+6.1	+165940
ליפסיץ 1.0	1740	765	+40	+2.4	+145
ליפסיץ 5.0	999	2025			-195
נאות אביב 0.5	10250	460			-75.0
נכסי אחוזים 1.0	1230	4196			-2839
סהר החזקה 1.0	18760 תב	108	+1400	+8.1	+79.0
סהר החזקות 5.0	15500	100	+200	+1.5	+15.0
סלע 1.0	7000	38.0	+200	+2.9	+14.0
סלע 5.0	3999	-1			-166
עמר וסלע 1.0	— הפסקת מסחר —				
עור 5.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	3150	184			-338
קיסריה 0.5	1698	548	+48	+2.9	+334
רובנזין 1שח בניה	370	7629			-5804
רובנזין 5שח בניה	201	12250	+5	+2.6	+5459
רובנזין אפ 2 בניה	899	1074			-271
רובנזין אגח א	114.5	27100	+1.0	+9	+75650
רסקו כבוב	* 7171	135	+71	+1.0	+22.0
* ביצוע חלקי 89.30%					
רסקו רג	6500	298			

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3888 תב	853	+310	+8.7	+1356
מטעי הדר 0.5	2901	980	+121	+4.4	+761
מהדרין 1 ש"ח	12100	614			-302
נכסי הדרים 1.0	1835	2576	+10	+6	+2532
פריאור 5 ש"ח	4620 תב	500	+420	+10.0	+908
שגור 0.1 ש"ח	10599	284	+99	+9	+24.0

תעשייה

מזון ומבק

אסאס 1.0	1712 קו		+82	+5.0	+9354
גולדפרוסט 1.0	3090 תב	226	-190	-5.8	-156
גולדפרוסט 5.0	2240	746			-23.0
גולדפרוסט אפ 1	1200	321	-100	-7.7	-365
דובק בכ ש	5180	2394	+160	+3.2	+2557
דובק בכ ב	5140	1278	+120	+2.4	+1668
הלכל 1.0	1180	1023	-40	-3.3	-1023
הלכל 5.0	958	955			-249
פרי-הה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הה 5.0	— הפסקת מסחר —				
מכשר בירה 1.0	27199	282			-204
מכשר בירה 5.0	22000 תב	267	+1700	+8.4	+519
יצהר 1שח	1500	2635	+64	+4.5	+2444
יצהר א 5שח	795	9685			-409
מן 1שח	873	1706	+17	+2.0	+3072
מן 5שח	432	1926			-2164
סנפרוסט 1.0	13700	90.0	-30	-2	-104
עלית 0.1	19700	207	+200	+1.0	+169
עסיס 5 ש"ח	395	10495			-4100
פלוה אבגל 1.0	3134	556	+154	+4.5	+269
שמן מבכ ש	6100	659	+101	+1.7	+781

טקסטיל והלבשה

אדגר 1.0	778	7716	+8	+1.0	+5076
אפיס 1.0	1502	1004			+79.0
אופנת ברוך 1 שח	725 תב	9525	+50	+7.4	+8135
אופנת ברוך 5 שח	468	7988	+20	+4.5	+8625
אופנת ברוך אפ	443	12000	+25	+5.5	+14050
ארגמן רג ש	17300 תב	424	-1300	-7.0	-678
דלתא-גליל 1.0	4250 תב	2166	+258	+6.5	+2998
דלתא-גליל א 3.0	3315	1307	+65	+2.0	+627
מסגרות גאמר 1.	1780 תב	104	+100	+6.0	+158
מסגרות גאמר 5.	950	501	+5	+5	+252
וישלם 1.0	1700	141	+10	+6	+59.0
וישלם 5.0	1135	778	-30	-2.6	-826
הדרגן 1.0	8400	421	+120	+1.5	+339
זיקית 1.0	2650	1698	+50	+1.9	+605
זיקית 5.0	1785	1008			-447
לודזיה 0.1	3400	659			-426
לודזיה 0.4	2200 תב	1690	+180	+8.9	+2333
ליגת 1 ש"ח	975	8150	+35	+3.5	+4448
מיפ גליקן 1.0	845	1180	-45	-5.1	-2412
מקס 0.1	5000	380			-70.0
מקס 0.5	2865	591			+238
עיט 1.0	22000 תב	135	+1300	+6.3	+106
עיט 5.0	10500	151			-28.0
עמק 1.0 בגה	456	5676			-2809
פולגת א 0.1	5100 תב	2185	+308	+6.3	+5588
פולגת ב 0.4	3650	3956	+70	+2.0	+3563
פוליגון א 0.5	9100	189			-124
פרגוד 1.0	4424	772			-559
גיבור ספורט	36500	218	+290	+1.8	+141
תעש רוגוזין 1.0	2772	881			-98.0

מתכת ומוצריה

אקסטמן 5.0	3260	502	+10	+5	+330
אורדן 10.0	8990	551			-211
אורדן 50.0	8900 תב	776	+650	+7.9	+1031
אלומית 1.0	7100	50.0	-110	-1.5	-136
אלומית 5.0	4980	84.0	+80	+1.6	+68.0
בכלים ש	24000	108	-1000	-4.0	-97.0
התכוף 1.0	7075	85.0			+71.0
התכוף 5.0	4750	184	-150	-3.1	-194
התכוף אופציה	3850	140			-48.0
דיקה 1.0	5499		-11	-2	-92.2
דיקה 5.0	2100	227			+515
קופמאות פח 1.0	3800	2410			-2759
קופמאות פח 5.0	3670	616	-80	-2.1	-455
מתכת סדום 1.0	3536 קו		+168	+5.0	+17004
כבלי ציון 1.0	2740 תב	688	+140	+5.4	+1091
כבלי ציון 5.0	1530 תב	6238	+120	+8.5	+13078
כבלי ציון אפ 3	* 630	1014	+15	+2.4	+872
* ביצוע חלקי 96.90%					
מודגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מודגן אפ א	— הפסקת מסחר —				
מתכת קרמני 1 שח	249 קו		+12	+5.1	+37682
מתכת קרמני 5 שח	150.0 תב	20160	+9.0	+6.4	+29402
נחושתן 0.1	39602	107	+1		+21.0
נחושתן 0.5	13900 תב	116	+1000	+7.8	+1003
פקר פלדה 1.0	16601	78.0	+1		+86.0
קינג 1.0	1031	509	+18	+1.8	+1089
קינג 5.0	590	898			-273
קליל 1.0	8260	486	+300	+3.8	+958
קליל 5.0	5758	297			-281
שלדות 5.0	* 7986	1043	+726	+10.0	+971
* ביצוע חלקי 78.50%					
תעשיות לכיש 1.0	1225	585	-30	-2.4	-463
תעשיות לכיש 5.0	718	1680	+8	+1.1	+1150

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	528000	38.0	+17000	+3.5	+56.0
אליקו 0.1	8033 קו		+383	+5.0	+357
אליקו 0.25 ש	5140 תב	3533	+440	+9.4	+6264
אליקו 0.25 ב	* 5020	636	+456	+10.0	+1508
* ביצוע חלקי 57.20%					
אלקטרה 0.1שח	2390	1997	-41	-1.7	-2342
אלקטרה א 0.5שח	1290	2514	+2	+2	+2248
אלקטרה אפ 5	1173	7042	-5	-4	-3697
אלקטרה אג"ח 3	124.0	108371			-59987
אלרון 3.0	448000	24.0	+19000	+4.4	+26.0
ארית 0.02שח	32200	139	+1100	+3.5	+228
כלל תעש אלקטרו	2707	3916	+128	+5.0	+3899
ספקטרוניקס 1.0	2780	1210			-980
ספקטרוניקס 5.0	1949	798	+4	+2	+81.0
פריכטנגר 1שח	634	4209	+21	+3.4	+3187
פריכטנגר 5שח	450	6521			-2541
ציקלון 1שח	2399 תב	267	+132	+5.8	+377
ציקלון 5שח	1040	555			-631
קנגשטיין אילר 1.	6263	67.0	+100	+1.6	+24.0
קנגשטיין אילר 5.	4900	195			-135
ת.א.ת. 1.0	* 5643	506	+513	+10.0	+1899
* ביצוע חלקי 55.40%					
ת.א.ת. 5.0	2500	5951	+121	+5.1	+8507
ת.א.ת. אפ 1	21100	218	+1000	+5.0	+215
תדאה 1.0	6584 תב	993	+599	+10.0	+1532

מוצרי בניה

אי.בי.כלל בנין 1.0	1190	5402			+1846
אי.בי.בנין אפ א	670 תב	10610	+44	+7.0	+28346
אי.בי.בנין אגח א	122.0	76058			+45262
אלקו 5.0	5640	388			-201
אקרשטיין 1שח	1100	2283	-19	-1.7	-502
אקרשטיין 5שח	829	4539			-3651
אקרשטיין אפ א	453	8615			+1017
אקרשטיין אג"ח 1	119.0	36385			-8730
בטון תעיד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תעיד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0	1630	395			-174
בר-סון 5.0	670	3293	+50	+4.7	+2710
כרומאגנסטי 1.0	8670	135	+420	+5.1	+121
כרומאגנסטי 5.0	4186	467			-25.0
ב.ל.ם. 1.0	917	1037	+17	+1.9	+1242
ב.ל.ם. 5.0	* 669	28.0	+61	+10.0	+200
* ביצוע חלקי 53.60%					
מודל השק בתעש	8250 תב	282	+450	+5.8	+296
פוראיקה ולפגן 1	— לא נסחר —				
פוראיקה ולפגן 5	14000	12.0	+300	+2.2	+18.9

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	18000	83.0			-40.0
אליאנס ב 200.0	2464	602	+65	+2.7	+263
גל תעשיות 1.0	15800 תב	35.0	+1100	+7.5	+38.0
גל תעשיות 5.0	10500	40.0	+500	+5.0	+36.0
דקסטר 1.0	2980 תב	180	-220	-6.9	-308
דשנים 0.1	5400 תב	226	+450	+9.1	+225
דשנים 0.5	1550	2106			-849
חיפה כימיקל 10.0	672 תב	21603	+60	+9.8	+36986
מבע 0.01 ש"ח	13150	2812	+600	+4.8	+1355
ליפסקי 1.0	2800	640			-220
ים המלח 0.1	3505	7215	+85	+2.5	+11110
פטרוכימיים 10.0	648 תב	40064	+40	+6.7	+78240
מקסימה 1.0	7720	72.0	+20	+3	+10.0
מקסימה 5.0	5000 תב	774	+400	+8.7	+1675
נגה 1שח	6990	244	-80	-1.1	-261
סנו 1.0	28270	117	-30	-2	-76.0
סנו 5.0	14950	107			-30.0
פריקלאס 1 ש"ח	619 תב	15834	+56	+6.5	+29794
פריקלאס אפ 1	250	29868	+16	+6.8	+43162
קרם כימיקל 1.0	10725	195			-235
ת.ג.ל. 1.0	4780	81.0	+16	+3	+4.0
ת.ג.ל. 5.0	* 3889	31.0	+39	+1.0	+7.0
* ביצוע חלקי 89.70%					
תיא 5.0	12700	53.0	+550	+4.5	+276
פרוטארום 10.0	15578 תב	215	+1378	+9.7	+293
תרז א 5.0	9700 תב	225	-900	-8.5	-185

עץ ומוצרי נייר ודפוס

כתר 1 ש"ח	256	30985	+6	+2.4	+13892
דפרון 1.0	7800	45.0			-25.0
דפרון 5.0	4780	14.0			-21.0
ת.מ.ן. 1.0	7200	465			-169
יאה 1.0	5150	53.0			-17.0
לבידי אשקלון 1.	* 594	2731	+54	+10.0	+25166
* ביצוע חלקי 58.30%					
לבידאשקלון אפ1	1100 תב	919	+77	+7.5	+392
מולט ב 0.5	58000 תב	40.0	+2945	+5.4	+26.0
מפעלי ניר 10.0	370000	82.0	+15000	+4.2	+129
סקאנדיה 1.0	* 4170	432	+180	+4.5	+947
* ביצוע חלקי 91.60%					
רים 0.1	2815	418			-529
רים 0.4	2046 תב	1452	+186	+10.0	+3240
תעל ב 0.2	21200 תב	368	+1201	+6.0	+295

תעשיות שונות

אגרין 1.0	8600	582			-780
אגרין 5.0	4530	780			-1012
המישה יחד 1.0	11400	145	-132	-1.1	-101
ה.גפולק 1שח	1960	396	+60	+3.2	+571
ה.גפולק 5שח	1328	1950	-6	-5	-1100

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	11150 תב	986	+550	+5.2	+1250
כור בכ 1.0	9465000	.3			
כלל תעשיות 1.0	2350	31228	+100	+4.4	+36039
מאגרי טכנולוגיה	543	10011			-9251

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניק ש	7030	402			-324
אידיבי פתוח 2.0	7160	4707	+150	+2.1	+4494
אינקוגה 1שח	115.0	52657	+1.0	+9	+52202
[illegible]	16301	223	+551	+3.5	+234
אלגר מ	16000	10.0	+300	+1.9	+15.0
אלרן ש	5100	3717			+145
אלרן מ	5200	368			-82.0
אמישר בכ 1.0	33000 תב	108	+3000	+10.0	+125
אפיק 1.0	355 תב	26650	+30	+9.3	+34805
אפיק 5.0	* 275	23901	+25	+10.0	+40496
* ביצוע חלקי 80.20%					
גחלת השקעות 1שח	1490	883	-60	-3.9	-1183
חברה לישראל 1שח	15010	1674	+410	+2.8	+1596
חברה לישראל 5שח	12600	2610			-2887
הלפסון 0.1	132500	1.1	-1500	-1.1	-1.1
הלפסון 1.0 ש	28250	169	+350	+1.3	+271
אמפא א 0.5	19581	70.0			+6.0
פועלים השק ש	8630 תב	1380	+450	+5.5	+3774
דיסקונט השק ש	4508	6423	+170	+3.9	+12680
מזרחי השק ש	33000	63.0			-22.0
מור השק אגח 124	11070 תב	5.0	-1230	-10.0	-15.0
הירדן 1.0	4076 תב	974	+371	+10.0	+2634
הירדן 5.0	1564	2800			-3113
ישום החזקות 1שח	247	14668	+5	+2.1	+5992
יבצא ש	12900	896			-557
ירדן א 0.1	3750	428			+66.0
כלל ישראל 10.0	1340	9047	+45	+3.5	+4990
כלל ישראל 50.0	1200	2594			-868
לנדיק 1שח	3300	718	+105	+3.3	+520
לנדיק 5שח	1128 תב	650	-73	-6.1	-2075
מגור 1שח	815	3089	+14	+1.8	+1916
מגור א 5שח	525	1692			-1538
מגור אפ ב	411	2740			-110
מגור אג"ח 1	118.0	11520	+1.0	+9	+50530
עזו השק ב 0.1	3700	287			-203
עזו השק ב 0.5	2160	613	+70	+3.4	+1088
פו השק ש	3460 תב	2570	+240	+7.5	+3832
פמה א 0.1	13081	128			-34.0
פמה 0.5	7699	328			+71.0
פריון ב 0.2שח	7040 תב	936	+640	+10.0	+2898
צור אמר נפט 1.	364	1993	+14	+4.0	+1763
צור אמר נפט 5.	* 3205	1686	+16	+5.3	+5125
* ביצוע חלקי 91.00%					
קידן 1שח	210	36266	+10	+5.0	+17222
קידן 5שח	175.5 תב	82717	+12.0	+7.3	+95920

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	4123 תב	1314	+196	+5.0	+897
דלק חיפושינפט5.	2856	1371			-922
דלק נפט אפ 2	1895	1084			-162
פז חיפושי נפט	27620	201	+1000	+3.8	+260
י.ג.א.ל. 5.0	4910	743	+200	+4.3	+954
מ.ג.ג. 1.0	— הפסקת מסחר —				
מ.ג.ג. 5.0	— הפסקת מסחר —				
פראפיל ב 0.03שח	8500	125	+175	+2.1	+95.0
נפטא ש	2410000	2.0			-1.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	197.0	100	+1.0	+5	+20.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5147.22	5072.94
אבוקה	482.46	475.28
אגן	226.83	222.40
אדיר	1532.15	1501.91
אדם	2515.39	2467.26
אופירי	1791.23	1778.35
אור	409.06	400.55
אורין	152.61	149.58
אורלי	247.57	245.74
אורן	744.90	730.45
אייל	3686.11	3614.12
איילה	—	—
אירוס	4959.79	4935.85
איתן	689.12	675.25
אלון	555.05	543.49
אלגביש	673.31	660.08
ארז	662.20	649.61
אס	162.86	162.86
אשל	179.04	173.52
אתרוג	220.90	218.77
בדולח	2454.87	2408.37
ברוש	509.63	499.92
ברק	511.11	501.17
ברקת	821.52	805.15
גבים	1581.04	1371.14
גבע	997.48	982.81
גורן	705.44	702.27
גיא	9097.56	8962.57
גיל	3061.91	3004.89
גלית	578.08	575.28
גוברין	390.84	387.25

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
דוכיפת	682.45	669.16
דולב	209.50	205.37
דורון	1419.57	1392.21
דוכן	241.89	237.18
דליה	509.21	499.93
דרור	409.36	401.84
דקל	411.94	404.25
הדס	383.19	379.68
הדר	493.08	483.98
הבית	2760.96	2708.00
הגר	19217.96	18933.72
זיו	17634.49	17573.14
זמיר	1005.58	986.54
זהרית	158.41	155.35
זלישן	127.6	127.05
חלכיש	639.82	627.34
חן	133.84	132.51
חמד	1281.39	1251.99
טל	5124.98	5052.66
יובל	813.58	797.98
יהלום	2297.98	2254.32
ימחות	414.38	410.44
יפה	657.52	643.28
יסוד	1150.42	1128.44
כל	137.28	124.78
כלנית	563.03	552.75
כנסית	694.87	682.16
כרמל	141.43	138.60
כתר	1085.97	1065.14
להב	4386.73	4304.81
למשקיע	110472.5	108419.37

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
לפיד	398.47	390.76
לקב	1699.99	1665.54
לשם	981.49	962.75
מבטח	1187.96	1164.98
מגמה	3441.15	3409.90
מגד	218.12	214.89
מגן	3304.92	3273.09
מגל	735.76	722.08
מור	1815.09	1789.50
מורן	900.75	892.60
מכבי	26873.46	26580.07
מיתר	882.54	865.83
מעוף	4125.52	4045.85
מעין	741.47	727.54
מקשה	1011.36	992.41
מרגלית	1547.91	1521.67
מרווח	109.86	109.45
מרום	1164.19	1141.60
נגה	26225.66	25842.20
נשר	944.74	926.65
נגב	493.45	487.76
נילי	6231.60	6141.81
סביון	589.32	578.42
סגולה	130.91	128.36
סלע	983.01	964.24
ספנית	698.08	684.50
ספיר	790.57	775.85
כביר	529.44	526.81
עקיק	869.55	853.33
עידית	2392.22	2346.76
עידן	7111.79	7007.85

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	1170.89	1146.01
ענת	2489.01	2465.00
עפרוני	651.64	637.42
ערמון	140.49	138.00
פ"א	1524.67	1513.07
פאר	532.70	522.18
פנינית	664.46	651.39
צוק	116.82	116.37
צביר	982.30	961.80
צביה	7957.90	7841.49
צפרית	1674.71	1641.64
קלע	2158.41	2127.94
רונית	17774.75	17613.57
רימון	116.49	116.25
רקפת	685.74	675.70
רשף	714.65	699.50
שביט	786.46	771.15
שהם	—	—
שירה	405.29	402.38
שמיר	355.84	355.31
שרוב	878.04	865.94
ססק	867.82	847.13
שקד	178.76	175.25
תאנה	238.12	236.06
תדהר	538.42	535.94
תירוש	499.92	493.89
תפוז	215.60	211.50
תמנה	194.60	193.38
תרשיש	1452.45	1442.6
תשרי	473.91	467.04

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בבסיס
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	733362.0	
ש4002	620727.0	+100.0
ש4003	640151.0	
ש4004	610101.0	+100.0
4.25% מלווה מדינה (שנתית)		
ק-331 תשואה 0.60%		
4101	361.4	-5.6
ק-332 תשואה 1.71%		
4102	143.2	+3
4103	137.7	+2
4104	133.5	+2
4301	133.5	+2
ק-333 תשואה 1.80%		
4302	126.9	+2
4303	126.2	+2
4304	124.4	+2
ק-335 תשואה 1.85%		
4305	114.5	+3.0
7%		
ק-338 תשואה 2.40%		
4105	109.6	+1.0
4106	106.8	+1.0
4107	103.7	+1.0
4108	101.9	+1.0
ק-351 תשואה 2.35%		
4201	125.7	+1.7
4202	121.5	+1.4
4203	122.6	+1.7
4204	118.4	+1.6
4205	116.3	+1.6
ק-352 תשואה 2.40%		
4206	113.9	+1.3
4207	113.7	+1.3
4208	112.3	+1.4
4209	109.9	+1.3
4210	107.2	+1.3
4211	104.0	+1.3
ק-353 תשואה 2.07%		
4212	104.1	+5.2
3% מלוות מדינה (גליל)		
2016 * א תשואה -0.23%		
ש3601	41025.0	+64.0
ק-1201 תשואה 6.20%		
ש3602	37271.0	+682.0
ק-1201 תשואה 0.90%		
ש3603	33911.0	-61.0
2025 * א תשואה -0.74%		
3604	32325.0 ק	+994.0
ק-2202 תשואה 0.80%		
ש3605	27974.0	+446.0
ק-3202 תשואה 1.30%		
ש3606	25912.0	+44.0
ק-2203 תשואה 0.80%		
ש3607	24565.0	+589.0
ק-2203 תשואה 1.40%		
ש3608	22749.0	+35.0
ק-3203 תשואה 1.50%		
ש3609	21600.0	+34.0
ק-2204 א תשואה 1.30%		
ש3610	20028.0	+34.0
ק-3204 תשואה 0.90%		
ש3611	19679.0	+423.0
ק-2204 א תשואה 1.30%		
ש3612	18821.0	-46.0
ק-205 א תשואה 0.86%		
ש3613	18056.0	+50.0
ק-205 תשואה 1.25%		
ש3614	17069.0	+101.0
ש3615	15776.0	+95.0
ש3616	14457.0	+88.0
ק-206 תשואה 0.75%		
ש3617	13961.0	+273.0
ש3618	13268.0	+264.0
ש3619	12227.0	+247.0
ק-207 תשואה 1.10%		
ש3620	11382.0	+126.0
ש3621	10824.0	+121.0
ש3622	9956.0	+112.0
ק-208 תשואה 0.95%		
ש3623	9428.0	-125.0
ש3624	8890.0	-120.0
ק-209 תשואה 1.00%		
ש3625	8113.0	-53.0
ש3626	7515.0	-50.0
ש3627	6979.0	-47.0
ק-210 תשואה 1.00%		
ש3628	6433.0	-129.0
ש3629	6036.0	-123.0
ש3630	5714.0	-118.0
ק-211 תשואה 1.00%		
ש3631	5257.0	+154.0
ש3632	4957.0	+145.0
ש3633	4689.0	+140.0
ק-212 תשואה 0.85%		
3634	4249.0	+31.0
ש3635	4024.0	+30.0
ש3636	3881.0	+29.0
ק-213 תשואה 1.20%		
ש3637	3575.0	+48.0
ש3638	3333.0	+46.0
ש3639	3055.0	+43.0
ק-214 תשואה 1.00%		
ש3640	2551.0	+67.0
ש3641	2214.0	+59.0
ק-215 תשואה 1.14%		
3642	1964.0	+3.0
ש3643	1707.0	+5.0
ק-216 תשואה 0.91%		
3644	1547.0	+47.0
3645	1397.0	+45.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 1.51%		
3701	1202.0	+2.0
ק-232 תשואה 1.55%		
3702	* 921.4	+28.5
ק-233 תשואה 2.05%		
3703	790.8	+1.4
3704	678.2	+1.2
ק-251 תשואה 2.40%		
3751	351.0	+10.8
ק-252 תשואה 2.22%		
3752	144.0	+4.3
3753	138.5	+4.2
ק-253 תשואה 2.55%		
3901	130.9	+3.2
3902	124.7	+3.0
3903	123.9	+3.0
3904	122.1	+3.1
ק-254 תשואה 2.80%		
3754	121.0	+3
3755	119.9	+2
3756	115.8	+2
3757	113.7	+2
ק-255 תשואה 2.57%		
3758	113.7	+2.9
3759	113.4	+2.9
3760	112.0	+3.0
3761	109.6	+2.9
3762	106.9	+2.9
3763	103.7	+2.8
ק-256 תשואה 2.58%		
3764	101.8	+3.2
ק-271 תשואה 2.53%		
3791	103.8	+3.1
3792	102.1	+3.1
ק-291 תשואה 2.45%		
3826	121.6	+3.1
3827	122.6	+3.2
3828	118.5	+3.2
3829	116.3	+3.1
ק-292 תשואה 2.45%		
3830	114.3	+3.0
3831	114.0	+3.0
3832	112.5	+2.9
3833	110.2	+2.9
3834	107.4	+2.9
ק-311 תשואה 2.73%		
3861	105.4	+2

הסידרה	השער	השינוי בבסיס
4%-6%-7% מלוה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3204	212960.0	+100.0
ש3205	212450.0	+50.0
ש3206	208590.0	+400.0
ש3210	203000.0	-2100.0
ש3211	218794.0	
ש3212	196890.0	-6087.0
ש3213	199900.0	-1100.0
ש3214	191900.0	
6%		
ש3501	179000.0	
ש3502	177000.0	
ש3503	181416.0	
ש3504	157075.0	
ש3505	158000.0	+3000.0
7%		
ש3521	155000.0	
ש3522	147456.0	
ש3523	144000.0	
ש3524	142500.0	+500.0
ש3525	141280.0	
ש3526	141625.0	+4125.0
ש3527	138000.0	+800.0
ש3528	132690.0	
ש3529	132000.0	+850.0
ש3530	129400.0	
ש3531	130100.0	+2000.0
ש3532	125000.0	+400.0
ש3533	125000.0	+700.0
ש3534	117867.0	+1167.0
ש3535	118400.0	+1600.0
ש3536	118500.0	+800.0
ש3537	117700.0	+1000.0
ש3538	113000.0	
ש3539	111800.0	+800.0
ש3540	110800.0	+1000.0
ש3541	107200.0	+700.0
ש3542	107200.0	+700.0
ש3543	102000.0	+1500.0
ש3544	103603.0	
ק-701 תשואה -0.60%		
ש3545	102033.0	+1354.0
ש3549	96652.0	+1327.0
ש3552	92653.0	+1276.0
ש3554	92747.0	+1321.0
ש3555	92747.0	+1321.0
ש3546	102066.0	+161.0
ש3547	101852.0	+161.0
ש3548	101745.0	+161.0
ש3550	100669.0	+156.0
ש3551	100299.0	+156.0
ק-703 תשואה -0.82%		
ש3553	92596.0	+947.0
ק-704 תשואה -0.84%		
ש3556	88850.0	+1621.0
ש3558	89002.0	+1677.0
ש3559	85872.0	+1624.0
ש3560	81527.0	+1591.0
ק-705 תשואה -1.00%		
ש3557	89959.0	+2459.0
ש3572	82356.0	+2420.0
ק-706 תשואה -0.03%		
ש3561	79810.0	+126.0
ש3571	79596.0	+125.0
ק-707 תשואה -0.77%		
ש3573	81489.0	+1416.0
ש3574	75152.0	+1309.0
ש3577	75316.0	+1348.0
ש3578	69598.0	+1253.0
ק-708 תשואה 0.00%		
ש3575	73547.0	+116.0
ש3576	73349.0	+115.0
ש3579	67882.0	+107.0
ק-709 תשואה -0.10%		
ש3580	63493.0	+295.0
ש3581	57898.0	+275.0
ש3582	58535.0	+260.0
ק-710 תשואה -1.02%		
ש3583	51195.0	+76.0
ש3584	48857.0	+77.0
ש3585	48280.0	+72.0
ק-711 תשואה -1.07%		
ש3586	43936.0	+1306.0
ש3588	44019.0	+1340.0
ש3589	40193.0	+1225.0
ק-712 תשואה -0.40%		
ש3587	43293.0	+68.0
ש3591	39563.0	+62.0
ש3592	39521.0	+61.0
ש3593	39459.0	+61.0
ק-713 תשואה 0.20%		
ש3590	38531.0	+62.0
ש3595	36804.0	+59.0
ק-714 תשואה 8.00%		
ש3594	37193.0	-999.0
ש3596	35634.0	-985.0
ש3597	35519.0	-987.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (בריבית מוגלה צבורה)		
ש2001	146250.0	+100.0
ש2002	148339.0	+1200.0
ש2003	142000.0	+1038.0
ש2004	147700.0	+400.0
ש2005	138100.0	
ש2006	137100.0	+200.0
ש2007	135700.0	+1000.0
ש2008	134500.0	
ש2009	136200.0	+1000.0
ש2010	136300.0	+988.0
ש2011	131900.0	+200.0
ש2012	130400.0	+300.0
ש2013	132500.0	+600.0
ש2014	129400.0	+550.0
ש2015	127100.0	+400.0
ש2016	129600.0	+150.0
ש2017	128000.0	+1000.0
ש2018	127000.0	+1000.0
ש2019	125500.0	+600.0
ש2020	122000.0	
ש2021	122400.0	+350.0
ש2022	114659.0	
ש2023	115500.0	+400.0
ש2024	108000.0	
ש2025	109200.0	+600.0
ש2026	108800.0	+100.0
ש2027	105600.0	
ש2028	105100.0	
ש2029	99300.0	+600.0
ש2030	104800.0	-3000.0
ש2031	96800.0	
ק-101 תשואה -1.00%		
ש2032	101256.0	+160.0
ש2034	98816.0	+147.0
ק-102 תשואה -1.71%		
ש2033	96546.0	-982.0
ש2035	91599.0	-964.0
ק-103 תשואה -1.50%		
ש2036	91989.0	+2083.0
ש2038	87916.0	+2061.0
ש2040	84976.0	+2066.0
ק-104 תשואה -2.78%		
ש2037	89570.0	+2625.0
ש2039	86714.0	+2636.0
ק-105 תשואה -0.80%		
ש2041	78676.0	+2184.0
ש2052	72643.0	+2085.0
ק-106 תשואה -0.20%		
2051	78215.0	+122.0
ק-107 תשואה -0.05%		
ש2053	71919.0	+113.0
ש2055	66597.0	+105.0
ק-108 תשואה -1.19%		
ש2054	67941.0 מ	-1847.0
ש2056	63075.0 מ	-1775.0
ק-109 תשואה -1.34%		
ש2057	63901.0 ת	-1743.0
ש2059	58501.0 ת	-1645.0
ק-110 תשואה -4.80%		

הסידרה	השער	השינוי בבסיס
ש2058	63567.0	+74.0
ש2060	59018.0	+70.0
ק-111 תשואה -0.10%		
ש2061	40867.0	+64.0
ש2062	37377.0	+59.0
ש2063	35711.0	+56.0
דולרים		
ב 18	103.8	+8
ב 19	100.8	-6
ב 20	100.0	
ב 21	98.3	+2.9
ב 22	— הפסקת מסחר —	
ב 23	91.4	+3
ש24	85.4	
ש25	86.5	
ש26	88.0	-4
ש27	* 88.3	-2.7
ש28	87.0	+2
ש29	82.5	-2.5
ש30	92.0	-2.0
ש31	92.0	
תית 15	89.5	11/12/86
32	87.9	+3
33	85.3	
מימון 12	91.0	+5
2	86.9 ב	-2.7
מר"צ 34	100.5	-7
מר"צ 35	103.5	
מר"ש 36	106.9	-1.1
אגרות חוב בלתי צמודות		
אמפל ב	98.0	26/01/87
ישראל 11	98.4	11/12/86
ישראל 12	98.4	11/12/86
ישראל 13	96.3	11/12/86
ישראל 14	95.8	28/12/86
מב"ב 24 ש	86.1	28/12/86
מב"ב 25 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 26 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 28 ש	88.8	12/01/87
מב"ב 30 ש	83.8	19/01/87
ה מימון 1	84.5	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סר' 2501	166.5	-7
סר' 2502	163.3	-5
סר' 2503	157.9	-1.1
סר' 2504	156.4	-1.0
סר' 2505	150.5	
סר' 2506	144.1	-1.1
סר' 2507	138.7	-4.3
ק-604 תשואה 8.90%		
סר' 2508	106.1	+2.5
ירבונד - צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 12.55%		
7001	228.7	-2.1
7002	221.5	-2.0
ק-902 תשואה 12.29%		
7003	211.8	+7
7004	194.5	+5
ק-903 תשואה 11.75%		
7005	184.0	+2.8
ק-904 תשואה 12.29%		
7006	177.2	+5
ק-905 תשואה 12.23%		
7007	165.2	+1.8
7008	156.8	+1.0
ק-906 תשואה 12.85%		
7009	152.4	-2.5
ק-907 תשואה 11.80%		
7010	144.8	+2.1
ק-908 תשואה 11.85%		
7011	136.6	+2.6
7012	131.6	+2.4
ק-909 תשואה 11.80%		
7013	124.3	+2.3
ק-910 תשואה 11.70%		
7014	108.4	+1.5
ק-911 תשואה 12.41%		
7015	90.9	+3
7016	89.7	+3
7017	88.6	+3
7018	88.4	+3
7019	88.7	+2
7020	88.5	+3
7021	87.6	+3
7022	87.3	+2
ק-951 תשואה 12.34%		
7201	84.0	+3
7202	85.1	+3
7203	84.7	+5
7204	85.1	+3
7205	85.2	+3
יבלבונד - צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.90%		
ש6101	12498.0	-77.0
ק-802 תשואה 4.33%		
ש6102	7416.0	+950
ק-803 תשואה 4.54%		
ש6103	6584.0	+40.0
ק-804 תשואה 4.66%		
ש6104	6024.0	+19.0
ש6105	5704.0	+18.0
ק-805 תשואה 4.97%		
ש6106	5445.0	-62.0
ש6107	5243.0	-68.0
ק-806 תשואה 5.10%		
ש6108	3724.0	-49.0
ש6109	3530.0	-48.0
ש6110	3466.0	-48.0
ק-807 תשואה 5.02%		
ש6111	* 2910.0	-19.0
ש6112	* 2819.0	-19.0
ק-808 תשואה 5.18%		
ש6113	1900.0	-19.0
ק-821 תשואה 6.32%		
ש6151	714.0	-7.6
ש6152	683.5	-7.3
ק-822 תשואה 6.55%		
ש6153	592.1	-4.5
ש6154	581.0	-4.4
ק-823 תשואה 6.12%		
ש6155	378.8	+8
ק-824 תשואה 6.08%		
ש6156	309.6	+1.8
ק-825 תשואה 6.10%		
ש6157	229.5	+1.2
ש6158	217.3	+1.1
ק-826 תשואה 6.30%		
6159	180.5	-2.4
ק-827 תשואה 6.14%		
6160	171.2	+4
6161	165.3	+4
ק-828 תשואה 6.10%		
6162	149.0	+2.4
ק-829 תשואה 6.10%		
6163	139.7	+2.5
6164	134.8	+2.3
ק-830 תשואה 6.13%		
6165	125.8	+1.8
ק-831 תשואה 6.24%		
6166	118.0	-1.1
6167	115.3	-1.1
6168	115.5	-1.1
ק-832 תשואה 6.07%		
סד 6169	108.0	+5
ק-833 תשואה 6.20%		
6170	100.3	+1.0
ק-834 תשואה 6.25%		
6171	70.9	-9
6172	69.6	-1.0
ק-851 תשואה 6.10%		
6801	81.3	+4
אל-אש 86	1017.0	+1.0
אלביט 85	181.8	+2.8
אלתא 85	1063.0	-12.0
אלסינט 83	— הפסקת מסחר —	
סאיטקס 85	686.0	+1.0
תדיראן 84	116.6	+2.2
תדיראן 85	426.0	+11.0

שערי מטבע חוץ ביום 1.2.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.56	1.63	1.56	1.63	1.56	1.63	1.5950	1.6150	1.5950	1.6150	1.5950	1.6151	1.6050
1 מארק גרמני		0.88	0.91	0.88	0.92	0.87	0.92	0.8951	0.9063	0.8941	0.9052	0.8937	0.9049	0.9014
1 לי"ש		2.40	2.51	2.41	2.53	2.42	2.53	2.4579	2.4887	2.4564	2.4870	2.4603	2.4913	2.4735
1 פרנק צרפתי		0.26	0.27	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2684	0.2717	0.2686	0.2720	0.2679	0.2713	0.2701
100 ינים יפאניים		1.03	1.08	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0525	1.0657	1.0535	1.0667	1.0528	1.0660	1.0587
1 גולדן הולנדי		0.78	0.81	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7947	0.8047	0.7949	0.8049	0.7931	0.8031	0.7981
1 פרנק שוויצרי		1.04	1.09	1.05	1.10	1.04	1.09	1.0658	1.0792	1.0662	1.0795	1.0623	1.0756	1.0721
1 כתר שוודי		0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2484	0.2516	0.2478	0.2509	0.2480	0.2511	0.2498
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2302	0.2330	0.2302	0.2331	0.2300	0.2329	0.2318
1 כתר דני		0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2362	0.2392	0.2365	0.2394	0.2358	0.2388	0.2375
1 מארק פיני		0.35	0.36	0.35	0.37	0.34	0.37	0.3552	0.3596	0.3550	0.3594	0.3547	0.3592	0.3575
1 דולר קנדי		1.16	1.21	1.16	1.22	1.16	1.22	1.1863	1.2012	1.1854	1.2002	1.1841	1.1990	1.1926
1 דולר אוסטרלי		0.98	1.08	1.02	1.09	1.02	1.10	1.0567	1.0699	1.0531	1.0662	1.0538	1.0671	1.0603
1 ראנד דרא"פ		0.51	0.61	0.53	0.79	0.49	0.69	0.7793	0.7869	0.7799	0.7896	0.7790	0.7888	0.7848
10 פרנקים בלגיים		0.42	0.43	0.41	0.44	0.41	0.44	0.4248	0.4301	0.4326	0.4380	0.4322	0.4376	0.4347
10 שילינגים אוסטריים		1.25	1.30	1.25	1.31	1.25	1.31	1.2729	1.2889	1.2730	1.2889	1.2740	1.2900	1.2784
1000 לירטות איטלקיות		1.22	1.29	1.23	1.31	1.23	1.31	1.2569	1.2727	1.2579	1.2735	1.2579	1.2737	1.2643
1 סל"י (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.8435	1.8666	1.8434	1.8664	—	—	1.8547
1 דינר ירדני		4.45	4.73	4.35	4.63	4.40	4.66	—	—	—	—	—	—	4.5743
1 לירה לבנונית		—	—	0.16	0.17	0.14	0.20	—	—	—	—	—	—	0.1888
1 לירה מצרית		0.79	0.83	0.77	0.82	0.83	0.90	—	—	—	—	—	—	0.8908

„סולל בונה" קיבלה הזמנות לפרוייקטים ב־87 ב־300 מיליון $

מאת מוריה אבימלך

היקף העבודות הצפוי של סולל בונה ל־1987 מסתכם ב־300 מיליון דולר, כדלקמן: 180—200 מיליון דולר לחטיבת הקבלנות, 50 מיליון דולר לאבן וסיד, 50 מיליון דולר לחירות חטיבת המפעלים. גם בשנת 1986 ביצעה סולל בונה פרויקטים בהיקף של 300 מיליון דולר, היקף המהווה ירידה של 20 אחוז בהשוואה להיקף הפרוייקטים שביצעה סולל בונה ב־1985. הירידה בהיקף העבודות של סולל בונה גדולה מעט מהירידה הכללית בענף שהצטמצם ב־1986 ב־15 אחוז בהשוואה ל־1985. ירידת חלקה של סולל בונה בתפוקת ענף הבנייה נובעת, לדברי אהד שילה, ממדיניות החברה להיות סלקטיביים בקבלת עבודות ולא לבצע עבודות בהפסד. ירידת חלקה של סולל בונה בתפוקת הענף לוותה בצמצום מספר עובדי החברה מ־10,000 בשנת 1985 ל־6000 בסוף 1986. סולל בונה מתכוונת לצמצם את מספר העובדים ב־1000 — 1500 איש נוספים ולהשאר בסופו של תהליך ההבראה עם 4500—5000 עובדים קבועים.

מספר הפרוייקטים „בצנרת" שיש כיום לסולל בונה מגיע ל־500 ובנוסף כ־200 פרוייקטים ל„חרות". המדובר בפרוייקטים רב־שנתיים שרק חלק מהיקפם הכולל נכלל בפעילות ב־1987.

התעשייה האווירית תשפץ טנקים

בשל מחסור בעבודה במפעל ההידראוליקה של תע"א הוחלט להכנס לתחום החדש

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעל שהל (שירותי הידראוליקה לוד), שהוא חברת בת של התעשייה האווירית וייצר עד כה מערכות הידראוליות, יעסוק מעתה בשיפוץ כלי רכב משוריינים. ההחלטה על כך נתקבלה במפעל בשל מחסור חמור בהזמנות ועבודה.

ההחלטה על כניסה לתחום שיפוץ כלי רכב משוריינים התקבלה לאחר שבהנהלת התעשייה האווירית הגיעו למסקנה, כי אם לא תימצא עבודה חדשה למפעל שהל, אין הצדקה לקיומו.

עד היום ייצרו ותכננו במפעל שהל מערכות ותת־מערכות, ששימשו בכלי רכב משוריינים בעולם כולו, כולל בטנק המרכבה. בשהל הוחלט לנצל את הידע שנצבר בנושא ולקבל עבודות שיפוצים של כלי רכב משוריינים.

שהל תעביר חלק מעבודות השיפוץ למפעלים אחרים של התעשייה האוירית. אחד המפעלים, תמ"ם, מייצר מערכות ג'ירו לייצוב תותחים. מפעל אחר, רמתא בבאר שבע, יתרום את הידע שהצטבר אצלו בנושאי עבודות מתכת שונות.

כניסתה של שהל, כך מוסר כתב העת לעניני צבא ובטחון „סודר", לתחום החדש, כבר גרמה תחרות עם החברות נימרה ומפעלי מתכת נצר סרני הפועלות בשיתוף פעולה. שלוש החברות מתחרות על עיסקה של שיפוץ כמה עשרות טנקי שלל רוסיים.

ההסתדרות תחרים חברות מחשבים שאינן מתירות לעובדיהן להתאגד

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ההסתדרות הודיעה כי היא תחרים ולא תקיים כל מו"מ עם חברות מחשבים בענף, שאינן מתירות לעובדיהן להתאגד. דוברי ההסתדרות מציינים כי עיקר המאבק יהיה עם החברות הגדולות בענף המחשבים ובעיקר עם החברה המובילה – י.ב.מ.

הכרזת ההסתדרות באה בעקבות כינוס בינלאומי שקיים החודש בלונדון ובו נציגי איגודים מקצועיים מ־24 מדינות. בכינוס הוחלט על „הסתערות" כלל עולמית על מדיניות הפיטורים והקיצוצים שהנהיגה חברת י.ב.מ. סופר „דבר" מציין כי רווחי י.ב.מ. ב־1986 ירדו ב־27 אחוז. ראשי החברה אף אומרים כי אינם רואים סיכוי לשיפור עסקיה בעתיד הקרוב.

בהסתדרות רואים בחומרה מניעת אפשרות ההתאגדות במפעלים הקטנים בארץ.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד הוציא באחרונה חוזר מיוחד לכל משרדי הממשלה ובו תבע מהם שלא לסחור עם חברות מחשבים שאינן מתירות התאגדות עובדים. יצויין כי דרישת ההסתדרות בלתי אפשרית כיום, וגורמים ציבוריים יתקשו לקבלה כלשונה מאחר שבלמעלה מ־90 אחוז מחברות המחשבים בארץ אין התאגדות עובדים.

מיכרז חיל הים לאספקת ספינות סער וצוללות הוגדל ל־1.5 מיליארד דולר

המיכרז מעורר עניין בקרב קבלני מישנה המייצרים מערכות לכלי שיט

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

המספנות האמריקאיות שניגשו למכרז הישראלי לייצור ספינות סער־5 וצוללות דיזל עבור חיל הים הישראלי, ביקשו הארכה במועד מסירת ההצעה. אחד הגורמים לכך, ככל הנראה הינו הגדלת היקף המיכרז הישראלי מ־1.2 מיליארד דולר ל־1.5 מיליארד דולר. במקביל מבקש חיל הים להגדיל את מספר הכלים המוזמנים.

לפי תכנית המתגבשת כרגע תהיה המספנה האמריקאית אחראית לתכנון וייצור ספינות הסער ואילו הצוללות ייוצרו במספנה גרמנית, על בסיס תכנון אמריקאי.

מערכות הנשק של כל כלי השיט יפותחו וייוצרו בישראל. לצורך זה כבר החלו מספר מפעלים בישראל, כשבולט בהם הוא מפעל מבט של התעשייה האווירית, לפתח את מערכות הנשק עבור חיל הים.

המכרז הגדול לייצור כלי השיט מעורר עניין רב בקרב קבלני משנה שונים בארץ ובעולם שבאפשרותם לייצר חלקי מערכות ואביזרים שונים עבור כלי שיט אלה.

מפקד חיל הים אלוף אברהם בן שושן אמר באחרונה כי בניית הספינות והצוללות תימשך כשמונה עד עשר שנים. לדבריו, למרות שהחיל עוסק כל העת בתכנון כלי השיט העתידיים שלו, לא ברור עדיין היכן תתבצע הבנייה ואיזה היקף היא תהיה.

כתב העת לעניני צבא ובטחון „סודר", המספר על כך מציין, כי חיל הים „גם" מתכנן להשקיע ברכישת ספינות קטנות מסוג דבור ומהירות מסוג דבור.

לא כדאי להפיק תזקיקי נפט מפצלי השמן שבנגב

מפעל האנרגיה דוחה הצעות למפעל גדול והסתפק בפרויקט חלוץ

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

התכניות להפיק כמויות מסחריות של תזקיקי נפט ממרבצי פצלי השמן המצויים בנגב, לא יתבצעו כנראה. מסתבר כי אחד השימושים של פצלי שמן, הפקת תזקיקי נפט, איננו משתלם במחירי הנפט הנוכחיים, משום שמחיר חבית נפט בתהליך זה מגיע לכ־34 דולר בעוד מחירה של חבית נפט בשווקים הבינלאומיים הוא כ־18.50 דולר.

שר האנרגיה, משה שחל, שגילה זאת, אומר עם זאת, כי פרויקט החלוץ לניצול פצלי שמן נמצא כבר בביצוע. המשרד הקציב לנושא זה 27 מיליון דולר.

המשרד וחברת פמ"א (פיתוח משאבי אנרגיה) מקימים יחידה לייצור קיטור וחשמל של 5 מגוואט במישור רותם ליד מפעל הפוספטים. הביצוע יימשך כשנתיים עד להקמת המפעל; התחלת הביצוע תהיה השנה.

המשרד טוען כי בחר בדרך הבטוחה של הקמת מפעל חלוץ, למרות שהיו בידיו הצעות של יזמים לביצוע מפעל בקנה מידה גדול יותר. בתכנון לטווח ארוך מקווים במשרד להפיק עד 600 מגאווט חשמל בתהליך זה עד לשנות ה־2000, שישתלבו במערך הכולל של הפקת חשמל בארץ. את הפקת תזקיקי נפט זונחים בשלב זה, כאמור.

בנק לאומי – ראויים וראויים פחות

24 מנהלים בבל"ל שפרשו לגימלאות לאחר 30—50 שנות עבודה קיבלו פיצויים של 30—65 אלף שקל

תנאי הפרישה של יפת – פי 400(!) מזה של מנהל סניף

מאת מוריה אבימלך

תנאי הפרישה המופלגים שנתן בנק לאומי לקבוצה קטנה של מנהלים בכירים אינם עומדים בשום יחס לא רק למקובל במשק, אלא גם לתנאי הפרישה בבנק עצמו.

24 מנהלים שפרשו מבל"ל בשנים 1980—1985 קיבלו לאחר 30, 40 ו־50 שנות עבודה פיצויים של 30—65 אלף שקל במקום פנסיה.

הפנסיונרים של בנק לאומי רשאים לבחור בין פנסיה חודשית, בשיעורים המקובלים במשק (2% לכל שנת עבודה) או פיצויים חד־פעמיים בגובה של משכורת חודשית לכל שנת עבודה. חישוב הפיצויים נעשה על בסיס משכורת ללא שעות נוספות גלובליות, שהיוו 40—47 אחוז מהמשכורת.

מנהל סניף שעבד בבנק לאומי 46 שנה קיבל פיצויים חד־פעמיים של 66 אלף שקל. מנהל סניף שעבד 46 שנה קיבל 50 אלף שקל, ומנהל סניף שעבד 29 שנה קיבל 30 אלף שקל. סמנכ"ל בחברה להשקעות שעבד 40 שנה קיבל 33 אלף שקל, ומנהל סניף שעבד 53 שנה קיבל 65 אלף שקל. עוזר בכיר בדרגת עוזר־מנכ"ל בחטיבה העסקית, שעבד 30 שנה קיבל 66 אלף שקל ועמיתו בחטיבת עסקות־חוץ, שעבד 26 שנה קיבל 43 אלף שקל.

כאמור, סכום הפיצויים החד־פעמי בא במקום פנסיה חודשית.

כזכור, קיבלו המנהלים הבכירים של בל"ל שפרשו לאחרונה פיצויים בשיעור 200% ו־300% מהשכר הכולל, לא רק שעות נוספות גלובליות אלא גם בונוסים, זאת בנוסף לפנסיה חודשית.

ארנסט יפת עמד לקבל 5.4 מיליון דולר פיצויים ו־56 אלף דולר פנסיה חודשית שערכם הכולל כ־13 מיליון דולר. לאחר „ויתור" שהקטין את הפיצויים ל־4.4 מיליון דולר, ואת הפנסיה החודשית ל־28 אלף דולר – קטן ערך תנאי הפרישה של יפת ל־8 מיליון דולר. ערך הפיצויים והפנסיה ה„מוקטנים" של יפת גדול פי 160 מערך הפיצויים שקיבל מנהל סניף שעבד 46 שנה בבנק – תקופה ארוכה ביותר מפי שניים מתקופת עבודתו של יפת בבל"ל. השוואת התקופות מעלה שיפת עמד לקבל סכום גדול פי 400 משקיבל מנהל הסניף.

מדיניות האוצר ובנק ישראל כבר מביאה לירידת הריבית

מאת יואב יצחק

משרד האוצר ובנק ישראל משנים אט אט את המדיניות המוניטארית, במגמה להגדיל את היצע הכסף ולגרום בכך לירידת הריבית הבנקאית על אשראי ופיקדונות שיקליים.

בשבועות האחרונים נמנע משרד האוצר מלמחזר את הפדיונות של אגרות החוב, זאת על פי המדיניות החדשה לפיה ימחזר האוצר רק כ־70% עד 80% מהפדיונות. זאת במגמה להגדיל את מקורות הכסף ולייצור כר גיוס הון נוח עבור הסקטור העיסקי. מדיניות זו כבר מביאה בשבועות האחרונים להצפת שוק הכספים בעודפי נזילות, ולירידה בריבית הבנקאית על פיקדונות השיקליים. להיצע הריבית השיקלית מושפעת גם בהסינוי המסתמן בטעמי הציבור: ציבור המשקיעים ממשיך למכור נכסי השקעה דולריים (ובכלל זה דולרים שחורים) ומעביר את הכספים לאגרות חוב הצמודות למדד, ולפיקדונות שיקליים. מובן כי דבר זה מגדיל את היצע הכסף במערכת השיקלית, ובסיטואציה שנוצרה – גורם הדבר לירידת הריבית השיקלית. כיום משלמים הבנקים על פיקדונות שיקליים של עד 1,000 שקלים ריבית ממוצעת בשיעור של 1.4%, בעוד האינפלציה הצפויה בחודשים ינואר פברואר היא בשיעור של עד 3%.

על פי ההערכות שביצעו כלכלנים במערכת הבנקאית, עודפי הכספים ילכו ויגדלו. הערכות אלה נתמכות על השינוי המהותי בטעמי הציבור – המפנה כאמור כספים להשקעה בנכסים שיקליים (ובכלל זה לבניות תפשיות) – ועל מדיניות האוצר ובנק ישראל. נציין, כי במהלך 1982 יזרים האוצר לבנקים סכום של כ־1.2 מיליארד דולר. כספים אלה הופקדו באוצר בשנים 1980 עד 1982, זאת על פי הנחיות של משרד האוצר, שהיתנה את הנפקות של הבנקים בכך שיפקידו חלק גדול מתמורות ההנפקות אצל החשב הכללי במשרד האוצר. כספים אלה, שהגיעו כאמור לפרעון, יגדילו את המקורות הכספיים של הבנקים ויביאו קרוב לוודאי לירידה נוספת בשיעורי הריבית על הפיקדונות.

בנק הפועלים מפחית שיעור הריבית למשכנתאות

מאת סופרת „דבר"

בנק הפועלים מפחית את שיעורי הריבית על משכנתאות לדיור. שיעורי הריבית החדשים יהיו 12.25% צמוד למדד, במקום 13% צמוד למדד, שהיא הריבית המקסימלית המותרת.

שיעורי הריבית החדשים יחולו הן על הלוואות הניתנות באמצעות „משכן, בנק הפועלים למשכנתאות", והן על הלוואות משלימות לדיור הניתנות על ידי בנק הפועלים.

בהפחתת הריבית מצטרף בנק הפועלים אל בנק לאומי.

כרטיס אשראי חדש – „קואופ זהב"

קואופ החל ברישום מועמדים לקבלת „קואופ זהב", כרטיס האשראי של רשת הריבוע הכחול.

„קואופ זהב" מיועד ללקוחות שאינם מחזיקים בכרטיס אשראי ורוצים ליהנות מתנאי אשראי ההטבות בסניפי ההיפר קואופ, והוא תקף בסניף בו הונפק.

„קואופ זהב" ניתן חינם, והלקוח אינו מחויב בדמי רישום ובעלות המימון והנפקתו מקבלי החברות במועדון הקונים, המקבל פרסים ומתנות על פי גודל הקניה.

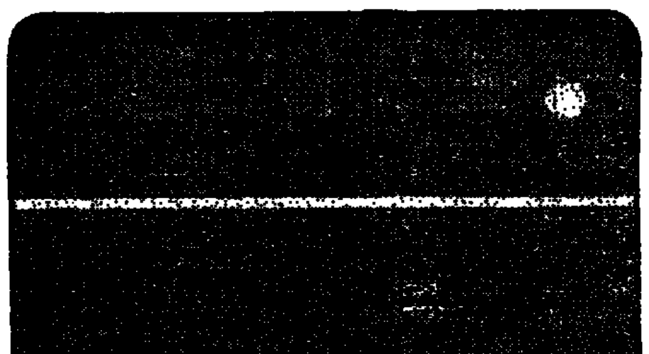

בל"ל מנפיק כרטיסי ויזה בהנחה

בנק לאומי יוצא במבצע הנחות ללקוחותיו המזמינים כרטיס אשראי ויזה מקומי. המזמינים ייהנו עד לסוף חודש פברואר 1987 מ־50% הנחה ממחיר הכרטיס לשנה הראשונה וכרטיס ויזה שני לבן/בת הזוג יונפק חינם – על הזמנת שני כרטיסים חודשיים ישלמו הלקוחות איפוא סך של 6 ש"ח במקום 18 ש"ח.

מסגרת „ויזה עדיף" מאפשרת ללקוחות בנק לאומי קניה בתשלומים, כשהאשראי ניתן ע"י בית העסק. תיקרת האשראי עשויה להגיע עד 5,000 ש"ח לכרטיס ויזה מקומי ועד 10,000 ש"ח לכרטיס ויזהב, ומספר התשלומים עשוי להגיע עד 24.

קניון ענק ייבנה בבאר שבע בהשקעה של 16 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קניון ענק דוגמת הקניון ברמת גן ייבנה בקרוב בבאר שבע. ההשקעה הצפויה בפרויקט בינוי ומסחר זה נאמדת כיום בכ־16 מיליון דולר. הקניון ישתרע, לפי התכניות, על שטח של 16 אלף מ"ר באזור תחנת „אגד". את הקניון מקים היזם שהקים את הקניון הרמת גני, דוד עזריאל.

אבן הפינה לפרויקט ותחילת העבודות תונח בסוף החודש הבא. לפי תכנוני היזמים תמשך מלאכת ההקמה כשנתיים.

נשלם הארגון מחדש ב„כור"

מאת סופרת „דבר"

המיבנה החדש של קונצרן „כור" יוצא לדרך – ההנהלה בהרכבה החדש התכנסה אתמול לראשונה. להלן הקבוצות החדשות, ראשיהן ותחומי פעילותן.

★ קבוצת המתכת: כוללת את 5 מפעלי הקונסטרוקציות, מרכבים, שניצקי, סימת (חולון וקרית־שמונה), מ.מ.ל.מ., הדייק, קיס־דפאל, חמת־ארמטורות, סכו"ם רימונה ויובל־גור.

בראש הקבוצה עומד יעקב בירותי, מהנדס מכונות, שניהל עד כה את מפעל הערגול בקרית־גת.

★ בקבוצת הפלדה נכללים מפעלי הפלדה (בעכו ובקרית־גת), רשתות וחוטים, הלום וצינורות המזרח התיכון (בצריפין ובעכו).

ראש קבוצה חדשה זו הוא אורי בר־רצון, שניהל עד כה את תשלובת מפעלי הפלדה.

★ חברת תדיראן – הכוללת את חטיבות התקשורת, הקשר, המערכות, הרכיבים ומוצרי הצריכה וכן את החברות אל־אופ, אלישרא וטכ"מ, הינה הגדולה בקבוצות הייצור בכור. מנכ"ל תדיראן, יגאל נאמן, מצטרף להנהלת כור.

קבוצת המזון תכלול את מפעלי בלו־בנד תלמה, שפע, כסע, חטיבת השמנים (שמן, עדהיות, H.L.S. והלדקרטיס), טחנת הקמח ויחידת המו"פ. כראש הקבוצה מונה שלמה פורמן, מוסמך בכלכלה ומינהל עסקים ומנכ"ל בלו־בנד תלמה.

★ הקבוצה האגרו־תעשייתית תכלול את מפעלי השימורים גן, יונה, פרי־הגליל, ריפרמר; את מפעלי ההקפאה – גולדפרוסט ושוקי וכן את מפעל דקו לירקות מיובשים. ראש קבוצה חדשה זו הוא אברהם גילאור, מוסמך לכלכלה, סוציולוגיה ומינהל עסקים שניהל עד כה את חטיבת מפעלי השימורים.

★ קבוצת הכימיה תתרכז מעתה במפעלים המשתתפים על תהליכים כימיים והם: מכתשים (באר־שבע ורמת חובב), אגן כימיקלים – המייצרים חומרי הדברה; מפעל הצבעים טמבור; ביוטכנולוגיה (אניכור וכתולי). בתפקיד ראש הקבוצה ממשיך לכהן שלמה פלג.

★ קבוצת מוצרי צריכה – מסגרת יצרנית חדשה – תכלול את 7 מפעלי הקרמיקה – חרסה, חסידאש, לפיד, נעמן, רמי (בנצרת ובעכו) וכרבור: מפעלי הזכוכית בחיפה ובירוחם; מפעלי הנעליים בחיפה, בתל־אביב ובירושלים. כראש הקבוצה מונה דן שנבל, מוסמך בכלכלה ומינהל עסקים, שניהל עד כה את חטיבת הזכוכית והקרמיקה.

★ קבוצת הגומי והפלסטיקה – התארגנות חדשה הכוללת את מפעלי הגומי אליאנס, שמשת, תג"ל, גמיד; מפעלי הפלסטיק קיסר־פולימרים והוטפלס וכן את וולקן מצברים, מתכת – חניתה והבונים. כראש הקבוצה מונה משה פלד, אלוף (מיל'), אשר ניהל עד כה את מפעלי המכניקה המערכות שמוזגו בקבוצת המתכת.

★ חברות עצמאיות – מספר חטיבות וחברות ימשיכו להיות כפופות ישירות למנכ"ל כור. ביניהן: חטיבת סולתם; חטיבת האלקטרוניקה; נשר, מפעלי הקרטון הנייר. לתפקיד מתאם החברות העצמאיות מונה שלום הוכמן, לשעבר ראש אגף הכספים של כור ולאחרונה ס/ראש קבוצת הכימיה.

★ בקבוצת הסחר שאורגנה מחדש לפני כשנה לא חל כל שינוי. עמי אביב, ראש הקבוצה ממשיך בתפקידו.

כימיקלים לישראל השקיעה בעשור האחרון מיליארד דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בעשור האחרון השקיע קונצרן כי"ל (כימיקלים לישראל) כמיליארד דולר בפרויקטים שונים בקבוצותיו השונות. הפרויקטים העיקריים בהם הושקע סכום זה היו להפקת וייצור אשלגן, ברום, מגנזיה, פוספטים, חרסיות, חול, זכוכית ובנטונים. הפרויקטים היו: הרחבת מערך הייצור של הברום ותרכובותיו, הרכבת מפעל חדש בנחל צין ע"י פוספטים בנגב, הקמת מסוף פוספטים חדש בנמל אשדוד; הרחבת כושר ייצור האשלג בסדום ע"י חברת מפעלי ים המלח, הקמת תשלובת לייצור חומצה זרחתית, חומצה גופריתית ומתקני ייצור דשנים על ידי רותם דשנים, הרחבת כושר ייצור הפוספט המועשר בערד, הקמת מפעל לקליית בזק בפר"ב, הקמת מתקן לקליית מוצרי מגנזיה בפריקלאס, הקמת מסוע להובלת אשלג מסדום למישור רותם.

גם בעשור הקרוב מתכוונת כי"ל להשקיע סך של מיליארד דולר בפרויקטים שונים של פיתוח. הרווח הנקי ב־1985/6 הסתכם ב־54 מיליון דולר שהם גידול של 10% בהשוואה לשנה הקודמת. היקף המכירות הסתכם ב־841 מיליון דולר, גם כאן נרשם גידול של 10% לעומת שנה קודמת. סך המאזן הסתכם ב־1,246 מיליארד דולר שהם גידול של 15%.

מדיקום מחשבים התמזג עם הנטר אנד רדי מקליפורניה

מאת יקיר צור

בית התוכנה מדיקום מחשבים (ישראל) הודיע על מיזוג עם חברת הנטר אנד רדי בע"מ, מפאלו־אלטו קליפורניה. המיזוג יכפיל את גודלה של חברת מדיקום ויהפכה לאחת מיצואניות תוכנת המחשבים העיקריות בישראל. מדיקום, הממוקמת בקרית־דיזנגוף, רחובות, מתמחה בפיתוח תוכנה בזמן אמת, בעיקר עבור גופים העוסקים בתעשייה הבטחונית ומפעלי פיתוח בשטח האלקטרוניקה. החברה מונה 35 עובדים ומחזור מכירותיה כ־2 מיליון דולר בשנה.

הנטר אנד רדי היא אחת מחברות המפתח באה"ב בשטח מערכות הפעלה בזמן אמת. נשיא החברה הוא אריה פינגולד, לשעבר מייסדה ונשיאה של חברת דייזי מערכות. היקף מכירות החברה 10 מיליון דולר בשנה. במסגרת המיזוג יעבוד אחד ממייסדי מדיקום, ד"ר דוד קלינסקי לפאלו־אלטו, שם יכהן כמנהל טכנולוגית הנדסת תוכנה וגרון גרייבר ישאר מנהלה הטכני של מדיקום.

המוסד המאוחד לבניה תובע מהסוכנות להצמיד חוזי הבניה למדד

מאת סופרת „דבר"

ראשי המוסד המאוחד לענף הבניה תובעים מהסוכנות היהודית לשנות את הסכמי ההתקשרות שלהם עם הקבלנים וחברות הבניה. הסוכנות היהודית היא הגוף הציבורי היחיד בישראל, אשר מצמיד את חוזי הבניה שלו לשער הדולר ולא למדד, מאחר וכל חשבונותיה מנוהלים בדולרים.

בשל הקפאת שער הדולר והעליה המקבילה במדד תשומות הבניה נגרמים לחברות הבניה הפסדים כבדים בגין סעיף זה.

ראשי המוסד המאוחד לענף הבניה, אבי ארנסון ויצחק בירנק, פנו אל גזבר הסוכנות היהודית עקיבא לוינסקי לשנות את סעיף ההצמדה. לטענתם בתקופה של הקפאת שער הדולר והמקביל עליה מתמדת במדד תשומות הבניה, וכאשר משך הבניה מגיע עד כדי 24 חודש ויותר, גובר גורם אי־הוודאות בקרב מגישי ההצעות למיכרזי הסוכנות היהודית, וחברות הבניה נקלעות לקשיים.

סופרת „דבר" מציינת כי החל מהשנה יחתמו חוזים ממשלתיים לטווח של עד שנה בסכומים נומינליים וללא סעיף הצמדה, כחלק ממדיניות הממשלה לחיזוק היציבות.

תכניות השקעה במאות מיליוני דולר בשלבי בדיקה במשרד התעשיה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

באישור מרכז ההשקעות להשקעות חדשות בתעשייה היתה אשתקד ירידה של 2.5% לעומת היקף האישורים בשנת 1985. נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מצביעים על כך כי בערכים דולריים היתה הירידה למעשה 5%.

נראה כי ההבדל בנתונים נובע בעצם מירידה בהשקעות בתעשייה במפעלים שאינם מאושרים על פי הקריטריונים של משרד המסחר והתעשייה. מסתבר כי רק כ־60% מההשקעות בתעשייה הן השקעות מאושרות.

במשרד התעשייה אומרים כי בשלבי בדיקה וטיפול שונים במסגרת המשרד ומרכז ההשקעות ישנן תכניות השקעה בכמה מאות מיליוני דולרים. במשרד אף מעריכים כי במסגרת המאמצים לשיפור רווחיות היצוא וצעדים שננקטים בנדון תיתכן תנופה חיובית בהיקף ההשקעות בתעשייה במהלך 1987.

נטע קרן נאמנות עכשיו במבצע!

שער הוספה מופחת • לרכישה בכל סניפי הבנקים עד 09.30 לאותו יום

נטע קרן גמישה
מתאימה את השקעותיה להתפתחויות בשוק ההון.

תשואה בהשקעה
★ השינה מאז הקמתה (28.1.85) ועד 19.1.87 תשואה של 373% לעומת עליית מדד של 233% ופיחות כלפי הדולר 139%.
★ $10.000 שהושקעו ביום הקמתה (28.1.85) שווים כיום כ־ $20.000.
★ הקרן הגיעה למקום 11 מבין 110 הקרנות שפעלו באותה תקופה.

בטחון בהשקעה
★ נאמן: בנק איגוד מקבוצת בל"ל משמש כנאמן לקרן וכספי הקרן מוחזקים ברשותו ובפיקוחו.
★ דיווח: חידוש בלבדי של מיטב: מידי חודש נשלח דו"ח על הרכב הקרן למשקיע (בהתאם לאמור בתשקיף).
★ פיזור: פיזור השקעותיך בין מספר מנהלי קרנות („מנוהלת" שונים) מהווה מרכיב חשוב בבטחון ההשקעה.

המנהל: פלסם (ש.צ.) יעוץ כלכלי ופיננסי בע"מ
חברת אחות לחברת היעוץ "מיטב"
(בשליטת צבי סטפק ושלמה סימנבסקי)
ר"ג, ביאליק 51א' טל' 727506.
ת"א, נחמני 9 טל' 290251.

מיטב במבצע עד 15.2.87

אין מודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות בקרן

קול המפרסם

מכון התקנים הישראלי

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו תקן/סימן השגחה (סיבת הביטול: ליקויים, הפסקת ייצור).
בהתאם לתקנה 14 (ג) לתקנות התקנים (תו תקן/סימן השגחה) התשמ"ב־1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג־1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	התקן
ההיתר בוטל עקב ליקויים		
הבר־זל אשדוד בע"מ אשדוד	פריטי מסגרות למקלטים וחלקיהם למעט דלת 10 טון	7108
ההיתר בוטל עקב הפסקת ייצור		
סולל בונה מתכת, חיפה, כפר חיפה	פריטי מסגרות למקלטים וחלקיהם לרבות דלת 10 טון	7056

רשימת המוצרים בתו תקן תמצא בחוברת „המוצר"

איתגי מייב מילר
מנכ"ל המכון

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 בחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה.
בהתאם לסעיפים 146־150 בחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה לקומה נוספת בבנין על חלקה 112 בגוש 3655 רח' לוסטיג רחובות, כך שמספר הקומות בבנין יגיע לסה"כ של 3 קומות במקום 2 קומות המותרות.
למתן הקלה של 8.5% בניה בבנין על חלקה 61 בגוש 3705 רח' מנשה קפרא רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 23.5% במקום 15% המותרים.
הקלה 10% לקו בנין צדדי כך שקו בנין הצדדי יגיע ל־3.60 מ' במקום 4.0 מ' המותרים, הקלה לקו בנין צדדי 3.05 מ' בקיר אטום במקום 4.0 המותרים.
כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה
רחובות

יום השלושים לפטירתו של חברנו
מיכאל מרכוס ז"ל
יתקיים ביום שלישי 10.2.78.
ירידה לבית העלמין בשעה 15.30.
אזכרה במועדון בשעה 21.15.
בית כברי

לאורה ולמשפחה
אתכם באבל על מות האב
שלום גמליאל ז"ל
בית כברי

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
דודיקה שחר ז"ל
נפקוד את קברו ביום רביעי ה' בשבט תשמ"ז 4.2.87 בשעה 16.00 – עליה לקברו בבית העלמין בשעה 17.00 – אזכרה.
המשפחה
ובית אילת השחר

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
אוגו קפלי
על מות **אמו** ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
בית זקוק אשדוד
ההנהלה וציבור העובדים

לחברתנו שושנה צמח
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו
של חברנו לעבודה (בגימלאות)
ויניצקי מרדכי ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה
סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים
וועד המנגנונים

„קצב מקרקע את שירות התעסוקה"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לעניני עבודה

הצעת התיקון לחוק שירות התעסוקה שהונחה על שולחן הכנסת על ידי שר העבודה והרווחה תסתק את שירות התעסוקה ותצבית לשכות עבודה פרטיות – הזהירה אתמול ההסתדרות.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן עמי, טען בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת כי משרד העבודה יוצר במדיניות מסגרת חוקית לפעילות בלתי מרוסנת של קבלני עבודה ולשכות עבודה פרטיות.

יו"ר המחלקה לתחיקת עבודה, אפרים זילוני, דרש מהשר קצב למנוע מצב שבו שירות התעסוקה ייהפך למשרד לתשלום דמי אבטלה. הוא תבע לחוק את שירות התעסוקה ואת זיקת החובה לשירות זה.

הברפלד עם קציני צה"ל

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר בפגישה עם קציני צה"ל העומדים לפני פרישה מהשירות הצבאי, שההסתדרות תתמוך בשינוי בחוק שיאפשר להפסיק קיזוז שליש בגמלתו של איש קבע העובר לעבוד בשירות המדינה.

הברפלד ציין, שבמשק ההסתדרותי אין מקצצים בגמלאות של אנשי הקבע לשעבר.

להט ואסיף לוחצים לתבוע את שווימר בגלל חריגת בנייה בדירתו בתל אביב

פרקליטו ח"כ עו"ד אולמרט: ענין טכני לגמרי; הגשנו ערעור

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לעניני משטרה

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, ומהנדס העיר שמאי אסיף, לוחצים להעמיד למשפט את אל שווימר על חריגת בניה בשטח כולל של 50 מ"ר בדירת הגג שלו ברחוב יהושע בן־נון 86 בתל־אביב.

שווימר, הנחשב למייסד התעשיה האווירית ואחד המעורבים בפרשה האיראנית עושה את עסקיו בעיקר בארה"ב אך הוא מתגורר בישראל בדירה הנזכרת.

מתחקיר שערך סופר „דבר" מתברר כי שווימר ערך שיפוצים ביתו ויצק שתי יציקות בטון בשטח כולל של כ־50 מ"ר בלי שיקבל אישור לכך של מהנדס העיר או של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה. הוא בנה גלריה והיא אושרה על ידי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה. דובר העיריה מסר בתגובה כי לו שווימר היה מבקש אישור ליציקות הבטון, סביר להניח שהיה מקבל אותו, אך הוא לא פנה ובנה על דעת עצמו.

העיריה רשמה לו דו"ח ולהט הוציא צו מנהלי, כמקובל במקרים דומים. שווימר הגיש ערר לוועדה המחוזית לתכנון ולבניה והעיריה הגישה מכתב תשובה שעל פיו נערכה הבניה על ידי שווימר בניגוד לתוכנית בנין עיר.

בתוך כך התברר כי שווימר מעסיק בנושא זה את ח"כ עו"ד אהוד אולמרט (ליכוד) כבא כוחו בפני העיריה. השניים נפגשו עם להט וביקשו ממנו להאריך להם את התקופה להגשת ערעור לוועדה המחוזית לתכנון. להט הסכים.

אולמרט אמר אתמול בתגובה, לאחר שאי אפשר היה להשיג את שווימר בדירתו: „אל שווימר הוסיף תוספת בניה כמו יותר בעלי הדירות האחרים בבנייני „גוזה". בעבר אישרו את התוספות הללו כי לא היתה מגבלה כלשהי, אבל לפני זמן מה נכנסה תקנה חדשה והדירה היחידה שנותרה עם בעיית הבניה היא דירתו של שווימר. הבעיה העיקרית היא ששווימר לא בנה באמצעות אדריכל מוסמך אלא באמצעות מעצב פנים, ולאחר שראה כי האחרים השלימו את הבניה. המדובר בעניין טכני לגמרי של פער בזמני הבניה ועל כן הגשנו בקשה לשינוי תוכנית בניין עיר נקודתית לגבי הדירות בבניינים הללו ובמידה והערעור יתקבל, תאושר החריגה בדירתו של שווימר בדיעבד".

דירת הגג של שווימר: 50 מ"ר חריגה (צילום: ישראל סימיונסקי – יפפא)

בג"צ פסק: הנער שהוצא בידי הוריו מהישיבה בבני ברק יישאר בידיהם

(ע). – בג"צ פסק כי בן ה־16 שהוצא על ידי הוריו מישיבה בבני ברק, ישאר בידיהם. בכך דחה את עתירת ההביאס קורפוס, שהגישה אחותו ביום ה' האחרון. בג"צ פסק עוד כי צו עיכוב היציאה מהארץ שהוצא נגד הנער ישאר בתוקף לשבעה ימים ובתוך תקופה זו תוכל האחות להגיש לבית משפט המחוזי בקשה לצו אפוטרופסות על אחיה.

העתירה הוגשה על רקע חזרתם־בתשובה של שלושה ילדי המשפחה – הבת העותרת, אחותה והבן הקטין נשוא־העתירה – למורת רוחם של ההורים. המדובר בנער הלומד בישיבת „תפארת תורה". לדברי עתירתה של האחות אולץ הנער בידי הוריו להיכנס למכוניתם, שם הזריקו לו זריקת טשטוש וניסו להמריא עמו לאוסטריה. בעקבות תלונה שהגישו רבני הישיבה במשטרה, אותרו הנער והוריו זמן קצר לפני שעמדו לעלות למטוס. אחותו הגישה עתירה לבג"צ ובו ביקשה להורות להורים להשיבו לישיבה.

לאחר שבג"צ קבע כי הנער ישאר אצל הוריו, פרץ אביו בבכי. „שוטפים לילד שלי את המוח, לא מוכן לאבד את בני, לאחר שבנותי הלכו לאיבוד על ידי החרדים, אני לא מוכן לוותר על הילד", אמר בשיחה עם עיתונאים לאחר הדיון המשפטי.

בתצהיר שהגישו לבג"צ טען כי לאחר שבתו הבכורה חזרה בתשובה הפכו חיי המשפחה לבלתי נסבלים. לדבריו [illegible] אסור לכל בני המשפחה לשמוע רדיו או לראות טלוויזיה וכי הקידוש שהוא עורך פסול ועל כן לא תשתה יין שנגע בו או לחם שבירך עליו, דברים שגרמו סערות ומריבות.

„הגיעו מים עד נפש, נשברתי פיסית ולא עמד בי הכוח להתמודד יום יום עם בתי, לאחר שגררה אחריה גם את הבת השניה, החלטנו לעזוב את הבית לזמן מה. במחצית 1985 נסענו לאוסטריה שבה התגורר בני בכורי", טוען האב.

האב טוען בתצהירו כי לפני ארבעה חודשים ניתק הקשר בינו לילדיו ונודע להורים שבנם הוצא מבית הספר והוכנס לישיבה של חוזרים בתשובה בבני ברק. „במחצית דצמבר אשתקד הודיעה לנו הבת מישראל כי בתי מתחתנת במאה שערים עם חוזר בתשובה, באותו לילה נסעה אשתי לישראל ואז נודע לנו כי בתנו השניה התחתנה חודש קודם עם חרדי קיצוני מבוגר ממנה ב־20 שנה, והם מתגוררים בשכונת מאה שערים".

ההורים טענו בתצהירם כי אינם רוצים שבנם ילמד בישיבה ויקבל חינוך המנוגד להשקפתם הדתית ו„בנסיבות אומללות אלו" הוא מבקש מבית המשפט לאפשר לו ולאשתו לשמור על זכותם כהורים ולקבוע את חינוכו של הילד על פי השקפת עולמם.

כאמור ציווה בג"צ כי הנער ישאר ברשות הוריו ודחה את העתירה.

נתן רועי, סופר „דבר" מוסיף:

הנער, מוסתר על ידי הוריו בדירה של בני המשפחה. חוזרים מבני ברק [illegible] לשכנעו לשוב לישיבה.

רב הישיבה, מיכאל חזן, אמר אתמול ל„דבר": „אנחנו רוצים שהילד יחזור לישיבה ואנחנו עוזרים לו לבצע את רצונו שאותו הוא מביע בפה מלא".

האב, אליהו, אמר אתמול בתוכנית „ערב חדש" בטלוויזיה החינוכית כי הוא חושש שהילד ייחטף על ידי חוגים חרדיים בירושלים והוא רוצה לקחת את הילד, כפי שהדבר ניתן לו מכוח החוק, לווינה, שם הוא מתגורר. הוא הכחיש כי אימו של הילד סיממה אותו בעת שהשניים ביקשו ליטול אותו לשדה התעופה.

אחותו של הנער, תמר, אמרה לעיתונאים כי הוריה זנחו את הנער יותר משנתיים והוא איננו רוצה ללכת איתם. „הם רוצים לקחת אותו כדי שיעבוד אצלם בחנות בווינה ואני לא אתן להם לעשות זאת". האב הכחיש כי ביקש להוציא את בנו ואמר, כי הוא ורעייתו בודדים והם רוצים שבנם יתגורר לידם.

22 עולים מברה"מ הגיעו לישראל בטיסה מווינה

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

22 עולים חדשים, ביניהם משפחות של שלושה מסורבי עליה מברה"מ, הגיעו אתמול לישראל בטיסה מווינה. בנמל־התעופה נערכה לעולים קבלת פנים חגיגית מטעם המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ ומשלחת של ועד „אמהות למען חופש", שבאה להשתתף בשמחתם של שתיים מהאמהות, שילדיהן הגיעו לארץ לאחר שנות פירוד ארוכות.

בין העולים החדשים: האחים יצחק ובצלאל שלאהשווילי, הוריהם גבריאל ורחל מטיבילסי. בצלאל, סטודנט בפקולטה לחקלאות בטיבילסי, נאסר לפני כשלוש שנים באשמת התחמקות משירות בצבא, לאחר שהגיש בקשה לעלות לישראל. כן הגיעו ד"ר יוסף זריצקי, אשתו טאטיינה ובתם נטאליה ממוסקווה, שהיו מסורבי עלייה יותר משמונה שנים. ד"ר זריצקי פגש כאן את אמו הקשישה גלינה זריצקיה, המתגוררת בארץ.

עולה נוספת, בלה דוקס, פגשה כאן את אמה לידיה דוכס המתגוררת בארץ. בלה, בעלה ליאוניד ובנם אדוארד המתינו אף הם קרוב לשמונה שנים לאשרת היציאה.

מושב ספסופה שוב סגור

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

חברי מושב ספסופה שבמרום הגליל סגרו אתמול בבוקר את מושבם, פתחו בשביתה ומנעו כניסה ויציאה של תושבים ושל מכוניות אספקה, זאת במחאה על הידיעות שהגיעו אליהם כאילו אמורים להגיע אנשי ההוצאה לפועל ולעקל את רכושם.

למושב ספסופה גרעון של כשלושה מיליון דולר ומזה מספר שנים הוא מצוי במשבר קשה. עיקר אמצעי הייצור שלו מבוסס על לולים שבשנים האחרונות אינם מצליחים ולדברי התושבים, אנשי הסוכנות אינם מוכנים לסייע.

בספסופה כ־70 משפחות יוצאי צפון אפריקה. אין זו הפעם הראשונה שחברי המושב מפגינים ובעבר אף השביתו את מושבם שבועות אחדים והבעירו צמיגים בכניסה אליו. אתמול אמרו כי לא יאפשרו כניסה למושב ולא יצאו ממנו עד שיקבלו סיוע ויובטח להם שרכושם לא יעוקל.

הלחץ פעל, קורפו לחץ והוועדה תפעל שוב

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

דיוני הוועדה להענקת רשיונות למוניות יתחדשו ביום ששי הקרוב, הודיע דובר משרד התחבורה לסופר „דבר". בפני הוועדה 726 בקשות.

כפי שנמסר ב„דבר", שיתק מזכיר הוועדה, עו"ד אשר ברזילי, את דיוני הוועדה זה שש שבועות, בטענה שהוא עורך ארגון־מחדש. במשרד־התחבורה לא ידעו להסביר איזה ארגון הוא עורך ומי אישר לו לשתק את עבודת הוועדה. בעקבות הפרסום ב„דבר" הורה שר התחבורה חיים קורפו לחדש את עבודת הוועדה לאלתר, אולם המזכיר התעלם מהוראה זו עשרה ימים נוספים. רק עתה, בעקבות לחצו של סופר „דבר", ניאות השר קורפו להתערב בתקיפות הראויה ותודות לכך הודיע המזכיר על חידוש דיוני הוועדה.

רבבות להילולת הבאבא סאלי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

רבבות אנשים יגיעו היום מהארץ ומחו"ל לנתיבות כדי להשתתף היום בהילולה לזכרו של האדמו"ר ישראל אבוחצירא, המוכר יותר בכינוי ה„באבא סאלי", שנחשב לאחד מגדולי המנהיגים הרוחניים של יהודי צפון אפריקה.

בטקס ההילולה, הנערך במלאת שלוש שנים למותו, ישתתפו הראשון לציון הרב מרדכי אליהו והשרים דוד לוי, אריאל שרון וזבולון המר.

אתמול הסתיימו עבודות ההכנה והיישור של משטחי החניה בנתיבות, הכוללים מקומות ל־800 אוטובוסים ולאלפי כלי רכב. כ־150 אלף שקל הושקעו בהכנות להילולה הססגונית, מחציתם שילם ה„באבא ברוך" ומחציתם תרומת המועצה המקומית. עד אתמול באו לנתיבות אלפי חוגגים.

מלון „רם" יעתור לבג"צ בקשר לתעודת כשרות

מאת דויד משיוב, סופר „דבר" לעניני תיירות

בעלי מלון „רם" בירושלים עומדים לעתור לבג"צ, כדי שיחייב את הרבנות בירושלים להשיב לו את תעודת הכשרות שהוסרה ממנו, משום שהמלון אירגן אירועים בראש השנה האזרחית, ומקיים פעילויות לאורחיו בשבת. זו עתירה תקדימית בנושא זה והתאחדות המלונות הודיעה, כי היא עומדת מאחוריה.

מנכ"ל המלון, אבי קסטנו, אמר כי הרבנות בירושלים כורכת, בניגוד לחוק הכשרות, נושאים שאין להם קשר לכשרות ולהחזקת המטבח, כתנאי להשארת תעודת הכשרות. בארץ קיים קריטריון אחד והוא החוק, ועל פיו פועלות מרבית המועצות הדתיות ולא יתכן שהמועצה הדתית בירושלים תעשה שבת לעצמה ותכרוך נושאים שונים כתנאי לקבלת תעודת הכשרות. החוק, אמר קסטנו, מחייב את שני הצדדים ולא יתכן שהרבנות תחרוג ממנו.

„סי אנד אי" תגביר רכישותיה בישראל

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

רשת השיווק הגדולה בעולם „סי אנד אי" תגביר את רכישותיה בישראל – הודיע אתמול מנכ"ל הרשת יוברט ברינקמאייר לשר התעשיה אריאל שרון.

מחזורה השנתי של החברה מסתכם ב־20 מיליארד דולר. אשתקד רכשה בישראל מוצרי טקסטיל והלבשה בשווי 40 מיליון מארק. מנכ"ל הרשת אמר אתמול כי במאי תגיע לארץ משלחת של קניינים ראשיים מכל העולם. נוסף על כך יארגן משרד התעשיה בשיתוף עם רשת השיווק ימי עיון לתעשיינים מקומיים, שבהם יובהרו להם הדרישות המיוחדות של הרשת.

30 מקרי מוות מהרדמה בשנה – כל מקרה נבדק

כ־30 מקרי מוות קורים בישראל כל שנה כתוצאה מהרדמה המבוצעת לצורך ניתוח – מסר ד"ר ערן גלר, מנהל מחלקת הרדמה ב„איכילוב" בתל אביב, באסיפה של החברה הישראלית להרדמה, בה מאוגדים הרופאים המרדימים מבתי החולים שנערכה ביום ששי ב„בית הרופא".

ד"ר גלר אמר, כי לפי הוראת מנכ"ל משרד הבריאות, הוא בודק כל מקרה מוות כזה. הוא קרא לרופאים המרדימים לנקוט צעדים לשיפור המצב נוכח ריבוי מקרי המוות.

פרופ' יואל דונחין, מ„הדסה"־ירושלים, אמר כי רמת המרדימים נמוכה מאוד. כאחד הבוחנים, חבר בוועדות הבחינה, הוא מכיר את המצב מקרוב והוא נתקל במקרים שהמתמחים אינם יודעים להשיב אפילו על דברים בסיסיים.

ד"ר גבריאל גורמן מ„סורוקה" בבאר שבע אמר כי זה מקצוע קשה מאוד ורמת השכר בו נמוכה. המקצוע מוכר אמנם כמקצוע מיוחד, אולם התוספת המקצועית, בגינתה מסתכמת ב־97 שקל בחודש.

ד"ר מרק סברסקי, מנהל מחלקת הרדמה וטיפול נמרץ בבית החולים בצפת, אמר כי המרדימים הם קרבן של שיטת הרפואה בארץ, המאפשרת לבצע פרקטיקה פרטית בבתי חולים ציבוריים.

הכינוס היה סוער ביותר והרופאים שהשתתפו בו עטו על דש בגדיהם „אני לא פראייר". באסיפה נבחר ועד חדש והוטל עליו לנקוט צעדים כדי לשפר את מצב המקצוע.

רשות הנמלים החליטה לפעול בנושא „נמל התעלה" באילת

מאת שמואל תגר, סופר „דבר" באילת

הנהלת רשות הנמלים החליטה, בישיבתה בסוף השבוע לפעול בנושא נמל התעלה לאורך גבול ירדן.

מנכ"ל הרשות, שאול רזיאל, מסר כי שלוש חברות הגישו הצעות להקמתו, אך אין אפילו „הצעה מקצועית" אחת. לדבריו הכינו מהנדסי הרשות תוכנית ראשונית בנושא שעלותה 350 – 400 מיליון דולר. היא כוללת תעלה באורך של שלושה ק"מ ממפרץ אילת צפונה ברוחב של 350 מ' על גבול ירדן. הכוונה לאפשר גם לירדנים להשתתף בפרוייקט הכולל הקמת רציפים למסוף כללי, למכולות ולפחם.

רזיאל מסר עוד כי עדיין לא נבדקו הבעיות הקשורות לשטפונות בנחל הערבה הסיבוכים הקשורים בפינוי שטחים חקלאיים של אילות ומפעל המלח הנמצא בלבו של הנמל היזום.

סופר „דבר" מציין כי הקמת הנמל תפתור גם את בעיית כניסת הרכבת המתוכננת לאילת, וחיסכון של 15 מיליון דולר בהקמת מעקף דרך נחל שלמה. לדעת הנהלת הרשות יוכל הפרוייקט להתבצע תוך שש שנים ובמהלכן לפנות חופים לשימושים תיירותיים. במקביל ישמור הדבר על האקולוגיה של מפרץ אילת וימנע זיהומים מנמלי אילת וירדן.

פנקס החבר המסורתי יפנה מקום לכרטיס מגנטי – עדיין עם בולים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לעניני עבודה

ההסתדרות תכניס לשימוש, בעוד שלושה חודשים, כרטיס חבר חדש, קטן עם פס מגנטי, שיחליף את הפנקס המסורתי.

ועדה הסתדרותית בראשותו של ח"כ אהרון הראל שקדה בתשעת החודשים האחרונים על גיבושה של הצעה לכרטיס שיבוא במקום הפנקס ה„אנכרוניסטי", שנועד ברובו להדבקת ה„בולים".

בוועדה חברים מנכ"ל לשכת המס המרכזית יוסי ריקה, חברת הוועדה המרכזת דבורה מאיר, מזכיר מועצת פועלי בני ברק דוד זכות, מזכיר המרכז החקלאי שמחה אסף ואחרים והיא הגישה את המלצותיה – בצירוף דגם של הכרטיס החדש – לפורום פנימי של ראשי האגפים בהסתדרות שכונס ביום שישי האחרון.

הצבע האדום יהיה דומיננטי גם בכריכה של כרטיס הפלסטיק החדש. רק בשוליו התחתונים של הכרטיס יימתח פס כחול וישולבו בו אותיות בלבן. הפנקס יחזיק שניים־שלושה עמודים פנימיים שיסבירו את תקנות ההסתדרות ואושיותיה בצורה מקוצרת, פרטים על בעל הכרטיס ותמונה צבעונית שלו.

הדבקת הבולים לא תיעלם מיד והיא תימשך על ספח מיוחד. חברי הוועדה מבטיחים, עם זאת, שהצורך בהדבקת בולים (המשמשים הוכחה לתשלום החבר לקופ"ח) ייפסק בעוד כשנתיים.

הנפקת הכרטיס החדש תהיה מדורגת ובשלב ראשון יזכה בו כל חבר חדש המצטרף להסתדרות.

סיכוי ל„כביש מריבה" גם מול אוניברסיטת בר־אילן

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

תושביה החילוניים של שכונת [illegible] בר אילן, מתכוונים לערוך השבוע [illegible] כביש בן ארבעה מסלולים ליד השכונה ולבטל את התכנית לסלול כביש שיחצה את קמפוס האוניברסיטה ושעליו ינועו מכוניות גם בשבת.

ראש מועצת גבעת־שמואל יעקב ויסמנטסקי סבור, כי אין להיאבק בדתיים המתגוררים ברמת־אילן ועובדים באוניברסיטה וליצור „כביש מריבה", דוגמת הכביש בירושלים.

„לכך", אומר ראש המועצה, „ובגלל הרצון לסלול כביש ארבעה מסלולי, שיחבר את גבעת שמואל עם רמת אילן, אנו עומדים על כך שייסלל כביש שיעבור סמוך לרמת אילן, ולא לכביש שיחצה את הקמפוס [illegible]".

נציגי התושבים החילונים אמרו אתמול, כי התושבים שיגרו לוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מכתבי התנגדות נגד הכוונה לסלול כביש בן ארבעה מסלולים מתחת למרפסות בתיהם ו„תוך כניעה לגופים החרדים" והדתיים שמתגוררים ליד אוניברסיטת בר־אילן".

נמסר, כי תושביה החילונים של רמת־אילן גם מתכוונים להגיע ב־5 בפברואר השנה לישיבת הוועדה המחוזית, שתתקיים במוזיאון העירוני ברמת־גן, כדי להביע את מחאתם הנמרצת לתכנית לסלול את הכביש כמוצע.

אין נטיה לוועדה קרואה באום אל פחם

מאת מחמוד חליליה, סופר „דבר"

במשרד הפנים אין נוטים לפזר את עיריית אום אל פחם ולמנות ועדה קרואה, שתנהל את ענייני העיר – מתוך מכתב שהתקבל אתמול בלשכתו של ראש עיריית אום אל פחם האשם מחמיד, חתום בידי יועצו הבכיר של השר ארנס, עמוס גלבוע.

במכתב מציין גלבוע כי ממלא מקום שר הפנים, יצחק מילוא, יכבד את הבטחתו לראש העיריה ויעביר בימים הקרובים שני מיליון שקל לעיריה כדי לסייע לה להתגבר על מצוקתה הכספית.

חייל נהרג ביפו

(ע). – פנחס בן לולו, חייל בן 21 מבית שמש, נהרג ושלושה נפצעו, מהם אחד קשה, בעת שמכונית שבה נסעו אתמול ביפו התנגשה בעמוד תאורה בשדרות בן צבי. המכונית סטתה לפתע מסיבה שטרם הוברה והתנגשה בעמוד שנעקר ממקומו מעוצמת הפגיעה.

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך

אוניברסיטת חיפה
בית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית
אורנים

הארכיון לחינוך יהודי בישראל ובגולה
ע"ש אביעזר ילין

יום העיון השנתי לזכרו של יהודה רון־פולני ז"ל

החינוך הממלכתי בפרספקטיבה היסטורית

פתיחה: פרופ' מיכאל חן
ד"ר יובל דרור: לזכר יהודה רון־פולני ז"ל
מר אליעזר שמואלי: החינוך הממלכתי־כללי ודתי
ד"ר דוד גורדון: הורים, חברה ובית הספר
ד"ר אברהם יוגב: תוצאות החינוך הממלכתי – היבט סוציולוגי
דיון וסיכום: פרופ' שמעון רשף

יום ג, ד' שבט תשמ"ז 3.2.1987 בין השעות 10.00–14.00, באולם 496 בבנין גילמן, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב.

הציבור מוזמן.

מינהל המחקר החקלאי מרכז וולקני, בית־דגן
אגודת נאמני המחקר החקלאי ושותפיו במרכז וולקני
פרי – ביתן רפואות וישום בפ"ע

אבלים על פטירת

גבי פלד

ומביעים תנחומים למשפחה
ולבית רגבה

לדני שומרון

הרבה הצלחה
בתפקיד
רמטכ"ל צה"ל
גאים בך

החברים בקבוץ
אשדות יעקב איחוד

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז תל־אביב

ישיבת מועצת המחוז
תתקיים
ביום ראשון 8.2.87, בשעה 17.00,
באולם „בית עובד העיריה", רח' פומבדיתא 4 תל־אביב.
בסדר היום:
1. אישרור שיטת בחירת הוועדה המרכזת (מזכירות מצומצמת) והוועדה הבוחרת.
2. שונות.

למשפחת מכטינגר
משתתפים בצערכם במות
דוד ז"ל

הסתדרות הנוער העובד והלומד

במלאות שנה לפטירת יקירנו

אפרים ברוקמן ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום שלישי 3.2.87 בשעה 3.00.
אוטובוס יצא מרח' בר גיורא 27 בשעה 2.30.

המשפחה

הפועלים הנפקות בע"מ
הודעה
על תוצאות הנפקה
של אגרות חוב (סדרה 8)
בסכום נקוב כולל של
13,552,500 שקל חדש.

עפ"י תשקיף החברה שפורסם ביום 15.1.87, הוצעו לציבור בדרך של מכרז על הריבית אגרות חוב רשומות על־שם, 1997־1991 (סדרה 8), צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב כולל של 13,552,500 שקל חדש.
רשימת החתימות נפתחה ביום 29 בינואר 1987 ונסגרה בו ביום בשל חתימת יתר. נתקבלו 932 הזמנות לרכישת אגרות החוב בערך נקוב כולל של 97,484,700 שקל חדש.
הוחלט להקצות את אגרות החוב בשיעור ריבית 5.5% לשנה בשיעורים דלהלן:
להזמנות בשיעור ריבית של 5.5% – 6.944999% מסכום ההזמנה.
להזמנות בשיעור ריבית נמוך מ־5.5% – את כל ההזמנה.

ב' בשבט תשמ"ז – 2 בפברואר 1987.

לאיזק, מירה והמשפחות

אתכם באבלכם על מות האב

דוד כהן זיידה ז"ל

בית נתיב הל"ה

לסבתא
יהודית אביטל
ברכות
מחבריך
ב„דבר־השבוע"

המחלקה לקליטה בהסתדרות | המועצה הציונית בישראל

מפגש התאחדויות עולים
ב"כ התאחדויות העולים מוזמנים בזאת למפגש
ארגון גג של התאחדויות עולים
אשר יערך מחר יום ג' ליד בשבט תשמ"ז – 3.2.87, בשעה 13.00
באולם הקרן הקיימת, בבנין הסוכנות היהודית,
רח' המלך ג'ורג' 48 ירושלים.
דברי פתיחה: ניסן הרפז – יו"ר המועצה הציונית
יצחק ברקאי – יו"ר המח' לקליטה בהסתדרות הכללית
המפגש ייוחד לדיון בבעיות קליטת עולים וכן קידום מעמדן של ההתאחדויות לקראת הקונגרס הציוני הל"א.

לשכת המס מרחב חיפה והגליל המערבי
אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה מזכיר הועד הארצי של עובדי לשכת המס,
החבר משה תושייה
על מות אביו

תושייה ניסים ז"ל

ומביעים ניחומים למשפחה האבלה

הלוויה תצא היום, יום שני, ג' בשבט תשמ"ז, שני בפברואר 1987 בשעה 2 אחר הצהריים מביתו של המנוח, רחוב גבעון 14, חיפה־אחוזה תערך בבית העלמין הישן בשעה 2.30 אחר צהריים.

ההנהלה וועד העובדים

דבר היום

לדחות את הרפורמה

אם אמנם שוקלים באוצר בכל הרצינות לדחות את ביצועה של הרפורמה במס הכנסה, אז זו דבר בעיתו הוא. אם אין נסיה לדחות את הביצוע, מן הראוי לשנות עמדה. יש כמה סיבות טובות לעשות כן: גם סיבה כספית, גם חברתית וגם מינהלית.

ההפסד בהכנסות האוצר מביצוע הרפורמה בשנת הכספים התש"ה נאמד בין 600 מיליון לבין מיליארד ש"ח. ויתור כזה מסכן את ביצוע התקציב כולו. שכן ההצעה המונחת לפני הכנסת היא מתוחה במקרה הטוב. נוסף לכך בסעיפים רבים היא מבוססת על הנחות שהתאמתותן מפוקפקת, גם בכל הנוגע לשיעורי האינפלציה גם בכל הנוגע לשכר, ואין רזרבות ממשיות לדלות מהן. הנזיבות הזאת של הקטנת המס השולי תסכן לא רק את ביצוע התקציב. היא תגביר גם את הביקושים, ומשתי הסיבות גם יחד תאיץ את האינפלציה. אין בזה הגיון כלכלי.

בצד החברתי, ברור כבר כי מן הרפורמה ייהנו רק בעלי ההכנסות הגבוהות מאוד. מה ההצדקה לשינוי כזה, בשעה שמבקשים להטיל אגרה על הורי התלמידים ובכך לבטל חינוך חינם, בשעה שמקצצים שירותים למעוטי היכולת ולשכבות הביניים, וגם גביית סכומים כלשהם מחולים לא ירדה מהפרק. באיזה צידוק מוסרי מבקשת ממשלת ישראל להגדיל את הפערים החברתיים הגדולים כלאו הכי?

אחרון־אחרון, יש טעם לדחות את הרפורמה מפני שהיא פרי בוסר. גם "הרפורמה הגדולה" שהגיש האוצר תחילה, היתה מבוססת על מלאכה פזיזה, על בדיקות חלקיות, על שיקולים שנויים במחלוקת, ועל נתונים בלתי־מדוייקים. גם "הרפורמה הקטנה" שסוכם עליה בשלב שני איננה עומדת במבחן של תקינות תהליך ההחלטות בנושא כה חשוב. הרפורמה במס הכנסה, מן הראוי כי תתבצע על סמך דיונים יסודיים בוועדה ציבורית־מקצועית, כפי שנעשה בעבר. אפשר להקים ועדה כזאת כבר עכשיו ולהמתין להמלצותיה. מכל ההיבטים הרלוונטיים גם יחד, המדינה והחברה יצאו נשכרים מכך.

איפה מאזן „אל על"

מאת אריה ארד

אילו פרצתה חברת התעופה הלאומית על הוצאות הבטחון והפסדי אי־הטיסה בשבת, היתה מסיימת את שנת 85 ברווח נקי של 30 מיליון דולר

עשרה חודשים עברו מזמן שהסתיימה שנת העבודה האחרונה ב„אל־על" ועדיין לא פורסמו התוצאות העסקיות שלה. הסיבה היא, שההנהלה אינה יכולה לסגור את הספרים, מפני שהממשלה עוד לא החליטה כיצד לנהוג במימון הוצאות הבטחון של החברה.

לרוע המזל מתרחשת כל הפרשה הזאת בשעה שנדמה כי המוביל הלאומי הישראלי עלה על פסי עבודה תקינים. נדמה, אך לא ברור, כי התוצאות העסקיות לא נבדקו לעומקן. באין נתונים, אין אפשרות לקבוע מה מצבה האמיתי של „אל־על" שלוש שנים אחרי המשבר הגדול. גרוע מזה, אין אפשרות לקבוע, אם הגיעה או לא הגיעה השעה להוציא אותה מחסותו של בית־המשפט. גם אי־אפשר לפתוח את הדרך [illegible]

בעבר היו התוצאות העסקיות מתפרסמות זמן־רב אחרי שהסתיימה השנה שאליה התייחסו. זה היה אולי בחוק־ראשי החברה דאז, אך אחרי המשבר, כשנכנס לתפקידו מנכ"ל „אל־על" הנוכחי, רפי הר־לב, נתן הנחיות לסכם ולפרסם את התוצאות העסקיות סמוך לסיומה של שנת העבודה. ואמנם, אשתקד פורסמו הנתונים בשלהי הקיץ. עיכוב סיכומן של תוצאות השנה שעברה קשור במימון הוצאות הבטחון. קיימות כמה החלטות ממשלה, האחרונה שבהן משנה שעברה, כי את הוצאות הבטחון של המוביל הלאומי תממן הממשלה. בממשלה השתכנעו, שיש לאבטח ככל האפשר את מטוסי החברה ואת נוסעיה על־פי שיקולים מקצועיים בלבד, יהיה המחיר אשר יהיה, שכן אם יובאו בחשבון שיקולים כספיים, עלולה האבטחה ללקות.

שר־האוצר דאז יצחק מודעי הציע לראות באבטחת הטיסות שירות, שעל המשתמש בו לממנו. על־פי תפיסתו היה צריך להטיל את ההוצאה על הנוסע באמצעות מחירו של כרטיס־הטיסה. טענתו לא התקבלה, מטעם שבעקרון ומסיבה מעשית. עקרונית, האזרח הנר התושב זכאים להגנת המדינה; מעשית, אילו נדרשה „אל־על" לגבות מחיר גבוה, היתה מוצאת עצמה בעמדת נחיתות לעומת חברות־תעופה אחרות, שאת הוצאות הבטחון שלהן מכסות ממשלותיהן. כאמור, ההחלטה לממן את האבטחה התקבלה, אך הוחלט לחוד וביצוע לחוד.

לפני חצי שנה סיכם שר־התחבורה חיים קורפו עם שר־האוצר משה נסים, כי יוחזר ל„אל־על" סכום של 15 מיליון דולר. השאלה היתה כיצד תירשם ההוצאה: בספרי „אל־על" כהוצאה עסקית רגילה, או בתקציב המדינה כהוצאה בטחונית. בין כה וכה הכסף הוצא ועל הממשלה לשאת בהוצאה. לפקידי משרד־האוצר היה רעיון: גם לשלם וגם לא. איך אפשר גם לשלם וגם לא? פשוט, ירשמו את ההוצאה כהגדלת הון הבעלות של הממשלה. הרעיון הובא לפני חודשיים לוועדת השרים לענייני כלכלה, אך לא נמצא לו רוב. שר־הכלכלה גד יעקבי אמר לי אחרי הישיבה, „אני בעד מימון הוצאות הבטחון של 'אל־על', אבל במישרין, לא בדרך העקומה הזאת". והשר קורפו אמר בעידנא דריתחה: „עכברים קטנים באוצר מכרסמים בהחלטות השרים". השאלה עודה פתוחה.

עניין אחר, פרשת השבת, גם הוא עולה לחברה הון־עתק. עם חידוש פעילות „אל־על", אחרי המשבר הגדול, החליטה כידוע הממשלה לאסור על החברה לטוס בשבתות ובחגי ישראל. אסרו גם על מטוסי החברה להמריא, אם אין בטחון שינחתו בשעה שבה יוכלו כל הנוסעים להגיע לבתיהם לפני כניסת השבת או אם אין הנוסעים יכולים להגיע לנמל־התעופה ממקומותיהם אחרי צאת השבת. כלומר, נאסר על החברה לפעול עד מוצאי שבת וחג בחצות. מחמירים דורשים, שגם לא יבצעו במטוסים כל עבודת תחזוקה או הכנה בשבת, אבל לזאת אפילו ממשלת הליכוד לא הסכימה.

„אל־על" סיימה את 1984, השנה האחרונה שלגביה יש נתונים מוסמכים, בהפסד של 10 מיליון דולר. אילו פוצתה על הפסדי־השבת, היה הרווח הנקי שלה 15 מיליון דולר, לא שונה בהרבה מרמת הרווחיות בחברות־תעופה אחרות. ההערכה היא, כי בשנה שאחריה, 1985, שופר מצבה של „אל־על". התיירות גדלה ופיצתה את החברה על התכווצות מספר הטיסות של ישראלים מחמת מס־הנסיעות הקטלני. אמנם בסופה של השנה הסתמנה שביתת־הנסיעות של האמריקאים, אבל „אל־על" נפגעה ממנה פחות מאחרים ובזכות תורת־ההפעלה הגמישה, פרי רוחו של הר־לב, הצליחה להתאזן. משקיפים העריכו, שהחברה הקטינה את הפסדיה בשנת העבודה 1985 במחצית, כלומר לכחמישה מיליון דולר בלבד. זאת, כמובן, בתנאי שתקבל את 15 מיליוני הדולרים על חשבון הוצאות הבטחון. אילו הוחזרו לה מלוא הוצאות הבטחון, היה הרווח הנקי שלה ב־1985 חמישה מיליון דולר. אילו הוחזרו לה גם הפסדיה מאיסור הטיסה בשבתות ובחגים או אילו בוטל האיסור, היתה מרוויחה אותה שנה 30 מיליון דולר. אם לא תקבל לא זה ולא זה, יגיע ההפסד ל־20 מיליון דולר.

רמטכ"ל אחרי התשה

מאת אמיר אורן

לא עשרת שבועות החפיפה בלשכת הרמטכ"ל יהוו את בעייתו העיקרית של דן שומרון, אלא עשרת הימים והשבועות שמיד אחריהם, כשיהיה עליו להזדרז ולקבוע דגשים חדשים

שנה וחצי קודם שהתמנה לשר־הבטחון, האמין יצחק רבין כי לאחר רפאל איתן מוטב למנות את משה לוי לרמטכ"ל ואת דן שומרון לסגן־הרמטכ"ל. ממשלת בגין־ארנס קיבלה את המחצית הראשונה של ההערכה, אך מחצית זו נאבקה לסיכול המחצית השנייה. הקרב העיקרי של רב־אלוף לוי בארבע שנותיו כרמטכ"ל היה לדחיקת שומרון מצה"ל, פן יתמנה לרמטכ"ל הבא. בקרב זה נכשל לוי מכבר, אך שגה בהערכת הנתונים והמשיך להילחם עד להחלטת הממשלה אתמול.

לוי מיהר לטלפן לשומרון ולברכו על המינוי. אך גם אם יגמול לו יורשו בביסוס חיובי של תרומת הרמטכ"ל הנוכחי לבטחון ישראל בשנות שירותו, בפקודת־היום שתתפרסם ברגע החילופים, אין חמימות עתידה לאפיין את תקופת־החפיפה שבין השניים. פעילות לוי בעת האחרונה חרגה מנסיון נחרץ להבעת רעה ערב הכרעה והגיעה לכלל מאמץ לפסילה אישית. הבוקר, בדיון השבועי של המטה הכללי, צפוי שלוי יבשר לאלופים רשמית על סדרי הירושה וינחה אותם לשתף פעולה עם שומרון, אך תהליך הכנסת שומרון לנבכי עבודת הרמטכ"ל יתנהל עד שלהי מארס בנתק מסויים בין השניים.

לפני ארבע שנים, כשהעדיף משה ארנס את לוי על שומרון ועל יאנוש בן־גל, הירהר שומרון בפרישה מצה"ל, כדרך שעשה מיד בן־גל, שניצב מולו בהתמודדות אך לא בעוינות. שומרון אמר אז, כי מוטב לו לפשוט מדים בגיל 45 ולא להמתין לסיכוי – לא לוודאות – שיבוא במקום לוי לימים, ישיש במומחים צה"ליים המסרב להבין את הרמז. שומרון השתכנע, לבסוף, כי אינו מוחל על כבודו אם הוא ממאן לייחס תחושה זו, כמו גם את משאלתו של לוי. בן־גל, מצידו, סבור עתה כי בפרישתו ביצר את הרמטכ"לות לשומרון, שכן אילו נשארו שניהם בשירות, היה זוכה הפעם בתפקיד אלוף שלישי.

כמעט מרגע שנעשה ממשקיף אופוזיציוני לשר־בטחון קואליציוני, נטה רבין לתקן את המעוות ולהשאיר את שומרון בעתודה הרמטכ"לית. רבין אכן כבש את היעד, אך בשיטה שהחלישה את הכוחות. הוא הניח ללוי לארגן סבב־אלופים גלעג, שנועד להציב מול שומרון שני סגני־רמטכ"ל נוספים, אמיר דרורי ואורי אור, עד תום הכהונה, אולי בשנה חמישית ללוי והמישים לשומרון. הסבב קומם את רבין נגד לוי והעכיר את יחסיהם, אם כי לא במידה שתניע את רבין לאסור תופעות חריגות של שתדלנות אלופים (אהוד ברק למען עצמו מכאן ושותפי לוי במאבק נגד שומרון מכאן) אצל פוליטיקאים.

שומרון יקבל את הפיקוד על מטכ"ל שחבריו הודהו בעד או נגד, לא תמיד עקבית, בשלבים שונים של ההתמודדות. בעיקר יוכל לסמוך על נאמנותם שלתומכיו, אך במדרג הצבאי ימהרו גם האחרים להתיישר. רק מעטים יפרשו, בין משום שתקדים שומרון ישכנע מתמודדים מאוכזבים להישאר לסיבוב הבא ובידם היתר שתקעו, בין משום שתפקידים ממלכתיים מחוץ לצבא תלויים ברצונם הטוב של רבין ועמיתיו בממשלה.

לא עשרת השבועות שבין השמשות בלשכת הרמטכ"ל יהוו את בעייתו העיקרית של שומרון, אלא עשרת הימים והשבועות שמיד לאחריהם. אם לא יזדרז לקבוע דגשים חדשים, בביטויי התפתחות כמו גם באיוש תפקידי־מפתח, עלול הרמטכ"ל ה־13 לטבוע בים האילוצים ולגלות כי התמורות שתיכנן נמוגות באפרוריות הימים. האיש יסייע לשומרון בעבודתו, אך גם ישקף עמדה שלילית ברורה מבעבר של מפקדי הצבא והורדות בנושאים בולטים, כעתיד ה„לביא".

במערכת ממשלתית ובטחונית המשאירה לצה"ל ולרמטכ"ל משימות ואחריות יתרות, יהיה לשומרון משקל רב, אם ישכיל להטילו. הוא יוכל לנצל את ההסכמה הנרחבת בין מעריכי־המלחמה, כי לא קרובה הסתערות רבתי של סוריה, להסתכנות מסויימת בעד התכוננות על חשבון כוננות. הוא יוכל להפיח רוח חדשה של מנהיגות בקרב הקצונה והלוחמים. הוא יוכל גם להוסיף את דעתו המקצועית, כבכיר קציני צה"ל, לצד המוכנים להסדרי בטחון ולשינויי פריסה, אם תסתמן נכונות ערבית לשלום. לבסוף, בהימנע רושם מלחמת לוי בשומרון, בחלוף שנות כהונתו ולקראת מינוי הרמטכ"ל ה־14, יוכל מי שיעמוד אז ערב פרישתו לבטל את סטיית־התקן העכשווית ולהניח לשר־הבטחון למנות לו יורש, בלא חשש כי יאפיל עליו.

בזווית חדה / חגי אשד

להתכונן ליום סגריר

אם אתה עושה משהו דיסקרטי, לבקשת נשיא ארה"ב ואנשיו, קופץ עליך רוגזו של הקונגרס; ואם אתה מגייס תמיכת הקונגרס, אתה עולה על הכוונת של הנשיא ואנשיו.

צריך להתכונן ליום סגריר ביחסים עם ארצות־הברית. לא בן־לילה, ולא לפני הבחירות לנשיאות. ליתר דיוק, לא לפני שהנשיא החדש ופמלייתו יתפסו את מקומם ב„בית הלבן". גם במקרה הגרוע ביותר, שינויים לרעה ביחסים בין מדינות, כמו היפוכם – שיפור ביחסים – הם מגמות שמתפרסות על פני כמה שנים.

כל ההשוואות צולעות, כידוע, אבל האפשרות שיעלה „יום סגריר" ביחסינו עם צרפת הובאה בחשבון כבר בשיא היחסים הטובים איתה, בסוף שנות החמישים. אז נולד הביטוי „יום סגריר" בדיפלומאטיה הישראלית ואז נולד הצורך להתכונן לקראתו בעוד מועד. בגללו הודקו הקשרים עם גרמניה ועם יתר ארצות מערב־אירופה, נוסף על המשך הקשרים עם צרפת, ואחר־כך, בשנות השישים, גם הוגבר המאמץ לשיפור היחסים עם ארה"ב, מה שלא היה תלוי, כמובן, רק בנו. אבל הכוונותינו המאומצות לקראת „יום סגריר" הועילו.

זה נכון גם עכשיו, לא באותה צורה ולא באותה פרופורציה, לגבי יחסי ישראל־ארה"ב. ומדינת ישראל כולה, כפי שהם עושים. אם אמנם הצליח עמירם ניר לסובב את כל אמריקה על האצבע הקטנה שלו, כפי שטוענים האמריקאים, מה להם כי ילינו עלינו? שיכבשו פניהם בקרקע מבושה.

אבל לא זה העיקר. בפרשת „איראנגייט", כמו גם בספיחי פרשת ה„קונטראס" שלה, הוברר שיש לנו, כמו לכל באי עולם, עסק עם „אמריקה סכיזופרנית", סליחה על הביטוי. אם אתה עושה משהו באורח דיסקרטי, כיאה ל„בעל ברית אסטראטגי", לפי בקשת הנשיא ואנשיו ב„בית הלבן", קופץ עליך רוגזם של חברי הקונגרס. אם אתה מגייס את תמיכת הקונגרס, שמים אותך הנשיא ואנשיו על הכוונת. כך היה בפרשת „איראנגייט" וכך בפרשת הנשק ל„קונטראס". גם בעניין זה האמת היא שמה שאנשי המועצה לבטחון לאומי ב„בית הלבן" ביקשו מאתנו לעשות, הם אומרים עכשיו שאנחנו ביקשנו מהם. היה נוח להם להשתמש בנו כבלון ניסויים. להגיד: הישראלים הציעו, במקום לומר: אני מציע. אם ההצעה תיפסל על הסף, שתהיה זאת הצעה ישראלית. עכשיו הם פוחדים מהקונגרס וזורקים אותנו אל זירת הלוהדים שלו.

ערב פרשת „איראנגייט" הגיעה ישראל אל שיא „השיתוף האסטראטגי" שלה עם ה„בית הלבן", וגם אל שיא התמיכה בה מצד הקונגרס. עכשיו אנחנו על סף משבר ביחסים עם שניהם. ועוד לא אמרנו מלה על מחלקת המדינה ועל מחלקת ההגנה ועל הסי־אי־איי. וכל היתר, שכל אחד מהם הוא אמריקה לעצמה בימינו אלה. לך דע עם מי מהם לעשות עסק. לך דע מי מדבר בשם אמריקה. לך דע עם מי מכל אלה להיות „שותף אסטראטגי". צריך לתפוס מרחק מהשיתוף הזה. מי יכול להגות. [illegible]

הסנטורים ויליאם כהן (מימין) ודיוויד בורן מוסרים במסיבת עיתונאים על ממצאי ועדת הביון בפרשת „איראנגייט"

בשמי היחסים הללו הופיעו באחרונה כמה סימנים של יום סגריר קרוב. פרשת „איראנגייט", למשל, והנושא הדרום־אפריקאי. פרשת „איראנגייט" היתה המבחן והמשבר של „השיתוף האסטראטגי" בין ישראל לארה"ב, זה השיתוף שהיה משאת־נפש ציונית ומטרה אסטראטגית ראשונה־במעלה כל השנים. הוברר כי השיתוף הזה טוב רק להצלחות, לא לכשלונות. הוברר שיש בו סיכונים קשים הכרוכים במחיר הכשלון.

עובדה היא שהאמריקאים טופלים עלינו עכשיו האשמות־שווא, פעם אחר פעם, ומנסים להפוך אותנו לשעיר לעזאזל ולאשם העיקרי בכשלון האמריקאי, שחלקה של ישראל בו היה משני בלבד. האמריקאים הם שהחליטו – הישראלים הם שהציעו והשתתפו בביצוע. המחליט הוא הנושא באחריות וכל יתר הסיפורים ששמענו ועוד נשמע, חשיבותם משנית. זו האמת. ואף־על־פי־כן זה כשלון טראגי גם להם וגם לנו, זו אכזבה עמוקה ומרה, שהכרח הוא להפיק ממנה לקחים לגבי טיב השותפות שכה רצינו בה ולגבי מחירה וסכנותיה.

כל ה„גילויים" החדשים והישנים של ועדת המודיעין של הסנאט, על חלקו של ישראל ושל ארה"ב בפרשת „איראנגייט", הגרעין הקשה שלהם הוא הסיפור של עמירם ניר ואוליבר נורת, ואולי גם הסיפור של רוברט מקפארליין. מה כל אחד מהם וכולם יחד אמרו ולא אמרו זה לזה. אין המדובר במגעים בין ראש הממשלה ונשיא ארה"ב, למשל. מדובר בעמירם ניר, זה הכל. וכל הזמן הם מציגים את עמירם ניר, עם כל הכבוד לו, כ„מדינת ישראל". זה היה יכול להיות מגוחך, אילמלא זה היה מסוכן.

עם כל הכבוד לאמריקה הגדולה – אוליבר נורת כבר הודה שבכמה מקרים לא דיבר אמת. גם רוברט מקפארליין. מה שאין כן לגבי עמירם ניר. גם אם יימצא בו רבב, רב המרחק בין האשמת עמירם ניר לבין האשמת עם ישראל להצלחות ושותף רק לכשלונות?

אבל המבחן העיקרי של טיב היחסים בינינו לבין ארה"ב מצפה לנו בנושא הדרום־אפריקאי. החלטת הקונגרס להפסיק את הסיוע הצבאי לכל מי שלא יכבע לתכתיב האמריקאי בנוגע לדרום אפריקה, היא החלטה חמורה מאד לגבינו. היא עלולה לגרום לכלכלת ישראל ולבטחונה, במישרין ובעקיפין, נזקים שאין להם תקנה. בן־לילה. כל מי שמכחיש זאת, אינו אומר את כל האמת. כל מי שמדליף לעתונות חצאי אמיתות בנושא זה, חוטא לא רק לאמת המלאה, אלא גם לאינטרסים חיוניים ביותר של ישראל.

למזלנו, אין שמץ של אמת בכל אותם סיפורי־בדים, כמו על הנשק הגרעיני, למשל, שמתפרסמים באמצעי התקשורת בעולם מפעם לפעם. אבל יש נושאים שהם קונבנציונאליים לגמרי והם חשובים ביותר לגבינו. אם ישראל לא תצליח להגיע להבנה עם אנשי הקונגרס על גישה הדרגתית בנושא הדרום־אפריקאי, ועל קיום חוזים והתחייבויות מן העבר והימנעות מכל התחייבות חדשה לעתיד, לפי המתכונת האירופית, תהיה רעה גדולה מול פנינו.

גם בלי קשר לכך, ההחלטה של הקונגרס מחדירה סגנון מפחיד למדי לתחום היחסים הבין־לאומיים, סגנון של תכתיב כלפי כל מי שתלוי בארה"ב ובסיוע שלה. ההחלטה מעידה ש„הקול השחור" בארה"ב הוא הקול המשפיע ביותר על חברי הקונגרס והסנאט והוא, אולי, חשוב ומשפיע יותר מ„הקול היהודי". אשר יגורנו לעתיד הרחוק יותר, כבר קרב ובא. זה עלול להיות רע לנו, לקראת הבחירות הבאות, ויותר גרוע – אחריהן. אסור להתעלם מן האפשרות הזאת. מי יודע מה עוד יכתיב „הקול השחור" לקונגרס הבא ולזה שלאחריו. אולי גם נגדנו. זה סגנון אמריקאי חדש ביחסים הבין־לאומיים.

צריך להתכונן ליום סגריר ביחסינו עם ארה"ב. השאלה – איך.

קובלנתו של חריש

מאת טובה צימוקי

עליו להבין, כי שוב אינו יושב על כס המשפט, מורם מעם; היועץ המשפטי הוא תפקיד בכיר הנתון – במדינה דמוקרטית – לביקורת הבג"ץ, הציבור והעיתונות.

„אולי, במסותא מהמקטרגים, כבר יניחו לי פעם אחת להיכנס לתפקידי ולעשות אותו ברוח שקטה, ולא לעסוק בשיקוצים מעין אלו" – דברי היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בראיון שהעניק ל„קול ישראל".

ואכן היועץ המשפטי לממשלה הקים קול זעקה. לא עברו חודשים מספר מאז נכנס לתפקידו כיועץ המשפטי לממשלה והוא מוצא עצמו קרבן לכל חולי ותחלואה הפוקדים את משרדו. אומרים עליו שאינו מושל, שהמשרד אינו מתפקד, שיחסיו עם שר־המשפטים אברהם שריר אינם תקינים, שיש סחבת בטיפול בתיקים, ומה שכאב לו ביותר – מאשימים אותו במכת העזיבות הפוקדת את המשרד.

לפחות בנושא גל העזיבות העכשווי אין להאשים את היועץ המשפטי, שכן שלושה מתוך שבעה מהעוזבים – ובראשם מנהל מחלקת הבג"צים לשעבר רנאטו יארק וחיים לירן – תיכננו את העזיבה לפני יותר משנה. העוזבים הרגישו שמיצו עצמם במשרד והיו מיואשים מהפיצוי הכספי הנמוך ביותר המשולם להם. רצו לעבור לפרקטיקה פרטית. מותר להם. לעזיבתם לא היה ולא כלום עם תפקיד היועץ המשפטי לממשלה.

גם שתי הנשים נושאות התפקידים הבכירים – המשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש ואיילה פרוקצ'יה – הביעו מזמן את שאיפתן להתמנות שופטות. פרוקצ'יה כבר מונתה ולביניש הובטחה תמיכה במינויה לשופטת מחוזית בירושלים. ביניש, גם אם אינה מרוצה מתיפקוד המשרד בעידן חריש, הרי יש לזכור שההתקפות עליה בשל מה שהוגדר „להבותה לפתוח בחקירה בתיק השב"כ", החלו עוד בתקופת פרופ' זמיר. [illegible]

מנכ"ל המשרד מאיר גבאי העומד לפרוש ולהתמנות בראש הרשות לניירות ערך הוא המנכ"ל הוותיק ביותר של משרדי הממשלה – אחת עשרה שנה. לא איש כגבאי ששירת תחת כמה וכמה שרים ויועצים משפטיים לממשלה והוכיח סתגלנות מופלאה, פורש בגלל חריש. יתר על כן, גבאי התמודד בלא הצלחה על משרת היועץ המשפטי לממשלה. איך אמר עליו חריש – „אפשר שלו היה נבחר להיות היועץ המשפטי לממשלה, לא היה מתפטר". בהשתמשו בדוגמה אקסטאלית מאוד ממערכת הבטחון הוא אומר „מטבע הדברים כשיש התמודדות, המתמודדים הקרובים ביותר פורשים".

האחר שנותר הוא המשנה לחריש עו"ד יורם בר־סלע. גם שמו של זה הוזכר כמועמד לכהונת היועץ המשפטי לממשלה. יתכן שהוא עזב ביוזמתו שאין הוא רואה את עבודת היועץ המשפטי לממשלה עין בעין עם חריש; יתכן שהוא מעוניין לעבור, לאחר שנות עבודה מרובות, לשוק הפרטי. בכל אופן, להאשים בכל אלה את חריש, הוא דבר מופרך. יחד עם זאת, זעקת השבר של יוסף חריש [illegible]. יתכן שחוסר נסיונו בחשיפה ציבורית, רגישות גבוהה יתר על המידה לביקורת ונסיבות בחירתו היו לו לרועץ. הוא צריך להבין שהוא נושא בתפקיד ציבורי שעיני כל נשואות אליו. גם עיני הפוליטיקאים וגם אלו של העתונאים. טענותיו שהוא קרבן לפתיחות אמצעי התקשורת ושבעבר „הביקורת כלפי היועצים המשפטיים לממשלה נשמעה בחדרים פנימה" – הן חסרות שחר. אהרון ברק – כיועץ המשפטי לממשלה – אם כי נהנה מיוקרה ציבורית חסרת תקדים – ספג ביקורת ממשלתית חריפה על כי משל יותר מדי. ספק אם היה חריש עומד בביקורת כזאת מצד הממשלה. על פרופ' יצחק זמיר אין בכלל מה לדבר. יעלעל חריש באוסף מאמרים בגנות זמיר על הסטנותו, חוסר נחישותו, חוסר מנהיגות שהעתונות סברה שמילא בכמה פרשיות ידועות, שלא לדבר על כך שבשנים האחרונות הפך זמיר מטרה להתקפות חסרות תקדים מצד פוליטיקאים. האם זכרונו של חריש כה קצר?

„דעת הציבור לא היתה נוחה מכך שהיועץ המשפטי לממשלה הקודם כאילו נאלץ לפרוש", אומר חריש ותולה בכך את ניצני הביקורת עליו. אבל הוא מתעלם מביקורת ציבורית לגיטימית שהושמעה עליו על הסכמתו להליך חנינת אנשי השב"כ, או פרשת פסק־הדין המשופץ שרבים סבורים כי לא ניתן לה הסבר ראוי. גם ביקורת הנמתחת עליו לגופו של עניין, מתפרשת על ידו כאילו נמתחה לגופו־הוא. חריש אומר בראיון ל„קול ישראל": „אני מתייחס לכל ביקורת בכבוד". הוא צריך להבין שאין הוא יושב עוד על כס המשפט, מורם מעם. חריש נמצא בתפקיד רם מעלה, הנתון במדינה דמוקרטית לביקורת בג"צ ולביקורת ציבור ולביקורת עתונות. והאי כשיתרגל לכך – וכמו שהוא מעיד על עצמו [illegible] מלל. מדינת ישראל משוועת ליועץ משפטי לממשלה פעיל והחלטי, כפי שחריש סבור.

הוועידה האיסלמית שננעלה

מחנה משותף נמוך

מאת דן אבידן

להתפייסות עם אסד נשיא סוריה לא זכה ערפאת. הפיצוי שקיבל – חזרה על החלטה קודמת בדבר היות אש"ף נציגם היחיד של הפלשתינאים

התכנסותה של ועידת הפיסגה האיסלאמית החמישית בכוויית דווקא ולא במדינה איסלאמית אחרת, היתה לא רק עניין סמלי. כוויית שכנת לא הרחק מזירת המלחמה בין איראן לעיראק. מלכתחילה התכוונו רוב המדינות החברות בארגון האיסלאמי – ובראשן המדינות הערביות הפרו־מערביות – להשתמש בוועידה כבמנוף ללחוץ על איראן, כדי שזו תסכים ליישב את הסכסוך עם עיראק בדרכי שלום.

המלחמה בין איראן לעיראק היתה, למעשה, הנושא המרכזי בדיוני ועידת כוויית. המדינות התומכות בעיראק ביקשו להוקיע את איראן כבוח התוקפן. הן אף הציעו לשגר משלחת לטהראן ולבגדאד, וקיוו שהמשלחת תיוכח בנוקשות שמגלה איראן כלפי הצעות ההסדר והאיסלאמיות והאחרות. אך הנשיא אסד ונציגי לוב, האוהדים את איראן ורוצים בנפילת משטר הבעת' העיראקי, התנגדו להצעות אלה. ועידת כוויית נאלצה איפוא להסתפק בהחלטה כללית, הקוראת לאיראן ולעיראק לחדול מהלחימה ביניהן וליישב את הסכסוך בדרכי שלום, תוך כיבוד שלמותן הטריטוריאלית. איראן, שהחרימה את ועידת כוויית, פירסמה בתום הוועידה הודעה, הדוחה את ההחלטות בשאלת מלחמת המפרץ.

מאחר שוועידת כוויית לא הצליחה לממש את המטרה העיקרית שלשמה התכנסה – קידום הסדר בין איראן לעיראק – התמקד משתתפיה ביוזמות פיוס בין המנהיגים הערבים המסוכסכים ביניהם. נשיא מצרים, שהשתתף בוועידה לראשונה מאז הוסר החרם האיסלאמי מעל ארצו לפני ארבע שנים, נועד עם רוב המנהיגים שהשתתפו בוועידה. בלטה במיוחד פגישתו הקצרה עם הנשיא אסד. אמנם בהחלטות הסיכום של הוועידה נמתחה ביקורת על מצרים – בלי לנקוב את שמה – על שעשתה חוזה שלום נפרד עם ישראל, אולם זו לא העיבה על הצלחתו של מובארק. למעשה, חרף הביקורת על הקו כלפי ישראל, חזרה וקבעה לה ארצו בוועידה מעמד של חברה פעילה בזירה הערבית והאיסלאמית.

הנשיא אסד, שהגיע לוועידה בהרגשה שסוריה מבודדת בזירה הערבית, הצליח להטביע את חותמו על החלטותיה. בהשפעתו התקבלה בוועידה החלטה המסתייגת מהסכם השלום הישראלי־מצרי והקוראת למדינות ערביות נוספות שלא לכונן יחסים נפרדים כלשהם עם ישראל. בהשראת הסורים התקבלה גם החלטה בגנות הברית האסטרטגית בין ארה"ב וישראל. עוד החלטה שהתקבלה בהשראתם גינתה את מיתקפת־ההסברה של בריטניה, ארה"ב וישראל נגד סוריה, בגלל מעורבותה בטרור. כן תמכה הוועידה בהצעת סוריה לכנס ועידה בחסות או"ם, שתכיר בלגיטימיות של מעשי טרור שמבצעות תנועות שחרור לאומיות. גם ההחלטה המזהה את הציונות עם גזענות והקוראת להיסולן של שתי התופעות האלה התקבלה ביוזמתו של אסד, שהקדיש חלק ניכר מנאומו בוועידה לתיאור ישראל „כיישות גזענית ונאצית". ככל הידוע היה זה הנשיא אסד שסיכל במהלך הוועידה הצעה שהעלו כמה מנהיגים ערביים, לכנס בעוד זמן־מה ועידת פיסגה ערבית, בהשתתפות מצרים ואש"ף, לשם דיון נוסף בבעיות המעסיקות את הערבים. אסד הכשיל את ההצעה, כדי להפריע למצרים לפעילות אינטנסיבית במסגרת בין־ערבית, דוגמת פעילותה במסגרת האיסלאמית, וכדי שערפאת לא יוכל להופיע במעמד של ראש מדינה בפורום הפיסגה הערבית.

תקוותיהם של כמה ממקורבי ערפאת, כי בוועידה האיסלאמית בכוויית תיסלל הדרך להתפייסות בין ראש אש"ף לנשיא אסד, נכזבו. אסד התעלם בנאומו מאש"ף ואילו ערפאת תקף בעקיפין, בנאומו, את אסד כמי שמעודד את השיעים לחסל את הנוכחות הפלשתינאית בלבנון. הפיצוי שזכה בו בכל־זאת ערפאת בוועידה בא לידי ביטוי בהחלטות, שבהן הוזכר אש"ף כנציגם הלגיטימי הבלעדי של הפלשתינאים, ובהחלטות נוספות שבהן נאמר, כי הפלשתינאים זכאים למדינה עצמאית משלהם, בהנהגת אש"ף, וכי החלטת 242 איננה בסיס להסדר בעייתם. ערפאת עצמו טען, לאחר נעילת הוועידה, כי בפגישה שהוא קיים עם המלך חוסיין „הוחלט על פתיחת דף חדש ביחסי אש"ף־ירדן" וכן על חידוש פעילותה של הוועדה הירדנית־אש"פית המשותפת, העוסקת בהושטת סיוע לתושבי השטחים. בתחום האופרטיבי בעניין הפלשתינאי התקבלו בוועידה כמה החלטות שחשיבותן דלה, כגון ההחלטה על גיוס כספים להקמת בית־חולים חדש במזרח ירושלים במקום בית־החולים „הוספיס", שישראל סגרה לאחרונה.

בשאלות הבין־ערביות התמקדה הוועידה במצב הפנימי בלבנון. היא תבעה שצה"ל „ייצא מתחום רצועת הבטחון", התחייבה לסייע ללבנון לשקם את עצמה וקראה להפסקת המלחמה לאלתר בין השיעים לפלשתינאים. במהלך הוועידה נפגשו לראשונה, זה שנה, הנשיאים אסד ואמין ג'ומייל. הפגישה סללה כנראה את הדרך לחידוש שיתוף הפעולה בין שני המנהיגים האלה, שהסתכסכו בראשית 1986, כאשר ג'ומייל דחה את יוזמת ההסדר הסורית בלבנון.

מטבע הדברים, ועידה איסלאמית איננה יכולה לעסוק רק בעולם הערבי ולהתעלם מבעיות האיסלאם. בנושא זה החליטה הוועידה להמשיך ולתמוך בתנועות איסלאמיות אירדנטיות באסיה ובאפריקה, קראה לנסיגת הצבא הסובייטי מאפגאניסטאן ותבעה לפתור בדרכים דיפלומאטיות את הסכסוך בין צ'אד ללוב.

התעצמותה הגרעינית של ישראל, שקיבלה תהודה בין־לאומית בעקבות פרשת ואנונו, לא נעדרה אף היא מהחלטות הסיכום של הוועידה. הוועידה קראה „לכל המדינות ולסוכנויות הבין־לאומיות העוסקות באנרגיה גרעינית ולארגונים אחרים, לחדול מלהושיט לישראל סיוע מדעי כלשהו, העלול לסייע לה לחזק את יכולתה הגרעינית".

אם הוועידה האיסלאמית בכוויית לא הגיעה לכלל סיכומים אופראטיביים בנושאים הפוליטיים החשובים שעמדו על סדר יומה, הרי הסולידאריות הכללית שהפגינו משתתפיה ושבאה לביטוי בהחלטותיה, היא כשלעצמה הישג. תופעה זו של התלכדות פוליטית של מדינות האיסלאם סביב מכנה־משותף נמוך חוזרת שוב ושוב מאז הקמת אירגון „הוועידה האיסלאמית" ב־1969 ועוד מימי התארגנויות איסלאמיות ערביות קודמות.

מכתבים למערכת דבר

הדת והנתינות

שורש המשבר שפרץ בעקבות התפטרותו של שר הפנים הרב פרץ נעוץ אם הגיור של הגיורת שושנה מילר היה לפי ההלכה או לא. כלומר, אם צורת הפולחן והנהגים בקשר לאקט דתי זה מקנה לאותה אישיות דלת פתוחה להיכנס לעם היהודי או לא. אם עשו זאת הרפורמים או האורתודוקסים במקרה.

הרי ידוע, שכל האקט של המרת דת אחת לשניה אינו אלא אקט חיצוני וסמלי. אולם כדי באמת להפוך לא רק למאמין אלא לקבל את אותן התכונות הגנטיות בהן ניחן אותו עם שאליו צריך להתחבר רק הזמן עושה זאת על־ידי נישואין מעורבים ורק הצאצאים אולי יירשו משהו ממקוריותו של אותו עם שאליו מתחברים. ניתן לשאול: כלום המיליונים האינדיאנים שהתנצרו או המיליונים שהתאסלמו בעבר על־ידי כפיה הפכו את כולם לספרדים, לערבים וכו'?

כארצות הברית גם מדינת ישראל היא ארץ הגירה. יש דמיון רב בין שתי הארצות כשמדובר במיזוג האתני של עדות. עוד היום חיים בארצות הברית מיליונים לאור המסורת שלהם כפי שאבותיהם שהיגרו הביאו עימם ממולדתם המקורית – האירים, האיטלקים, היהודים ואחרים. אולם יחד עם זאת, הם כולם אמריקאים ונשבעים אמונים לדגל האמריקאי המסמל כוח מלוכד לאומי. הם כולם נתינים לארץ זו למרות שכל אמריקאי מאמין לדת אחרת עם הפולחנים הקשורים להוזהות.

כך גם צריכה מדינת ישראל לנהוג. כל הבא להשתקע במדינת ישראל עליו לדעת, שהוא הופך לנתין ישראלי. מקבל תעודת זהות בה כתוב נתין ישראלי ללא שום הסברים נוספים, ככל אמריקאי שבדרכונו מצויין שהוא אזרח אמריקאי. אין שום שייכות להיות נתין עם הותו הדתית. הוא יכול להיות דתי, רפורמי, אורתודוקסי וקונסרבטיבי. עליו לשמור רק אמונים לדגל הלאום, לחוקים החילוניים, להגן על המולדת בשעת הצורך וזהו.

חיים חצורי
איילת השחר

שאלה של סדרי עדיפויות

רוצה אני למחות על מאמרה של יעל פישביין "שוים ושוים מאוד" ("דבר", 21.1.87).

נדמה לי, שהכותבת אינה מודעת לעובדה, שבחינוך הקיבוצי – כל שקל שלא בא מכספי המדינה, בא מכספי הקיבוץ. זו פשוט שאלה של סדרי עדיפויות: האם לקנות לילד מחשב, טיול לחו"ל, או לתת לו חינוך יקר יותר.

גם בעיר הורים יכולים (בעיקר בשכבות המבוססות) להוסיף מכספם למה שבית־הספר צריך. הורה לי ביותר שיעל פישביין השוותה אותנו לבתי־הספר הדתיים המסובסדים ע"ח המדינה.

א. י.
(השם והכתובת שמורים במערכת)

יעל פישביין משיבה:

נתוני משרד החינוך מעידים על כך שתיקצוב בתי־ספר קיבוציים קטנים נמצא בין רמות הגבוהות ביותר של עלות מוסדות חינוך במדינה. ומדובר על אותו חלק שמקציבה המדינה ולא על תוספת התיקצוב של הקיבוצים עצמם.

כל הכבוד לנכונות התנועה הקיבוצית לתת יותר, אבל היא חייבת להיות מודעת לכך, שגם המדינה נותנת לה יותר.

כניסה חופשית מדי

התכנית "כניסה חופשית" (25.1.87) שעסקה בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית הוכיחה פעם נוספת ניצול מפוקפק של העוצמה התקשורתית. אחרת לא יתכן להסביר כיצד יכול היה המנחה למנוע, בראש ובראשונה, מיו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין להשיב לדבריהם של יעקב לופו ואהרון כפיר, של חיים רמון ויוסי שריד שגם הם ניצלו במה זו לתועלתם, תוך הבטחה, כי התכנית טרם הסתיימה ושתינתן למר דולצין זכות התשובה וזאת למרות אזהרתו של דולצין שהתכנית עומדת להסתיים ושאכן לא יכול היה להשיב כיוון שהתכנית הסתיימה בטרם השיב "כמובטח" והציבור נשאר עם התחושה שרצה המנחה להעביר לו.

עוד שורה שלמה של עוולות היו בדרך ההנחיה, והשידור הסתכם בהריצת דין ללא משפט – דבר שלא ייסבל.

יהורם הל
ירושלים

לפרק את השותפות

מה שהתרחש בהודעת הכספים של הכנסת אומר דרשני?

השאלה היא, לא אם לדון באופן כולל על המצב הקשה אליו נקלעו התנועה הקיבוצית, תנועת המושבים וההתנחלויות – אם זה נכון, או בנפרד. כאן נמצאה ההזדמנות לליכוד, עם חבר הכנסת כצא בראש, להוציא את השנאה התהומית שיש להם כלפי תנועת העבודה בכלל והקיבוצים בפרט.

זה פרצופם האמיתי, זאת היא הרמה האינטלקטואלית שלהם. וכל המלל על שמירת אחדות העם, כביכול, הוא רק עלה תאנה.

אם שותפים כאלה לנו, כבר לא צריך שונאים גדולים יותר. לכן, בהירות לאלתר הם הפתרון – יהיו התוצאות אשר יהיו, ואז נדע את מקומנו, ונתנהג בהתאם לכך!

צבי ארזי
כפר בלום

מה על מצפונם רובין?

מה עושה מפלגה מתוסכלת?
תוקפת אחרים ובשום אמצעים לא בוחלת.
הם תוקפים ללא רסן וגבול
והפעם תקפו את שר החוץ שהיה בחו"ל,
ונגד מפלגת העבודה יצאו הרצין
ושוכחים מה על מצפונם רובין.
ואת התרומות שקיבלו שוכחים
אפילו שבאו מלא־יהודים.
את כל זה הם מנסים לעשות
היות שהם בעת בצרות.
בצרות שמהן הם לא יוצאים
ובגלל זה מעלילים על אחרים,
בתקווה שאת מפלגתם זה יחזק
מבלי לתת את הדין או לנמק.

מנחם גרסטנר גבעתיים

היכן קולו של דוד לוי?

אפשר היה לצפות שהשר דוד לוי, אשר בעבר דאג להציג את עצמו כמגינם של החלשים והמדוכאים, כשר בעל תודעה חברתית מפותחת ומיליטנטית, יעמיד את עצמו בראש המאבק נגד הקיצוצים האכזריים בחינוך ובבריאות והעלאת מחירי המצרכים החיוניים.

לא כך היו הדברים: בכל הנושאים האלה לא שמענו מלה מפיו של דוד לוי. הוא התייצב דווקא עכשיו למאבק על נושא אחר, שכנראה חשוב יותר בעיניו: תכנית להקמת 6 התנחלויות חדשות בשטחים הכבושים, בהוצאה של 18 מיליון שקל.

יש לקוות, שאנשי שכונות מצוקה ועיירות הפיתוח, שהאמינו לדוד לוי, והעלו אותו למקום בו הוא נמצא כעת, יזכרו לו זאת ולא ישכחו את מי הוא בחר לייצג, כאשר יבוא יום ושוב יבקש את קולותיהם.

חוה כהן
תל־אביב

לשנות את ה"הסדר"

המדינה רוגשת כיום סביב ה"שכר" המנופח של מנהלי הבנקים. אבל, השערוריה הזאת היא קטנה בהיקף הנזקים שהיא גורמת למשק המדינה יחסית לשערוריה גדולה לאין ערוך יותר. הכוונה ל"הסדר מניות הבנקים" כפי שהוא קיים כיום.

לפי "הסדר" זה ציבור מחזיקי המניות יקבל לא רק את ערך כספו חזרה. דהיינו, אותו סכום כסף שהיה כל אחד מקבל לו הפקיד את כספו בתכנית חיסכון רגילה. אלא את הערך המוקפא אשר נופח בצורה מלאכותית על־ידי מנהלי הבנקים, בתוספת ריבית והצמדה כמובן. ערך הסכום שנופח בצורה מלאכותית מגיע לכדי 5 מיליארד דולר. בסכום זה אפשר לייצר את ה"לביא", לשפר את "הכבישים האדומים" ולמנוע בכך תאונות דרכים ועוד ועוד.

יותר מזה. כדי לשלם סכום עתק זה יעלו הבנקים את הריבית אשר גם כיום היא גבוהה מאשר במדינות המתחרות שלנו באירופה, עם הסרת חומות המכסים בינינו לבין ארצות השוק המשותף. פירושו של דבר: יתרון למתחרים שאינם מחוייבים בריבית כזאת. ומכאן – הרס כלכלת המדינה.

אך עוד לא מאוחר לשנות את ה"הסדר" ההרסני. אפשר בהחלט לשנות את ה"הסדר" באופן כזה שכל אחד ממחזיקי מניות הבנקים יקבל את כספו חזרה, כאילו הפקיד אותו בתכנית חיסכון. ולא יותר מזה. והרי זו היתה הכוונה המקורית: לשמור על ערך כספי מחזיקי המניות ולא לתת להם כמתנה סכומים דמיוניים. לכן, אני מציע לחשוב שוב על ה"הסדר" ולשנות אותו באופן שקיומו לא ימיט עלינו אסון.

אפרים שטיפמן
אפק

מדוע אין כלכלה בטלוויזיה?

הטלוויזיה הישראלית משדרת תכניות קבועות בנושאי מדע ("תצפית") ספרות ("סוף ציטוט") ספורט ("מבט ספורט") ועוד. אולם משום מה לא מוצאת היא לנכון לשדר ולו פעם בשבוע או שבועיים תכנית קבועה שתעסוק בנושאי משק וכלכלה.

לתכנית טלוויזיה בנושאי כלכלה חשיבות רבה שכן הכלכלה היא כיום נושא לאומי בארצנו וחלק ניכר מהציבור אינו מבין ומתמצא ולו במושגי יסוד בכלכלה והטלוויזיה יכולה לתרום רבות לשיפור מצב זה.

אלי אלון
תל־אביב

הכבוד והכיפה

אני יכול לדמיין לעצמי את התסריט הבא: שעת לילה מאוחרת, שנתו של ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, נודדת עליו. "מה לעשות לעירי ולא עשיתי עוד"? – מתלבט בייסורים ראש העירייה. בתי־ספר כבר מתפקדים, אין קיצוצים בחינוך, מורים לא נושרים ואין שביתות.

ותצא בת־קול מהשמיים ותלחש – "כיפה, להט, כיפה". הכיפה היא הפתרון לחוליים ולחוסר הכבוד – היא היא התשובה.

ובכן, מר להט, לידיעתך: בהיותי ראש משרד העליה במערב התיכון של ארצות הברית, הוזמנתי להרצות במסגרת תפקידי בבתי־כנסת רבים. בפעמים הראשונות שהגעתי להרצאה בבתי־כנסת רפורמיים או קונסרבטיביים הייתי היחיד בין כל קהל המאמינים והמתפללים שחבש כיפה.

אם נלך לשיטתך, כבוד ראש העיר, הרי למעלה מ־65% מכלל יהודי ארצות הברית אינם נותנים כבוד לתורה ורחמנא ליצלן אף מבזים אותה – האומנם כך, מר להט?

אני מציע לך, הרף מזה דווקא למען כבוד התורה, דווקא למען כבודך שלך, אל תסכך אותנו בעוד מלחמות מיותרות שמהן כה עייפנו.

רזיאל צונג
חולון

★

בשבועות האחרונים גועשת התקשורת, רועשת הציבוריות – שומו שמיים! מר להט, ראש עיריית תל־אביב הציע לתלמידים לכסות ראשם בעת לימוד התנ"ך. הרי דבר זה יכול להביא חס וחלילה לכובד ראש! ואנחנו השתחררנו מהמצב הנפשי הגלותי של כובד ראש, ועשינו את חיינו קלים וכרפרפים בעולם כפרפרים בבוקר קיץ בהיר.

והנה בא ראש העיר, המצטיינת ביחס של קלות לחיים ולכל, ומציע לילדינו לשים על ראשם סמל של כובד ראש. לאן הגענו? – הצעה זו נוגדת את הוראות משרד החינוך, נוגדת את הדמוקרטיה. באיזו רשות הוא עושה זאת?

מר להט הנכבד, הם צודקים. הרי לכך יכולות להיות תוצאות חמורות בחיינו. אם נשנה כיוון זה בחינוכנו, יקטן התור להפלות מלאכותיות של ילדות בגיל 14–16, יקטן מספר הנולדים בעלי מום מלידה, יקטן מספר הנשפטים על אונס, ואם תיהפך כנופיית מוכרי סמים – לא ייזכר שם ישראלי ביניהם ונחדל מלהיות "עם סגולה".

מר להט הנכבד, אם אמנם יקרה הנס, ותתרחש מהפכה ברוח זו בחינוך בארץ, אשריך שהיית הראשון!

ד"ר מ. עתידיה
ירושלים

★

יש לברך על התנגדותו של משרד החינוך לחייב תלמידים לחבוש כיפה בשיעורי תנ"ך, בעקבות ההלכה ברוח זו בוועדת החינוך של עיריית ת"א.

תמה אני כה זה עלה בראשו של "רבי" שלמה להט להסכים עם ההלכה הזו? האם זה מס (ולא כס־שפתיים, אולי מס־ראש), שהוא מעלה לחוגים הדתיים בעיריה, או שמא רוצה הוא להתהדר בכתרים לא לו.

מכל מקום, מה שעלה בראשי זה הסיפור הבא:

"הדיוט יהודי אחד, שנתעשר לפתע, קנה לו מקום כבוד בצד מזרח, סמוך למקום הרב. בשבת הראשונה, כשעלה למקומו ועמד להתפלל, כיסה ראשו בטלית, כמנהג למדנים ויראי־שמיים. אמר לו הרב: מכיוון שאתה מכסה ראשך בטלית, שמא למדן אתה, והרי אני תמה: כיצד למדן כמותך אינו יודע שעם־הארץ אינו מכסה ראשו בטלית?"

סמי ארגון
נתניה

טלוויזיה

5.30 "עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: "יום אי־הולדת של מלכת הלב".
5.55 קונצרט לנוער – תזמורת רשות השידור בניצוח יצחק שטיינר: הפתיחה ל"חלום ליל קיץ" מאת מנדלסון; וריאציות על נושא רוקוקו מאת צ'ייקובסקי, עם הסולנית הצעירה תגית גאון (צ'לו). איורים: יוסי שטרן.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות – בליווי שקופיות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "המדריך אחר הגלימה" – פרק עשירי: "זו רק הצגה".
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "שלושה למעלה, שניים למטה" – פרק רביעי: "אפינג לא רחוקה".
10.00 זה הזמן – מנחה רם עברון.
10:50 "ספנסר, בלש להשכיר" – פרק שביעי: "ילדי הסערה". ספנסר [illegible] את האיש שעומד להתנקש בחייו, אך הוא גם הואל לשני ילדיו [illegible] לגילוי שולחיו של המתנקש מובילים אל קינג פווארס, פושע המרצה את עונשו בכלא, לאחר שהסתבך עם ספנסר. ובביתו, בת־זוגו סוזאן שומרת לעצמה את הדיעה שהיא הרה.
11.35 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלסקופ: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אורחות, המה"ב: כלכלה, אינפלציה: כלכלון, ציפיות אינפלציוניות.
08.40 בלי סודות: חדיק 2.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': פעולת החשבון (ב).
10.10 אנגלית ז'.
10.30 רגע עם דודלי: הזהרות מונעת אסון.
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה').
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: בראשית המאבק (ב).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין.
1.00 מדעי הטבע (ו'–ז'): פרפרים בטיאן.
1.30 צרפתית: העשרה
2.00 טלסקופ: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קטים קטנ: לגדול ולצמוח.
2.40 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.10 קשר משפחתי: לקראת יום איל"ן משתתפת דורית אברמסון עם משפחת אוסלנדר. אבי המשפחה, שמוליק, חלה בשיתוק ילדים בילדותו.
3.55 שעת כושר.
4.05 הפונדק בערוץ וחמשת המייל: פרק 12.
5.00 ערב חדש.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – היידן: סימפוניה מס' 82 בדו מג'ור, "הדב" (להקת קולגיום אוראום/פ. מאיידא); ספור: קונצ'רטו מס' 1 בדו מינור לקלרנית ותז. אופוס 26 (א. פיי/הסינפוניטה של לונדון/ד. אתרטון); ברהמס: שישיית כלי קשת בסי במול מג'ור, אופוס 18 (רביעיית קליבלנד/פ. צוקרמן/ב. גרינהאוז); מנדלסון: סימפונית נעורים מס' 12 בסול מינור (תז. הגבנדהאוז מלייפציג/ק. מזור).
09.00 קונצרט בוקר – באך: קונצ'רטו בדו מג'ור לשני צ'מבלי ותזמורת (טון קופמן וטיני מאטוט עם תז. הבארוק מאמסטרדם בנצוח טון קופמן); סטרווינסקי: שמיניה לכלי נשיפה (חברי התז. הסימפ. ים רשה"ש בהדרכת מרדכי רכטמן); רגר: סויטה בסגנון עתיק אופוס 93 (התז. הסימפ. של נירנברג/ג. ניידלינגר); שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתזמורת אופוס 129 (מישה מייסקי עם התז. הפילה. של וינה/ל. ברנשטיין); בטהובן: רביעיית כלי קשת בדו מג'ור אופוס 59 מס' 3 (הרביעייה ההונגרית החדשה).
12.05 מן הסדיה.
13.05 בהאזנה נינוחה – ראמו: סויטה מס' 1 מתוך "קסטור ופולוקס" ("המוסיקליידים"/א. איינהורן); באך: קונצ'רטו ברה מינור לכנור, אבוב, כלי קשת וקונטינואו (ג. קרמר/ה. הוליגר/סינט־מרטין); טלמן: "מעיינים אהובות" קנטטה לסופראן, לאבוב ולקונטינואו (א. שפייזר/ה. הוקה/קולגיום אאוראום); היידן: סונטה לפסנתר בסי־מינור (א. ברנדל); שוברט: נוקטורן במי במול מג'ור לשלישיית פסנתר (שלישיית איסטמן); ריינקה: סונטה לחליל ולפסנתר "אונדין" (ז'אן־פייר רמפל + רוברט ורון לקרואה); רביסי: סויטה קטנה (תז. רדיו שבדיה/ג. ברתיני).
15.00 הסברה מוסיקלית: פסנתרנ של דביסי, סדרת תכניות בעריכת אריה ורדי.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – הפילהרמונית הישראלית/זובין מהטה; סולניות: ורדה ויידמן, כנור; ריקי ספרבר, פסנתר. (שידור חוזר של מוסיקה קלאסית קלה (10.85) – שמעון כהן: מחולות חגיגיים; ברוך: קונצ'רטו לכנור; גרשווין: קונצ'רטו בפה; סוזה: מרשים.
18.00 דגש על הביצוע – על אותה במה וכמה.
19.00 תזמורות כלי נשיפה – מיצירות שוסטקוביץ', הינדמית, סיפס, סימפסון, רונגי וסן סאנס (להקת פיליפ ג'ונס/תז. לוק/תז. יושיו סקאשיתו).
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין/א. יוכום (19.5.86); מוצרט: קונצ'רטו בלה מג'ור לקלרנית ותז. ק. 622 (סבינה מאייר); שוברט: סימפוניה מס' 9 בדו מג'ור "הגדולה".
22.30 פעם ועוד – איל האן מימאריגלה: "המנוחה", לפרס עם קול מוקלט מראש (ז'ן ריפוי, קריינות) – תנוגן 3 פעמים.
23.00 מחוזרי יצירות – הרביעיות של היידן.

רשת א'

15.30 השכלה ודעת לכל – "מבוא לתכנות ולהכרת המחשב" והפעם: "שימושי המחשב ברפואה".
16.05 מקום באמצע.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – "השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו" והפעם: "הערבי החי בקירבך".
19.05 "עיונים בפרשת השבוע" – "בא".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

18.06 שעה חפשית – ענייני חינוך.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 "עולם הזמירות" – מבצעי הזמונים המסורתיים.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת.
22.05 "ג'יימס בראון בסינרמה" – שידור חי של המופע המפורסם.
00.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 ספרא וסייפא – ירחון לענייני ספרות צבאית.
19.05 שירים מכאן.
19.05 רדיו רדיו – F.M.
20.05 "ספרים רבותי ספרים (ס.ח) המגזין הספרותי של גלי־צה"ל.
20.05 צעד וחצי – F.M.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים באתיקה יהודית – שנים שהיו מהלכים בדרך (ש.ח).
22.05 "על הדבש ועל ה[illegible]".
23.05 השעה העשרים וארבע, זה היה היום שהיה.
23.05 קול הג'ז הזה – F.M.
23.55 שיחת חצות – עם ד"ר יצחק רועה.

בתי קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: שיפוט מהיר 5, 7.15, 9.40
אורלי: תורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
סינן (לשעבר אלנבי): הבעיה השלישית שלי 5, 7.30, 9.40
בן־יהודה: משפט הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: אונטר פופולו 7.15, 9.30
גת: ג'ק פלש המקפץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 11, 1.30, 4.45; מונה ליזה 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: סיד ונני 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל: סיגליות הן כחולות 7.30, 9.30
דרייב־אין: חזיז ורעם 7.15, 9.30; חצות – סקס
הוד: בי"ס לבלשים אהבלים 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: ישנוני 11.15
חן 1: חטיפה נעימה 4.30, 7.00, 9.40
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.25, 9.45
חן 3: מלקולם 5, 7.30, 9.40
חן 4: קטיפה כחולה 11, 2, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5: חטיפה נעימה 11, 2, 5, 7.30, 9.45
לימור: להתחתן שנית 4.30, 7.15, 9.30
לב 1: הקשר הנורבגי 2, 5, 7.40, 9.40
לב 2: הנבל הבורמזי 2, 5, 7.30, 9.40
לב 3: מסע אל האושר 2, 5; בעקבות הכרך 7.40, 9.40
לב 4: בחורי בי 2, 5, 7.40, 9.40
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: עסקה ללא רחמים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: אהבה בגרידה 4.30, 7.15, 9.30
פריז: כם הדמים 2, 4, 7.15, 9.30; זרה בעיר 11.30 בלילה
צפון: המשימה 4.30, 7, 9.30
תמוז – רמת־אביב: באזי ליברון 8.30
שחף: חנה ואחיותיה 4.30, 7, 9.30
תכלת: כולם נפלו על הראש 5, 7.15, 9.30
תל־אביב: הנינג'ה האמריקני II 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע: ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30

■ ירושלים
אדיסון: הנינג'ה אמריקני II 4.30, 7.00, 9.00
אוריון 1: ואיפה העיתונאית לעזאזל 4.30, 7.00, 9.00
אורנע: המקצוע – לוחם 4, 6.45, 9.15
בית אגרון: הסיפור שלא נגמר 4; סוראית בנג'מין 5.45; מונטי פייטון – חובבים בהוליווד 8; הטוב הרע והמכוער 9.15
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: אונטר פופולו 5.15, 7.00, 9.00
אור 3: אח מכוכב אחר 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: סוזאן סוזאן 4.30; רומן הדמים 6.45, 9.00
אור 5: שתי אצבעות מצידון 4.30, 6.45; הצבע ארגמן 8.30
גיל אור: חטיפה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
כביר: תורה לנעורים 4.30, 7.00, 9.00
סמדר: מכבסה יפהפיה שלי 7, 9.15
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 4.30, 7, 9
רון: גנבים מתוך לחוף 4.30, 7.00, 9.00
מישל: עוברת אורח 7.00, 9.00

■ חיפה
אורה: קוקה קולה קיד 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: חטיפה נעימה 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון: חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון: המקצוע – לוחם 4.15, 6.45, 9.15
חן: שיפוט מהיר 4.30, 6.45, 9.00
פאר: ג'ק פלש המקפץ 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור: אהבה במחתרת 4.30, 7.00, 9.15
רון: בית ספר לבלשים אהבלים 4.30, 6.45, 9.00
רב גת 1: להתחתן שנית 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2: קטיפה כחולה 4.30, 7.00, 9.15

■ קרית־ביאליק
כפיר: אזעקת אמת 7.00, 9.15
סביון: המקצוע – לוחם 7, 9.20

■ קרית־חיים
בית העם: שוטר ללא חוק 7.00, 9.15
היובל: שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15

■ קרית־ים
ביתן: משפט הנשרים 7.00, 9.15

■ קרית־מוצקין
אורות: המשימה 6.45, 9.15

■ אשדוד
אסתר: מונה ליזה 7.15, 9.30
אשדוד: המקצוע – לוחם 7.00, 9.30

■ אשקלון
אסתר: אונטר פופולו 7.30, 9.30
מאור: אהבה בשחקים 7.15, 9.30
רחל: חטיפה נעימה 7.30, 9.30

■ באר־שבע
חן: הנינג'ה האמריקני II 4.30, 7.30, 9.30

■ בת־ים
עצמאות: הנינג'ה האמריקני II 4.30, 7.15, 9.30

■ עכו
אודיטוריום: הצבע ארגמן 6.00, 9.00

■ הרצליה
היכל: בי"ס לבלשים אהבלים 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל: אודיטוריום: עוברת אורח 7.15, 9.30

■ עפולה:
מטרופולין: נשים אוהבות 8.30

■ חולון
ארמון: קציר הזעם 7.15, 9.30
מגדל: המקצוע לוחם 7.15, 9.30
סביר: חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30

רינה: אונטר פופולו 7.15, 9.30

■ טבריה
חן: עונה בוערת 7.00, 9.00

■ כפר־סבא
עמל: מונה ליזה 7, 9.15
חן: סגור לרגל שיפוצים

■ לוד
אורלי: אהבה בשחקים 7.15, 9.15

■ נהריה
הדר: משפט הנשרים 7.00, 9.15

■ נתניה
סמדר: הנבל הבורמזי 5, 7, 9.15
אסתר: שוטר ללא חוק 7, 9.15
שרון: המקצוע – לוחם 5, 7, 9.30

■ פתח־תקוה
שלום: המשימה 7.15, 9.30
היכל 1: בי"ס לבלשים אהבלים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: תורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3: שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30

■ ראשון־לציון
נעמן: עסקה ללא רחמים 7.00, 9.15
ראשון: אהבה בשחקים 7.00, 9.15
ג.ג. רון 1 פתיחה בקרוב
ג.ג. רון 2 פתיחה בקרוב

■ רחובות
בית העם: שבט דב המערות 7.00, 9.00
הדר: משפט האשמים 7.15, 9.15
חן: הפירטים 7.15, 9.15

■ רמת־גן וגבעתיים
אראוס: ג'ק פלש המקפץ 7.15, 9.40
ארמון: המקצוע – לוחם 4.30, 7.15, 9.40
לילי: חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
הדר: הנינג'ה האמריקני II 4.30, 7.15, 9.30
רב גן 1: חטיפה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
רב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
רב גן 3: מלקולם 5.00, 7.20, 9.40
רב גן 4: ג'ושוע אתמול היום 5.00, 7.10, 9.40
שבים: משימה 7.15, 9.30

■ רמת־השרון
כוכב: פטלוס 7
היוזמן מבברלי הילס 9.30

■ רעננה
אורות: פולטרגייסט II 4.30, 7, 9

■ רמלה
אורך: עיסקה ללא רחמים 5, 7.30, 9.30

■ קרית אונו
מתנס: רומן על בטוח 6.30
זכרונות מאפריקה 9

תורנות בית מרקחת

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
תקומה – קופ"ח מכבי – תקומה 36
יפו – 835193
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
אסותא – ברון הירש 21 – 911710
בני־ברק – רמת־גן
הירשביין – רבי עקיבא 11 בני־ברק – 782655
קופת חולים כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים – חולון
מזור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360
רחובות
כללית – בני משה – 452381
מידע
מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות המתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הגפן 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

חדש
חדש
לקסיקון לצמחי בית וקקטוסים

זה עתה הופיע הספר "לקסיקון לצמחי בית וקקטוסים"
בהוצאת "עם־עובד" מהדורת "דבר".
בספר תמצא כל מה שרצית לדעת על צמחי בית ודרכי הטיפול בהם.
הספר מחזיק כ־440 עמ' מודפס על נייר כרומו משובח ומלווה במאות איורים וצילומי צבע מלאים.
הספר כולל גם הדרכה מפורטת לגבי מיקום הצמחים (אור וצל), מחלות, מזיקים ודרכי הדברתם, השקיה (לרבות השקיה הידרופוניקה), גיזום ודרכי ריבוי וכמובן הגדרה מדויקת של שמות משפחה.
ניתן לרכוש את הספר בכל סניפי "דבר", או ישירות בספרית "דבר" רח' שינקין 45 תל־אביב 61001. **המעוניינים לרכוש את הספר בדואר ימלאו הטופס הרצ"ב בצרוף צ'ק ע"ס 42 ש"ח וישלחו אלינו בדואר.**

לכבוד
ספרית "דבר"
רח' שינקין 45
תל־אביב 61001

רצ"ב הנני ממציא צ'ק ע"ס 42 ש"ח לפקודת "דבר" כתשלום עבור הספר "לקסיקון לצמחי בית וקקטוסים".
נא לשלוח את הספר בדואר לביתי לפי הכתובת
שם ומשפחה.........
רח' .... ומס' .... עיר .... מיקוד ....
חתימה..........

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז הדרום | עיריית דימונה | משרד הבינוי והשיכון מחוז הדרום

"בנה ביתך" - בדימונה - שיבעת המינים
יתרת המגרשים

במסגרת תוכנית "בנה ביתך" - שפורסמה בחודש נובמבר 1986, נותרו 3 מגרשים לבניה חד־משפחתית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי ותוצאות פיתוח - מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט ובטופס לשיווק.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 11.2.87 בשעה 10.00 במשרד מינהל מקרקעי ישראל, שד' בן צבי, (מעל אולמי יהלום). בשעה זו תתקיים הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה".
בעת ההרשמה - יש להפקיד סך של 50 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במחוז המינהל, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־31.5.87.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז הדרום
"בנה ביתך" בשכונה ר' בבאר־שבע
מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה, כי בהודעה שפורסמה ביום 26.1.87 בעיתון - נפלה טעות במועד האחרון להרשמה שהוא יום רביעי 18.2.87 ולא כפי שפורסם.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז תל־אביב
הצעה לחכירת מגרש לבנית בנין משרדים למקצועות חופשיים בתל־אביב - מכרז מסי תא/149/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין קרקע שפרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	הסימון קרקע מספר	שטח במ"ר בערך	יחידות אחוזי בניה	מחיר מינימום לדונם (ללא כולל מע"מ)	גובה ערבות בש"ח
7092	131	A	342	160	435,280	25,000

* אחוזי הבניה יחושבו על בסיס שטח כל החלקה (384 מ"ר) לפני ההפקעה לדרך.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 25 ש"ח, (כולל מע"מ), בהמחאה בנקאית, במינהל מקרקעי ישראל, מחוז תל־אביב, דרך פתח תקוה 116 (בית־קלקא), בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 26.2.87 שעה 12.00 בצהריים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא - לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

סיפורה של זמורה, ילדה לא רגילה

כשילד חולה בשיתוק מוחין, הפגיעות הן שונות, גילויין בהדרגה. כל התקדמות היא חגיגה. ההתפתחויות בעתיד הן בבחינת תעלומה. זמורה היא בת־מזל: איבחון מיידי והורים שאינם שרויים במצוקה. לאחרים עוזר ארגון איל"ן, המקיים מחר את „מצעד הפרוטות", יום התרמה

מאת ניצה גורביץ'

„היו שעות שלא ידענו איך זמורה תתגבר על התאונה שאירעה בזמן לידתה", מספרת עתליה, אם לילדה פגועת שיתוק מוחין. היום, בגיל שלוש נראית זמורה ממבט ראשון ילדה רגילה. בעלת קוי יופי, חיצוניות שובת־לב, והרבה שמחת חיים ואמון באנשים.

התבוננות ממוקדת יותר לאורך זמן, מלמדת על ההבדלים בינה לבין ילדים אחרים בני גילה. בעזרת השקעה פיזית נפשית וכספית עצומה של ההורים, עזרת בני משפחה ומוסדות הבריאות, מתגברת זמורה צעד אחר צעד על המחלה השוכת־המרפא. עדיין מוקדם לקבוע בוודאות – אך מסתמנים סיכויים להשתלבותה של הילדה במסגרות לימודיות וחברתיות רגילות בעתיד. זמורה, בניגוד למקרים רבים אחרים של ילדים פגועי שיתוק מוחין, זכתה לטיפול אופטימלי. התוצאות מדברות בעד עצמן.

זמורה נולדה ב„טורונטו" שבקנדה, שם שהו עתליה ובעלה ממי. ההריון היה תקין. בלידה שאפה מי שפיר, נגרם חוסר באספקת חמצן ופגיעה במוח.

„כשנודע לנו – בכינו", מספרת עתליה. „הרופאים לא יכלו לדעת מה תהיה רמת הפגיעה. שנינו היינו בגיל מבוגר. רצינו לעשות הכל כדי שהיא תינצל". נדמה לעתליה, כי בעת שהנשימו את זמורה, רמזו הרופאים להפסיק את ההנשמה. „בכל מקרה, היה לנו ברור שהיא שלנו, ואנחנו לוקחים אותה".

הפגיעה – למרבה מזלם של ההורים והילדה – אובחנה מייד, בניגוד למקרים אחרים של שיתוק מוחין בהם קשה לאבחן את המחלה, או להגדירה. ידוע למשל על מקרה של ילד פגוע בשיתוק מוחין שאמו הבחינה שמשהו לא בסדר אצלו בגיל תשעה חודשים. מסקנתו של הרופא התבטאה בעצה: „תרגעי, או אולי תקחי ואליום". היום, בגיל שמונה הילד מסוגל לחשוב, לדבר ולקרוא, אך חוץ מזה אינו מסוגל לתפקד לחלוטין. המקרה של זמורה היה אחר. תיכף עם האיבחון היא הועברה לטיפול נמרץ בבית־החולים ב„טורונטו". מייד לאחר מכן, עברה את כל הבדיקות האפשריות: שמיעה, ראיה, תופעות אחרות שעלולות להתלוות לשיתוק מוחין. בגיל שלושה חודשים, עדיין בחו"ל, עברה בדיקת שמיעה מיוחדת. גילו ירידה בשמיעה בתדירויות גבוהות. חודש לאחר מכן, חזרו ההורים לישראל מצויידים כהלכה בחומר רפואי מסודר.

על הידוע ובלתי ידוע במחלה

זמורה: שיער זהב מתולתל. עיניים חומות גדולות, מלאות הבעה. פנים יפים. מחייכת רוב הזמן, צוחקת באושר. מתקשרת בקלות לאנשים. עדיין לא מדברת באופן שוטף. מלים בודדות. לאחרונה מצרפת מלים. מבינה הכל. היום אנשי מקצוע מדברים כבר על אינטליגנציה בתחום הנורמה. עדיין קשה לאבחן סופית. בינתיים לומדת בגן מיוחד מתוך החלטה של ההורים. היתה אופציה לשלוח אותה לגן רגיל. לא מזמן התחילה זמורה ללכת. עושה מספר צעדים ונופלת. היום בו עמדה לראשונה היה יום של אושר בבית, כמו ביום בו עשתה את הצעד הראשון בכוחות עצמה. למעשה, כמו תגובת משפחה למה שקורה אצל כל ילד. אלא שכאן יש משמעות נוספת להדבקת הפער עם התפתחותם הנורמלית של ילדים בני אותו גיל.

שיתוק מוחין, באופן כללי, הוא מצב מורכב ממכלול של אלמנטים שונים. רק כששלבי ההתפתחות נחשפים אפשר לדעת בבירור מה נפגע ומה לא. „היום כשזמורה על סף הליכה אומרים: בטח שהיא תלך. או כשהיא מתחילה לדבר, אומרים: בטח שהיא תדבר", אומרת עתליה, „אבל לפני כן לא ידענו. לדוגמא: בעלי ממי עבר קורס מחשבים לשפת סמלים, מיוחד לאנשים פגועי שיתוק מוחין שלא יכולים לדבר. חשבנו שזמורה תזדקק לשימוש בשפה הזו. פתאום היא התחילה לדבר, ומסתבר שהקורס היה כנראה מיותר".

עם היד על הדופק הולכים ההורים יד ביד עם זמורה בשלבי ההתמודדות הלא קלים עם המחלה. מה שמנחה אותם מהרגע הראשון היה: לדעת את האמת עד הסוף, תהא כואבת ככל שתהא. זו המשיכה להיות עמדתם לאורך כל הדרך. „אנשים מתמודדים עם בעיות של שיתוק מוחין אצל ילדיהם בכל מיני דרכים", אומרת עתליה. „לדעת מה שיותר על מצבה של זמורה, זו הדרך המתאימה לנו כדי להתמודד". עתליה מדגישה את המזל שהיה להם בטורונטו ויותר מאוחר בארץ, באשר למטפלים ומוסדות. „כאן נפלנו על רופאת ילדים פנטאסטית", היא מספרת. ד"ר קלינגר הפנתה אותנו ל„מרכז להתפתחות הילד" ללא בזבוז זמן. בסניפים שונים של המרכז הזה מטופלת זמורה שעות רבות במשך השבוע. הצוות הוא בין־תחומי וכולל: נוירולוג, פסיכולוגית, ולמי שנזקק גם עובדת סוציאלית (לא במקרה של זמורה), בשלב מאוחר תיכנס לתמונה מרפאה בעיסוק.

טיפולים במסגרת ציבורית ופרטית

בגיל תשעה חודשים נעשה לזמורה איבחון שמיעתי נוסף, ואיבחון פיזיותראפי. הסתבר, שהפגיעה היא בעיקר מוטורית. מאז היא מקבלת פיזיותראפיה פעמיים בשבוע, במסגרת המרכז. אך זמורה זקוקה לשלוש פעמים טיפול פיזיותראפי בשבוע, על־פי חוות דעת המטפלת שלה. כיוון שאת הטיפול הנוסף אין המערכת הציבורית מספקת להם, נעשה הטיפול הנוסף באופן פרטי. במקביל למעקב נוירולוגי במרכז הם מסתייעים גם בחוות דעת נוספת אצל נוירולוגית בירושלים. איתה הם מתייעצים בכל התחומים: החל בבעיות אכילה וכלה בסדרי העדיפויות בתחומי הטיפול בזמורה. כשיש פריצה בדיבור הרופאה מייעצת: תרפו קצת מתחומים אחרים, תלכו עם זה. „היא עושה לנו קצת סדר בדברים", אומרת עתליה. גם כשנזקקה זמורה לניתוח עיניים כשאובחנה אצלה פזילה, בחרו ההורים לבצע את הניתוח באופן פרטי, ולא לחכות. הגישה של עתליה: „לעשות את האופטימום למען זמורה, ולא לקחת סיכון שבדחיית טיפולים".

ההוצאות החודשיות השוטפות על הטיפולים הנוספים הפרטיים שמקבלת זמורה הן בין 500 ל־550 שקל לחודש, מלבד הוצאות מיוחדות מדי פעם כמו ניתוח, אביזרים שונים, שלא לדבר על „פרטים קטנים", כמו כמויות עצומות של חיתולים מדי יום. כשחושבים ההורים על מימוש זכויותיהם לקבלת כ־300 שקל לחודש – קצבת נכות 100% בעד הילדה – הם נרתעים מכך, בעקבות התקלויות משפילות שהתנסו בהן מצד הגופים המטפלים בנושא.

זמורה מתרגלת תנועה על כדור הפלאסטיק הגדול במכון

לא במקום הנכון

בגיל תשעה חודשים אובחנה אצל זמורה ירידה בשמיעה. אוטומאטית הופנתה למית"א, מרכז המטפל בבעיות שמיעה. קלינאית התקשורת במקום עשתה עבודה יוצאת מהכלל, לדברי עתליה, „אך מתוך הרגישות שלנו ראינו שאנחנו לא במקום הנכון, כיוון שהבעיה של זמורה אינה קשורה בהיגוי, כי אם נובעת מבעיות שרירים. הילדה לא מסוגלת להזיז את הלשון. לבסוף מצאנו קלינאית תקשורת שמומחית לבעיות מוטוריות. עם זאת, הזמן במית"א לא היה מבוזבז. עכשיו, כשהדיבור פורץ, באה לידי ביטוי ההבנה והתפתחות השפה הפאסיבית שרכשה שם".

כל פרט ופרט דורש תשומת לב. לפעמים עבודת מחקר שלמה. למשל, כשזמורה הקיאה שלוש פעמים ביום, לא פשוט היה לגלות שמדובר למעשה בבעיות בליעה ולעיסה. פרטים כמו: צריך לשים מדרסים בנעלים, או מודעות לאפשרות פגיעה בשיניים כתוצאה מריר חומצי. להקפיד על ניקוי שיניים, דיאטה ללא ממתקים, ועוד.

כשזמורה אוכלת היא יושבת על כסא גבוה מותאם למידותיה, למצב השרירים, המאפשר לה מכסימום תנועה. הכסא במקורו כסא גבוה רגיל לילדים. ממי בנה במו ידיו מתקן מיוחד מסוגנן מעץ המתאים בדיוק למידותיה. מתקן העץ מולבש על הכסא, ובתוכו יושבת זמורה בנוחות.

כיף בבית

שעות אחר־הצהריים. זמורה ואחותה תמר בת השנתיים משחקות. זמורה מוקפת צעצועים, משחקים, ספרים, ובעיקר הרבה תשומת לב ואהבה. יום יום בא סבא לבקר, ועוזר במה שאפשר. לעתים קרובות באים לעזור בני משפחה אחרים וחברים שילדיהם אוהבים לשחק עם זמורה.

עתליה, פסיכולוגית, שעסקה בעבר בייעוץ מקצועי לסטודנטים, היתה שליחת סוכנות בחו"ל ופעילה בתחומים שונים, ויתרה לחלוטין על קאריירה למען תוכל להתמסר לילדה. היא מביאה אותה מדי יום מהגן, לוקחת אותה לטיפולים פעמים מספר בשבוע, ומבלה איתה שעות רבות. כשמגיע ממי, איש מחשבים, אחרי יום עבודה הביתה, הוא מייד מתפנה לילדות. מתחלק עם עתליה בטיפול באופן מלא. בין השאר, הוא, למשל, מאמן את זמורה יום יום על כדור טיפולים ענק מפלסטיק כמו זה המצוי במסגרות הטיפוליות. הוא מושיב אותה על הכדור, הגדול פי כמה ממידותיה, מקפיץ אותה עליו מעט, עובר איתה בהדרגה מהתרגילים הקלים למסובכים יותר. זמורה צוחקת, מאושרת. אחותה הקטנה תמר גם היא רוצה להשתעשע על הכדור, אך אינה מעיזה להתגלגל עליו בחופשיות כמו זמורה, המורגלת לכך.

הכדור הוא האביזר הטיפולי הראשון שהחליטו ההורים להכניס הביתה. עד אז היתה אצלם הפרדה מוחלטת בין הטיפולים במכונים, לבין השהייה בבית. ההגיון: שזמורה תתפוס את הבית כמקום נעים, שכיף להיות בו בכל רגע ורגע.

בחדר החמים ישנות תמר וזמורה במיטות סמוכות. כשההורים רצו לשכנן בחדרים נפרדים – הן לא הסכימו פה אחד.

תמר, בת השנתיים, מדברת באופן יוצא דופן. התבטאות שוטפת, שפה עשירה. עתליה מסבירה זאת בכך שהקטנה קולטת את כמות הגירויים העצומה המוזרמת אל אחותה, ומשתמשת בה. עד כמה מודעת תמר למצבה של אחותה הבכירה עדיין קשה לדעת. לעיתים נדמה לעתליה שהיא מבינה משהו. לפעמים היא אומרת משהו כמו: זמורה, אני אקח אותך, אני אביא לך, וכו'. מצד שני כשאומרים לה שצריך להעלות את זמורה הביתה כי אינה יכולה ללכת, היא לא מבינה. אבל היום זמורה עושה כבר את צעדיה הראשונים, הנכללים ברשימת ההישגים שכבר אפשר להצביע עליהם בבירור.

ההתפתחויות בעתיד – קשה לדעת. כך זה בשיתוק מוחין. לכל היותר אפשר לשער.

על הכסא המיוחד שאביה התקין למענה

„אלקן" לעזרת נוער במצוקה שאינו מקבל משאבים מהממשלה

מאת נעה גל

„ישנו נוער שאינו מקבל משאבים מהממשלה. בינו ובין נוער אחר, זה הזוכה בקבלת אמצעים נאותים לקידום בחברה, נוצר פער הולך וגדל".

במלים אלה הגדיר את המוטו של הארגון עוה"ד בן ציון ביאער, שהנחה את ערב פתיחת מבצע ההתרמה של אגודת „אלקן".

ב־12 בפברואר ייפתח מבצע ההתרמה הארצי של האגודה הפועלת לשיקום נוער במצוקה. מטרת הארגון: מתן מסגרת מנחה חינוכית, טיפולית וכלכלית לנוער שעלול להידרדר לפשע והזנחה. מתנדבי האגודה פועלים בשלוש הערים הגדולות ובערים נוספות ברחבי הארץ ונותנים הכוונה מקצועית ותמיכה מוסרית.

לציון תחילת מבצע ההתרמה אירגנה „אלקן" משפט ציבורי שנושאו היה: „הנוער במצוקה נגד החברה הישראלית", בבית בני־ברית בתל אביב (תרומת אגודת בני־ברית). אב בית־הדין היה השופט לשעבר בנימין כהן ובתפקיד שופטים שימשו דר' כרמי יוגב, מנהל הגימנסיה „הרצליה", ומירה חמו, מנהלת תיכון „אוהל שם" ברמת גן. סנגוריה לימוד עורכי־הדין דרור מקריץ, חיים משגב ובן ציון ביאער. תובע: עו"ד צבי לידסקי.

את תפקידי הנאשמים והעדים גילמו בהתנדבות שחקני התיאטרון: רויה ישראלי, גבי עמרני, דליה פרידלנד ומישה אשרוב. שני מקרים הובאו בפני בית המשפט כדוגמא לבעיית נוער במצוקה. האחד: ארבעת ילדי משפחה, שני בנים ושתי בנות, שאביהם נפטר משבץ לב ואמם אושפזה במוסד לחולי נפש. אחת הבנות הדרדרה לזנות, שני הבנים הועברו לישיבה ובת אחת הועברה לבית יתומים.

השני: נער בן 12 שאביו אינו שולח אותו לבית הספר כדי שיעבוד במקומו בעבודות סבלות ויפרנסו.

את האולם מילא קהל שלבושו עשוי בקפידה, בבחינת אנשים שמצאו את יעודם המקצועי, ובכל זאת, ממידת מעורבותם – וכמוהם גם השחקנים וה„שופטים" – ניכר היה עד כמה מובנות הבעיות גם להם. עכשיו הם מחפשים דרכים לעזור לנוער במצוקה. עו"ד ביאער הסביר כי כוונת המשפט היתה להקצין את הבעיה כדי להדגיש את פרטיה ולהציגה לקהל, מה שמסביר אולי, מדוע זעמה גבירת אחת על „הסטראוטיפים" בהצגת הדמויות והפרטים. מדוע, למשל, הסרסור של הזונה הוא מעדות המזרח והעובדת הסוציאלית אשכנזיה?

מורה נבוכים

המלה האחרונה בתעשיית מו"לות הבישול היא „אפי קלטת" – קלטת וידיאו להדרכה באפיה – של רותי קינן, בשלנית, אופה וגם ציפה. גם התוצר הזה יוצא מבית ההוצאה של רות סירקיס והוא הנאה, המהודר, ולטעמי – השימושי ביותר, שמבין מוצריה.

בקלטת רואים את התהליך על כל שלביו, את הכלים, את התנועות וקצב הלישה. יעיל מאד בשביל מי שמשימת אפיית עוגה כרוכה אצלו בהתקף חרדה שבוע לפני, ומדיטציה להרגעה שבוע אחרי. אפילו „מעשי כשפים" שייחסנו עד כה למקצוענים ולקונדיטורים, נראים לפתע בהישג יד. השיטה היא בהליכה מן הקל אל הכבד, עוגה בסיסית בראשית ואחריה כל אותם להטוטי פלא – שכבות מילוי, קרמים עתירים, פרחי מרציפן צבעוניים – העושים עוגה־סתם לעוגת מתנה. מחיר הקלטת – 54 ש"ח והוא כולל גם ספר שבו מפורטים המידות והחומרים.

מירי פז

בגו זקוף בלי עוזרת הבית

שני מכשירים חדשים לעבודות הבית: האחד – שוטף רצפה ושטיחים והשני מנקה גם דלתות, חרסינות, טפטים וכיריים, כל מה שמלוכלך. איך הם עושים זאת, כמה הם עולים, מה יתרונותיהם וחסרונותיהם. שניהם מתיימרים לחסוך עמל בלי הרבה חשמל

הסל של מרתה

מאת מרתה מיילוס

עוזרת הבית המסורתית, זו המשתמשת במעט מועד מכשירים, לא עושה מהנקיון עניין ומשאירה אחריה בית בוהק – היא בבחינת יצור הנכחד מהעולם. אם היא עדיין בסביבה – היא גובה שכר לא רע. בארצות־הברית, מוותרים מזה זמן רב משקי־בית אמידים על עוזרת הבית ובמקומה מסתייעים במגוון של מכשירים חוסכי־עמל. יתכן שמגמה זו תרווח בעתיד גם כאן.

עמיתה שלי מציעה הסבר אחר ללהיטות הצרכנים שלנו אחר מכשירי חשמל, ממדיח כלים ועד מיקרוגל: יותר ויותר בייזוג לוקחים חלק בעבודות הבית, הגברים, כידוע, מחבבים ביותר את השימוש־משחק בשעצועים מתוחכמים (newfangled gadgets בתרגומו של אמיר אורן). תהא הסיבה אשר תהא, אני נתקלתי בשני מכשירי־חשמל שיובאו לאחרונה לארץ – ואף אם אינם רובוטים ממש, הרי יש בהם כדי לחסוך הרבה עמל בעבודות הבית. שני המכשירים, שאחד מהם מיובא מאיטליה והשני מתוצרת „הובר" שבארה"ב, מאיימים על הבכורה רבת השנים והכבוד של ה„ספונג'ה־דור".

המהפכני שבין השניים הוא „אבן הקיטור" (Vapor Sprint) האיטלקי, הקרוי "L'anglo del pulito" – או „מלאך הנקיון". גודלו וצורתו כשל מטאטא רגיל, אך הוא פועל על קיטור ומתיימר לנקות כל דבר בבית – מרצפת הבית ועד מבערי כיריים דבקי־שומן. אפשר להפעילו גם על שטיחים, וילונות, אסלות, ספסים וכל דבר אחר שאינו ניזוק ממגע של אדים. „אבן־הקיטור" אינו נצרך כלל לדטרגנטים. פעולת הנקיון נעשית ע"י התזת קיטור בלחץ – שיטה מוכרת זה מכבר לניקוי מנועי רכב במוסכים אך חדשה בתחום משק־הבית. נאמר על המכשיר שפיתחוהו שני פרופסורים מאוניברסיטת מילאנו. חברה מילאנזית בשם „אלוואט" מייצרת אותו וזהו הוא מצוי בשוק האיטלקי כבר כארבע שנים.

מיכל הפלסטיק על „המקל" של „אבן־הקיטור" מכיל ליטר אחד של מים: גוף חימום בן קילוואט אחד מחמם את המים כמעט מייד, ולחיצה על הכפתור משחררת סילון של אדים ב־100 מעלות צלזיוס ובלחץ של חצי אטמוספירה. הקיטור אמור להמיס לכלוך ושומן כמעט מכל משטח. אבזרים שונים מותאמים לכל תפקיד. את הלכלוך והמים שלתוכם הוא נמסך יש כמובן לנגב – בסמרטוט נפרד או, במקרה של שטיפת רצפה – באמצעות מטלית מיוחדת המוצמדת אל המכשיר. מוצע להחזיק בבית כעשר מטליות כאלה, להחליפן בעת הצורך ולכבסן לאחר מכן.

את המכשיר מפיצה „הומסק", שהיא חברה בת של „עגבר הנדסת חשמל". אחד ממנהלי הומסק, משה דאן מסר במסיבת עיתונאים לא מכבר, כי המכשיר נבדק על־ידי מכון התקנים לצורך התאמתו לתקן בטיחות מכשירי חשמל מס' 900. לדבריו אין גם סכנה של התגברות לחץ הקיטור או התפרצותו, שכן הקיטור נוצר רק כאשר לוחצים על הכפתור – לחיצה המשחררת את האדים מיידית. ובאשר לאפשרות שהמשתמש ייכוה מסילון האדים – דאן אומר שזה כמעט בלתי־אפשרי, שכן המרחק בין הידיים המפעילות את המכשיר והנקודה שממנה בוקעים האדים, הנמצאת בקצהו השני של המוט, הוא כמטר וחצי.

ל„אבן הקיטור" יש כמה חסרונות: המים שלנו בארץ מכילים הרבה מינרלים. כדי למנוע סתימת המכשיר במרבץ אבן, ממליצים היבואנים להשתמש במים שעברו דרך פילטר. במחיר של 10 ש"ח האחד, הם מוכרים פילטר מיוחד שיכול לסנן כ־50 ליטר מים – כלומר: מתאים לכחודשיים בשימוש ממוצע. אין ספק, שהצורך לסנן את המים יש בו טירחה: טירדה היא גם כיבוס המטליות המיוחדות המורכבות על קצה המכשיר בניקוי מרצפות או משטחים חלקים אחרים כמו דלתות וארונות. היבואנים מודים שיש להחליף מטלית לעתים קרובות, אפילו תוך ניקוי ריצפת חדר שגודלו רק 16 מ"ר.

„מלאך הנקיון"

יתרונות המכשיר, לפי אנשי „הומסק" הם, שהוא חוסך אנרגיה, ויש לו יכולת להגיע גם למקומות גבוהים – כמו חלונות וארונות – וגם לנקות חריצים ופינות בלי להזדקק לעזרים כמו קיסמים או מברשת שיניים. אסלות, למשל, הם טוענים, האדים לא רק מנקים אלא גם מחטאים.

„אבן הקיטור" יימכר ב־400 ש"ח, אך בינתיים, לצורך היכרות, הוא מוצע במחיר 345 ש"ח, בשלושה תשלומים. מטלית מיוחדת עולה 1.50 ש"ח. למכשיר יש אחריות לשנה ותחנות שירות בתל־אביב, חדרה ובאר־שבע.

אפשר לראות את המכשיר בפעולה בכל חנות לצרכי חשמל המוכרת אותו, בעיקר בחנויות רשת „סנסור", המצויות בקניון רמת־גן, בדיזנגוף סנטר, בחיפה, בפתח־תקוה וברמת השרון. אפשר גם להתקשר למשרד הראשי של „הומסק" בתל־אביב כדי לקבל אינפורמציה על חנויות אחרות המוכרות את „אבן־הקיטור", או כדי לקבל הדגמה ביתית. טל: 03־485681. בדרום, בבאר־שבע, בטל: 057־417850 ובחנות „אודיל".

★ ★ ★

שם נרדף לניקוי רצפות

אם מטרתכם היא בעיקר ניקוי רצפות ושטיחים – יצא לשוק בדצמבר מכשיר הנראה רציני יותר והוא מתוצרת „הובר" – חברה שהיתה לשם־נרדף לניקוי רצפות. ה„הובר פלוראמאטיק" האמריקאי הוא יקר יותר מהמכשיר האיטלקי. מייבאת אותו חברת הזן (מתשלובת „כור"). מאז דצמבר נמכרו כבר כמה אלפי מכשירים – ויש כבר תור, כך אומרים, למשלוח הבא. מחירו, כרגע, 510 ש"ח, ובהזן אין מבטיחים שמחיר זה יהיה נכון גם למכשירים שיובאו – אבל מי שרוצה להירשם בתור יכול להשאיר את מספר טלפונו במשרדי החברה, 03־210622. במשרדים אלה, ברח' סעדיה גאון 19 תל־אביב, הדגימו לי כיצד לרחוץ רצפות, אריחים ושטיח בלי להתכופף אפילו פעם אחת.

היבואנים קוראים למכשיר „הובר־חוכם" בגלל הדרך המתוחכמת שבה הוא מזרים מים נקיים ושואב בחזרה מים מלוכלכים – תרגיל שמטאטא הפלא האיטלקי איננו מבצע. ל„הובר" יש שקיק מים כפול, שכבה בתוך שכבה כדי לחסוך מקום, וכאשר מיכל המים המלוכלכים תופח – מיכל המים הנקיים מצטמק. כמות המים שבמיכל אמורה להספיק לניקוי 30 מ"ר. יש להשתמש במי ברז רגילים עם חומר־ניקוי כלשהו ולכבד את הרצפות במטאטא לפני השטיפה. שטח הניקוי של מברשת ה„הובר" גדול יותר מזה של „אבן הקיטור" – מה שיכול לחסוך זמן בעת הניקוי. יש ל„הובר" מערכת של מברשות וכריות לרחיצה, לפוליש ולניקוי שטיחים.

הובר־חוכם

לדירה המכוסה בשטיחים מקיר לקיר עם מעט מאוד רצפה חשופה, מציעים בהזן „הובר" צרפתי, זול יותר (330 ש"ח), המנקה שטיחים ומבהיק ב„פוליש" רצפות אך אינו שואב בחזרה את המים המלוכלכים. בניקוי שטיחים, בשני המכשירים, יש להמתין עד שחומר הניקוי מתייבש לאבקה ואז לשאוב אותה. פעולה זו מצריכה, כמובן, שואב־אבק נפרד: „הובר" משווק כאלה במחירים מ־245 עד 480 ש"ח – כך מדווח צבי כהן מ„הזן", שערך את ההדגמה שראיתי. צבי כהן מדגיש שאסור להשתמש באקונומיקה ב„הובר חוכם" כי היא הורסת את שקיק הפלאסטיק. סוכני „הובר" בארץ יכולים לספק חוברת המתארת את ה„הובר פלוראמאטיק" שמספר הדגם שלו 5019 – אם אין להם מכשיר להדגמה. בחנות התל־אביבית הנזכרת לעיל הוא קיים.

אנשי „הזן" אומרים שמנקה הרצפות של „הובר" עבר את בדיקות הבטיחות של מכון התקנים (תקן 900) אך למרבה הצער אין המכון מספק תו למוצרים מיובאים. אשר לתצרוכת החשמל של ה„הובר" – היא בטלה בשישים: 270 ואט לשעה או: פחות ממה שצורכות שלוש נורות חשמל רגילות.

★ ★ ★

ואם מכסים את הרצפה

– יש שטיחים חדשים בשוק, מבית היוצר של קיבוץ פלך. התכונה המרשימה ביותר של עובדי מפעל השטיחים של פלך היא גילם הצעיר. הגיל הממוצע של חברי קיבוץ זה של השומר הצעיר הוא 25 ומנהלת המפעל אילנה נוטקביץ, „הזקנה" שביניהם, היא בת 30. קהילה זו השוכנת בחבל תפן, מונה כל־כולה 35 מבוגרים ו־14 ילדים.

השטיחים החדשים עשויים מצמר טהור (מיובא מאנגליה וספרד) אריגת־יד. למען הבלבול, קורא המפעל „שטיחי תפן" והמוצרים „שתי ופלך", שם המשחק בשני מוטיבים: האריגה (שתי וערב) ושם הקיבוץ – פלך. את השטיחים ניתן להשיג במפעל עצמו ובקומת המרתף של בית „הביטאט" באבן־גבירול 2 בתל־אביב. רוב השטיחים בתצוגה זו נראים כלוח צבעים של צייר, בצבעי פאסטל רכים ובדוגמים אבסטרקטיים. מחירים: 225 ש"ח למטר־מרובע.

בעוד שאולם התצוגה לשטיחים מוכנים הוא חדש, המפעל מייצר כבר שנתיים לפי הזמנות אישיות. גם כיום יכול כל אחד לבוא למפעל (משעות הבוקר המוקדמות עד 16.00) ולהזמין, לפי טעמו ובמידות הרצויות לו, שטיח שיעלה לו רק 200 ש"ח למ"ר. אריגת היד מאפשרת כמעט כל דגם, צבע ומידה. אפשר גם להזמין לפי הטעם ב„הביטאט" ת"א.

פלך איננו היחיד בייצור שטיחים באריגת יד. „שטיחי ארבל" (בנמל תל־אביב הישן) ושטיחי „כרמל" עושים זאת מזה שנים, ויש גם חברות אחרות.

אבל ב„פלך" עושים זאת אחרת. בהתאם לאידיאולוגיה של הקיבוץ, כל החלטה ב„פלך" נעשית על דעת שמונת העובדים כולם – אפילו ההחלטות באשר לשטיחים בהזמנה: נותנים ללקוח דגם זעיר ומדויק של הזמנתו, כדי למנוע אי הבנות. במקרים מסויימים יבקר מתכנן המפעל בביתו של הלקוח. הטלפון למתעניינים:

04־986691; 04־986801.

● בהסכם עם ה„ג'רוזלם פוסט"

תיקון טעות

במדור זה בשבוע שעבר נכתב כי תצרוכת החשמל של המכשירים לחימום מיידי של מים על חשמל ועל גז אינו שונה. צריך להיות שווה.

פרוייקט לכל החורף

ספר סריגה חדש, „חגיגה של צבעים", בהוצאת כרטא התוסף לסדרת ספרי עבודות־יד המתורגמים.

הספר המרהיב ביופיו מכיל מספר רב של דגמים שעוצבו על־ידי כאשה קאגן – ציירת ומעצבת. דבר היותה ציירת ניכר היטב בעיצוב המוטיבים המרכיבים את דוגמאות הסריגה וכן בהרכבי הצבעים המקסימים.

אלא שמתוך תשומת הלב המודגשת שנתנה המחברת לצבעים ולמוטיבים (צורות גיאומטריות, פרחים וחיות) היא מתייחסת פחות לצורה הכללית של הסריג, הרחוק מלהיות אופנתי. כשמסתכלים בספר ישנה לפעמים הרגשה שמתוך חוברת סריגה משנות ה־30–40.

קשה מאוד לתאר את הסרגנית העכשווית מבצעת אחד הדגמים שהדורש ריכוז מרבי בהוראות ובדוגמה, מה גם שכל סודר נסרג בלא פחות משבעה צבעים ולפעמים יותר מכך. בוודאי לא ניתן לסרוג את הנ"ל בנסיעה באוטובוס או לפני הטלוויזיה. גם לסרגניות המומחיות זה עלול להיות פרוייקט לכל החורף.

אפשר לקבל השראה מהספר לגבי הרכבי צבעים – לניצול שאריות צמר, למשל, וכן להשתמש באחד המוטיבים לקישוט סריג חלק בגזרה מודרנית, מוטיב בודד או אולי שורה שלמה של מוטיבים בחזית הסריג ובשרוולים.

בסוף הספר יש פרק ושמו "לסרוג – אין קל מזה" ובו הוראות סריגה כלליות למתחילות, מושגים על מידות ומספרי מסרגות וכן הטיפול הנכון בסריגים, חיבור החלקים ותיקונים שונים.

בתיה גבר

הבזאר השנתי של אקי"ם

יתקיים במלון הילטון בתל אביב, באולם שלמה המלך, ביום א', 8.2.87. כל הכנסותיו קודש לייזום ולפיתוח מפעלים לשיקום מפגרים.

הבזאר ייפתח לקהל בשעות 10:00–19:00 ברציפות ויוצע בו למכירה, במחירים מוזלים, מבחר גדול של מוצרי צריכה בענפי ההלבשה וההנעלה, קוסמטיקה, מזון ומשקאות, כלי בית ומיטה, מוצרי חשמל, צעצועים, חפצי נוי ותכשיטים. כן תיערך מכירה מיוחדת של תמונות ופסלים משל נחום גוטמן, זריצקי, סטימצקי, יוסל ברגנר, משה ברנשטיין, בתיה לישנסקי ואמנים אחרים. רוב החפצים שיוצגו בבזאר חדשים ונמסרו לאקי"ם תל אביב בתרומה. הציבור מוזמן.

פינה ב„גמל": עבודה די מלוכלכת

חנוכת „בית המוסדות": ממוסדות הציבור החדישים המועטים בשריד

חברי שריד רוכבים על „גמל"

יש גם קיבוצים משגשגים

אבל בצד מפעל תעשיה זה לאבני משחזות עומדים להם גם ענפים חקלאיים טובים ומדיניות השקעות וצריכה מרוסנת

מאת יצחק מרידור

„בקיבוץ כמו שלנו, המציין עכשיו 60 שנה להיווסדו, רק טבעי הוא שישנם מסורות, דפוסי חיים והתנהגויות שהתגבשו במשך השנים ונהפכו לערכים המקובלים על רוב החברים. היום, דווקא היום, צריך לומר לזכותם של ותיקי שריד, שהם אלה שהנהיגו אצלנו מסורת של זהירות ושל שמרנות, במושג הטוב של המלה: לא מסתכנים, לא 'קופצים מעל לפופיק'. מדיניות ההוצאות שלנו זהירה – היו שנים שחברים גרסו שהיא זהירה מדי, שומרים על תקציב צנוע למדי של הוצאות אדם וגם לא השקענו מעל היכולת. בקיצור, מעולם לא השתוללנו, וזה מה שהכניס אותנו לתקופה הקשה הנוכחית בתור מה שניתן להגדיר כ'קיבוץ במצב טוב'".

כך מסביר הגזבר של שריד, אמציה כפרי, את העובדה שקיבוצו אינו נמנה עם אותו שליש של התנועה הקיבוצית השרוי בחובות כבדים, אלא עם „העשירון העליון" של קיבוצי „השומר הצעיר", הנדרש בימים אלה לשלשל אל קופת „קרן העזרה ההדדית של הקיבוץ הארצי" סכומים נכבדים ביותר כדי לאפשר לתנועה לסייע לקיבוצים שמצבם הכלכלי הוא של כמעט פשיטת רגל.

מצבה הכלכלי של שריד – טוב. המשק בנוי על ענפי חקלאות כמו גידולי שדה, מטע, רפת ולול, וגם – ואפילו בעיקר – על המפעל לאבני השחזה „גמל", המספק יותר ממחצית מהכנסות הקיבוץ.

כמקובל בקבה"א, שם מתייחסים ברצינות תהומית לענייני תדמית ועתונות, קיימו ראשי „המימסד" המקומי בשריד, קודם הפגישה איתי, „שיחה מתאמת" ביניהם לבין עצמם, כדי שכולם יתנבאו בקול אחד. השיחה איתי, ב„בית המוסדות" המרווח והחדיש, התנהלה באווירה „סולידית" מאוד, כשגם הגזבר, אמציה כפרי, וגם המזכירים, בת שגיא ורעיה נמרי, ורכז התרבות שמוליק רון, משתדלים מאוד שלא להישמע יהירים או מתנשאים בהתייחסותם לקיבוצים שחלקם לא שפר אליהם הנזקקים עתה לסיוע.

„אם אנחנו התחלנו את התקופה הקשה במצב טוב", חוזר ומבהיר אמציה, „הרי צריך לזקוף זאת לזכות יוצרי המסורת, אלה שהובילו את המשק לאורך השנים בזהירות ובצניעות. זה הסוד הגדול, כי לא היו כאן החלטות מיוחדות. אני זוכר, לדוגמא, ישיבה של ועדת הכספים, עוד בתקופת הפרוספריטי", כשהמניות עוד היו עסק טוב, ומישהו הציע להצטרף לחגיגה. ואילו הוותיקים אמרו: 'אנחנו לא חיים מהשקעות בבורסה. נשים את כספנו במקומות בטוחים, סולידיים, כמו התנועה, או הבנק'. איש לא יכול היה אז לשער, שגם הבנקים ייהפכו לקרן הצבי. אבל זה גם נבע מהאופי המיוחד של שריד: אנחנו לא הולכים עם דגלים וסיסמאות, אלא יותר רגוע, יותר לאט, יותר בשקט".

אומר שמוליק רון, רכז התרבות (רק תשע שנים בשריד): „כמי שבא מקיבוץ אחר ומכיר גם קיבוצים נוספים מעבודתי בתנועה, אני יכול לומר שישנה בשריד איזו סולידיות, הבאה לידי ביטוי מבחינה משקית, חברתית וחינוכית – ואפילו מהבחינה התנועתית. זהו קיבוץ שלאורך השנים, בלי קפיצות, בנה לעצמו, בהתמדה, תשתית כלכלית וחברתית מוצקה".

תורנות ליוצאי צבא

ענפי החקלאות בשריד תורמים עדיין תרומה נכבדה לקופת המשק. „יש לנו אחת הרפתות הטובות בארץ, יש לנו לול־רביה מצליח ומכניס ופרדס טוב מאוד". אבל מפעל התעשיה „גמל" הוא אבן־יסוד עיקרית למבנה המשקי של הקיבוץ. הוא תורם לשריד יותר ממחצית ההכנסות, אך מעסיק פחות מ־20% מכוח העבודה של הקיבוץ. עם זאת לא עורר מעולם את קנאתם של קיבוצים אחרים: „המפעל שלנו", אומר שמוליק (שהוא עובד „גמל"), „איננו מתוחכם. זהו מפעל קשה הן מהבחינה הפיזית והן מהבחינה המקצועית. הוא דורש מהחברים עבודה די מלוכלכת, מסוג העבודות שחברי קיבוץ לא כל־כך אוהבים לעשות. אם נביא בחשבון את שאיפתו הטבעית של החבר למקום עבודה מסודר ומאורגן – אז יש לנו, ללא ספק, בעיה עם הגמל הזה. אבל למזלנו נוצר במשך השנים גרעין, אמנם די מצומצם, של אנשים שקשה למצוא כמותם, שנקשר אל המפעל ולמד לנצל את כל היתרונות היחסיים שלו: א. זהו מפעל בלעדי ויחיד בגודלו וברמתו בכל המזרח התיכון. ב. הוא מפעל עם שוק נבטח, כל עוד יש בארץ תעשיה. זהו מפעל שאין לו הצלחות משוגעות במכירות או ברווחים שלו, אבל גם אין בו נפילות חדות".

„מעבר לאותו צוות של אנשים מסורים שרואים ב'גמל' את יעודם לטווח ארוך", מוסיפה רעיה נמרי, המזכירה, „אי־אפשר להתעלם מזה שיש שם עבודות שאף אחד אינו נאבק כדי לקבל בהן קביעות, מפני שהן קשות ולא מספקות. אחד הפתרונות שמצאנו הוא זה, שבן שריד החוזר מהצבא יודע שהוא יהיה מרותק למשך שנה או שנה וחצי לעבודה שחורה ב'גמל', עם הבטחה שאחר־כך הוא יוצא ללימודים. מלבד זאת, בגלל המצב הכלכלי ובשל הנחישות שלנו לעמוד בכל ההזמנות, החלטנו שכל חבר בשריד נותן למפעל שלוש שעות מדי שבועיים, אחרי שעות העבודה הרגילות שלו.

„מעבר להירתמות לתהליך הייצור ב'גמל' יש לראות בכך", מוסיפה רעיה, „גם את ההיבט החברתי, של הנכונות לתרום. ההיענות היא טובה ומקיפה גם אנשים שאינם חייבים בכך, מבחינת הגיל, למשל".

יש גם הרהורי כפירה

כבר אמרנו, שאנשי שריד רואים את עצמם כמצניעי לכת? אומר אמציה: „לנו יש משק עם תפוקה קטנה יחסית. יש קיבוצים בגודל דומה, שהתפוקה שלהם גבוהה מזו שלנו ב־30 או ב־40 אחוז. אך הרווחיות שלנו גבוהה. זה מה שאפשר לנו להחזיק מעמד. ברור לנו שעתה, כאשר הרווחיות של החקלאות, בכל הארץ, נפגעה כל־כך קשה ופה ושם נפגענו מבחינת הרווחיות גם בנושאים אחרים, גם מצבנו נעשה קשה יותר. אנחנו חייבים להוסיף מקומות פרנסה נוספים, אולי עוד מפעל. אם נעשה זאת תוך שנה־שנתיים, נמשיך להיות במצב טוב. אם לא נצליח, איני יודע מה יהיה. לי ברור שסיימנו תקופה, ועלינו להכין את עצמנו לעלות מדרגה, כי הצרכים עולים, ומה שיש לנו עשוי שלא להספיק".

לא ברצון מוכנים אנשי שריד לשתף אדם מהחוץ בהרהורים ובערעורים המתגלים, פה ושם, ביחס לנושא הערבות ההדדית. אומר בת שגיא: „הקבה"א לא עמד כמו התק"ם בפני מצב, שהוא נדרש להעמיד במבחן במוסדותיו את נושא הערבות ההדדית ולהצביע על כך. בוודאי שהיתה מידה מסוימת של חוסר אחריות מצד קיבוצים, שלא היו מספיק שקולים בהשקעות ובהוצאות שלהם. אני לא יכול להבטיח שזה יישאר כך תמיד, אם המצב הכלכלי יוסיף להיות חמור וקיבוצים כמו שריד יצטרכו כל הזמן לוותר על תכניות משלהם כדי לתמוך בקיבוצים אחרים בתנועה. יש דיבורים, יש קצת התמרמרות, יש ויכוחים על הסכומים האדירים שאנו נדרשים לשלם כמס לקרן. אך בסופו של דבר אנחנו קשורים אחד בשני, כמעט בטבור, ואסור שאפילו קיבוץ אחד יפול".

היו זמנים...

משהו מתוך „כאן, פה ועכשיו" של אורי הירשמן, חבר כברי, הושר במסיבה שנערכה בקיבוץ עם גמר המעבר ה„אחרון" (לגבי חלק מן הילדים – תרתי משמע) של הילדים עד כיתה ד' ללינה בבתי הוריהם – באחד הקיבוצים האחרונים של הקבה"ם לשעבר, שעד כה קיימו את מצוות הלינה המשותפת.

יבוא היום ותצעד בהליכה איטית,
וקומתך גם היא תהיה קצת מכופפת,
ותיזכר במעבר למשפחתית –
ואיך ביטלו את הלינה המשותפת.

ותספר לנכדיך על שמרטף,
על ילדים בורחים מגן בקור וגשם,
על ערבים בקיץ שבהם יחדיו
קראו שירים וסיפורים שם על הדשא;

ומסביב, ומסביב יישב הטף,
והוא יקשיב לסיפוריך מימים,
אולי ישאל אותך: אז למה זה חלף?
ותענה: היו זמנים, היו זמנים!

וגם תסביר לילדים, שבלילות
המון אורות דלקו בשלושת הגנים,
ושומרות כיסו בלילה תינוקות,
ותיאנח: היו זמנים, היו זמנים!

פזמון:
היו זמנים על הפיכה חלמנו,
היו שנים כמו חלוצים ישנו,
אך התרווחנו עם הזמן,
הוספנו קוטג' לבניין –
בזכות מימון כספי תק"ם.

פזמון:
היו זמנים...

אלף הדונם של שרה קרופצ'יק

מאת ארנון מגן

ממקורות מהימנים לחלוטין נודע לי לאחרונה, שהאסיפה הכללית של רמת־הכובש אישרה את קביעתה של שרה קרופצ'יק כמרכזת הפרדס. היתה זו סיבה טובה לראות את השילוב הזה פנים אל פנים. את הפרדס של רמת־הכובש כבר היכרתי מזמן – אינני רוצה לומר, כמה זמן, כדי לא לחשוף פרטים ביוגראפיים אינטימיים. אבל את שרה עדיין לא זכיתי להכיר.

על־פי השם ציפיתי לפגוש חברה מבוגרת למדי. הלא השם הפרטי שרה כבר נמחק מזמן מרשימות השמות שנותנות האמהות בישראל בהיותן שרויות בבית היולדות, ושם המשפחה קרופצ'יק מתאים מאין־כמוהו לקיבוץ כמו רמת־הכובש, שרוב מייסדיו הם יוצאי מזרח־אירופה. אבל המציאות טפחה על פני. הבעל, נותן שם המשפחה לפי המקובל בחברתנו הפטריארכאלית, ירחמיאל שמו, איננו בן קיבוץ. הוא נולד ברוסיה והגיע לקיבוץ, והוא בן 11, יחד עם הוריו בשנת 1959. ושרה עצמה, גיבורת סיפורנו, היא בחורה צעירה, ואפילו יפה, שנולדה לפני קצת פחות מ־30 שנה בפאריס דווקא.

הריהי מה שקרוי „בת טובים" יהודית. אמה היא מנהלת של בית־ספר תיכון בבירת צרפת. אחיה ואחותיה עוסקים במוסיקה. גם לשרה הועידו עתיד מוסיקלי, והיא באמת רצתה לנגן על פסנתר, אלא שכלי זה כבר היה „תפוס" בידי שניים מאחיה, ולכן שידכו אותה עם כינור. תשע שנים משכה שרה בקשת, עד שחדלה. אבל את המוסיקה היא עדיין אוהבת. היא פורטת קצת על גיטרה, ופעם־פעם, כשיגדלו ילדיה, היא אולי תחזור לפרוט עליה. שרה גם שרה במקהלה המקומית, עד שזו התפרקה.

שרה הגיעה לארץ לפני כ־12 שנים, כמתנדבת, לאילון שבגבול הלבנון (ועל שמו של קיבוץ זה קרוי הצעיר בשני בניה, בן 4, בעוד הבכור, בן 7, נושא שם לא־קיבוצי: נועם). אחרי זמן־מה החליטה שרה, שלא די לעבוד קצת בארץ־הקודש. היא רצתה להישאר בה וללמוד עברית, ולכן הפנו אותה לאולפן במרכז הארץ – ברמת־הכובש. שם פגשה את ירחמיאל, וההמשך מובן. אבל שרה מרגישה הדגש היטב, שלא ירחמיאל הוא־הוא שהמציא בשבילה את החיים בקיבוץ. „אני אוהבת מאוד חברה, אני אוהבת להיכנס לחדרי השכנים ולפטפט, והחיים בקיבוץ הם גם הכי טובים בשביל הילדים".

שרה רצתה לעבוד בחקלאות, לא בבתי ילדים, וכך הגיעה, חצי שנה לאחר בואה לרמת־הכובש, לפרדס. מאז היא עובדת בענף זה, כנציגה היחידה של המין היפה, בעבודות שונות – בפיקוח על מזיקים (כך קוראים לזה, אולי מפני שהמלה „הדברה" איננה יפה), במלגזה להוצאת מיכלי הפרי הקטוף מן השורות ולהעמסתם על משאית, ובשנים האחרונות גם בריכוז הקטיף. זה עשר שנים היא עובדת בפרדס ובמרוצת תקופה זו עברה בשלום ארבעה מרכזי ענף. את הראשון בהם, יוסי גלילי, היא מבקשת להזכיר במיוחד, משום שהוא־הוא שהקנה לה את עיקר סודות המקצוע.

לפני כחודש פרש הרביעי, אריה מלר, כדי לנהל את בית האריזה האזורי בקלנסואה, ומרכז המשק הציע לשרה לרשת אותו. מדוע לה? „הוותיקים – ותיקים, ובין הצעירים אני הוותיקה והמנוסה ביותר". שרה ביקשה שהות ל„חושבים" וגם התנתה תנאי, שלא יימצאו לה מתנגדים. כעבור זמן קצר חזר אליה מרכז המשק ובפיו הבשורה, שאין „וטו".

שרה קרופצ'יק איננה החקלאית היחידה ברמת־הכובש, אבל מלבדה יש רק עוד שלוש, ושתיים מהן עובדות בענפי החי – אחת בלול ואחת ברפת – שהם הענפים החקלאיים היחידים כמעט בתנועה הקיבוצית, שעדיין נותרו בהם בחורות לפליטה. מרכזת פרדס – זהו עוף נדיר ביותר. שרה עצמה אומרת, כי שמעה מפי השמועה שיש עוד אחת כזאת.

אם יש או אין, שרה היא בכל־זאת יחידה במינה, מפני שהפרדס של רמת־הכובש איננו סתם פרדס קיבוצי. זהו הגדול בפרדסים בתנועה הקיבוצית, עם 940 דונם נטו וכ־1,000 דונם ברוטו, מהם כמחצית קליפים. זהו גם פרדס ותיק מאוד, בעל מוניטין ושואף לחידושים. בעת המשבר הקשה שפקד את הענף לפני כשלוש שנים עלו הצעות לעקור חלקות אחדות, אבל הכריעו נגדן הראיה לטווח ארוך – שבסופו הצדיקה את עצמה, שהרי היום פרדס זה עסק מכניס בהחלט – וגם העובדה שזהו הענף החקלאי הגדול ביותר ברמת־הכובש והשני בחשיבותו אחרי מפעל התעשיה „דורם". נשאר, איפוא, קילומטר רבוע שלם. מי שאיננו מאושר מהיקף גדול זה הוא התנועה דווקא, כי אם בכל ימות השנה די בעשרת עובדי הענף הקבועים שהם חברים – הרי בזמן הקטיף נוהרים לכאן מדי בוקר כ־30 בני־דודים מן הכפר יעבד שבשומרון. אבל הלחצים על רקע זה מצד התק"ם לא נשאו פרי כמו עצי הפרדס של רמת־הכובש. אם יש גיוסים של חברים או של בני חטיבה, כנהוג בהרבה קיבוצים, הם מופנים ל„דורם", מספרת שרה, לא לפרדס. כאשר שואלים אותה, כיצד מתמודדת היא, בתור אשה, עם התפקיד של „בוסית" על גברים ערבים, היא עונה: „הם מכירים אותי לא מאתמול. ביום הראשון ניסו קצת להתפרפר, אולי כדי לבחון אותי, אבל זה נגמר מהר מאוד".

שרה עדיין אינה מוכנה לומר, באיזו מידה היא תפורה למידות המשרה החדשה. רק זאת – כאילו לא ידענו! – שאין זה תפקיד קל, והוא איננו מסתיים בשעה 4, בשובה לחדרה. יש סידורים גם בערב, ובערב גם צריך להיות ליד הילדים, מפני ששרה וירחמיאל נמנים עם אותן משפחות מרובות למדי ברמת־הכובש, המקיימות לינה משפחתית בקיבוץ שרשמית עדיין שורדת בו הלינה המשותפת (ובהתאם לכך גודל הדירות – 47 מ"ר).

מכל מקום, אם יש הטוענים שהלינה המשפחתית מגבילה את יכולתן של אמהות לילדים רכים למלא תפקידים בכירים בקיבוץ – שרה קרופצ'יק מזימה אותן הלכה למעשה. מדי בוקר מביא ירחמיאל את הילדים לבית־הילדים, בעוד שרה מסתערת על אלף הדונמים שלה.

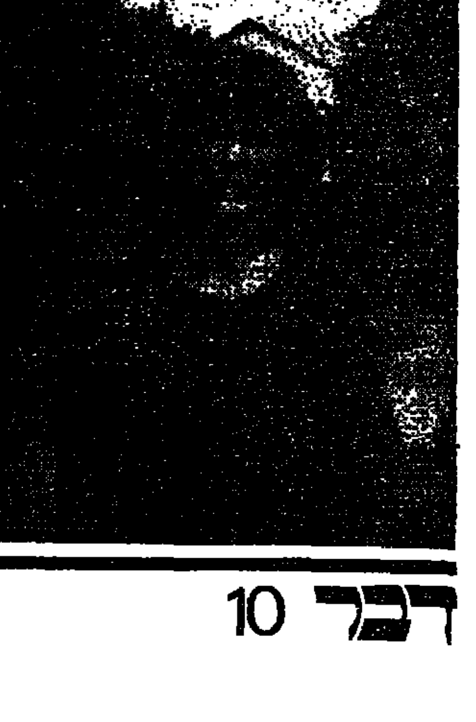

איתי כותב לעלון

בין הסיפורים האהובים עלינו בחיינו כאן, עלי גבעה, שהוא סיפור הצעירים הכותבים לעלון. כשעוברים על העלונים הישנים, מגלים שמאז ומתמיד משתתפים בהם חיילים צעירים, ומכתביהם הם מן הקטעים היפים והמעניינים שפורסמו בעלון. מצאנו בעלון מכתבי חיילים מהמדבר המערבי ומאירופה בימי מלחמת העולם השניה; במלחמת השחרור הופיעו מכתבים שנקראו „צ'יזבאת מהנגב", ואחר־כך, בכל מלחמות ישראל, מכתבים מלאי התרשמויות ומחשבות, שהכותב מבקש לשתף בהן את קיבוצו הענקי.

גם אנחנו כבר הבאנו כאן, לפני כמה שנים, מכתב של הסג"מ אורי א. על התלבטויותיו כמפקד זוטר בלבנון, הרבה לפני שהדילמות של מפקדים ישירים בלבנון היו ללהיט תקשורתי וקולנועי. בשנים האחרונות התפרסמו בקביעות רשימותיו של שרון צ., קצין ביחידת חילוץ, על מה שעובר לו בראש בקשר לשירותו ובחופשותיו בבית. ולאחרונה כותב לעלון איתי ת.

איתי הוא נער בעל דעות יוניות קיצוניות, וחילוני – אם אפשר לומר כך – מיליטנטי. למרות ליקויי בריאות, הוא עמל וטורח לזכות בפרופיל גבוה כדי להתקבל ליחידה קרבית, ואכן התקבל. הוא אינו כותב, כמובן, איפה הוא משרת, אבל לפי הנושאים המעסיקים אותו אנחנו מנחשים, שהוא משרת במקומות קרים ומסוכנים. איתי כותב מה שבא לו – מבדיחות שקלט בחצר הקיבוץ בחופשה, דרך בדיחות שהולכות בצבא, והרבה פוליטיקה. למשל:

★ חבר שאיכפת לו הכריז באוזני ברגע של אמת: אינני מוכן להיות חבר בקיבוץ שמוכן לקבל אחד כמוני לחברות.

★ למה כולם מתלוננים על כך, שלקיבוצנו אין פעילים ב„מענה", ואף אחד לא אומר מלה טובה על זה שלקיבוצנו יש פעילים בדרום־אפריקה?

★ מי כתב את הקטע: „במציאות, הקמת כל יישוב חדש כרוכה בוויכוח קשה עם צה"ל הטוען, שהיישוב מפריע לו בהגנה על הגבול"! – נכון מאוד! את הקטע כתב יהודה הראל.

★ אני רוצה להיות עכשיו מה שהייתי כשרציתי להיות מה שאני עכשיו.

★ „יש בעולם עקרון ששמו זכות ההגדרה העצמית. אנחנו היינו בכל מקום מן הלוחמים על העקרון הזה. הננו בעד זכות ההגדרה העצמית לכל עם, ואין ספק כי יש לעם הערבי בארץ־ישראל הזכות להגדרה עצמית ואין זכות זו מוגבלת ומותנית בתוצאות השפעתה עלינו. כל הגרעין המוסרי הגלום ברעיון הציוני הוא הדעה, שעם – כל עם – הוא מטרה לעצמו ולא אמצעי למטרותיהם של אחרים. ייתכן כי התגשמות שאיפתם של הערבים והגדרה עצמית שלהם תכביד על עניינו פי כמה. אך אין זה יכול לשמש יסוד לשלול מהערבים את זכותם הם. חלומות על פוליטיקה ציונית של כוח שאינה מקפידה על מאה אחוז של צדק לגבי זכויות הערבים מגלים לא רק היעדר רגש של יושר, אלא גם חוסר כל חוש לפוליטיקה ריאלית". תרשו לי להודות לדוד בן־גוריון, שכתב את הקטע החכם והחשוב הזה כבר בשנת תרצ"א בספרו „אנחנו ושכנינו".

★ ★
★

כך כותב לו איתי לעלוננו דברים שהוא שומע, דברים שהוא חושב ודברים שהוא מוצא בספרים. והעלון חורג מתיאור דיונים על הרחבת מרפסות והפרעות הכלבים ונעשה מפולש לרוחות העולם. יש כמובן מי שלא מסכים ויש מי שעונה. קצת חם, אבל זו כוויה מרעננת. לפעמים מרגיזה, אבל מעוררת מחשבה.

תמ/וס

בקיבוץ קדרים צובעים בשחור

מאת שמעון וייס

שלושה מנציגי קיבוץ קדרים בגליל התחתון, יוצאי אוסטרליה, נפגשו בשבוע שעבר, בירושלים, עם ראש הממשלה של מולדתם הקודמת, בוב הוק, ונתנו לו במתנה חולצת טריקו שעליה מתנוסס סמלו של הקיבוץ. סביר להניח, שבהזדמנות זו לא סיפרו לאורח המכובד על המתרחש עתה בחצר המשק. גם אילו סיפרו לו, הוק בוודאי היה מתקשה להבין. הרי אפילו בתק"ם אין מבינים בדיוק את המתרחש בתקופה האחרונה בקיבוץ זה, שהוקם לפני שש שנים למרגלות המורדות הדרומיים של הרי הגליל העליון. אולי לכן מנסים בקדרים להצניע את הסיפורים ולמנוע את פרסומם.

ומעשה שהיה כך היה: בשבת לפני שבועיים התעוררו חברי המשק ונדהמו לגלות, שקירות שניים מבתי החברים נצבעו בשחור. עוד גילו החברים, כי שני כלבים מגזע משובח מתו בנסיבות מוזרות במקצת. המעניין בכל הפרשה הוא, שגם הבתים וגם הכלבים הם של משפחות, שהקיבוץ מנהל איתן עתה מו"מ מתיש בדבר תנאי עזיבתן. אגב, בני המשפחות הללו שהו באותה שבת מחוץ למקום.

חנן שטיינברג, מזכיר הקיבוץ, מודה כי הוא וחבריו נדהמו מן המעשים. עוד באותו יום פתחו בבדיקה מקפת לגילוי ה„ציירים" וממיתי הכלבים, אף כי אין בטחון מלא ששני המעשים קשורים זה בזה. „אבל", מודה חנן, „קשה מאוד להאמין שזה סתם צירוף של מקרים". למשטרה הוגשו תלונות וחברים בקיבוץ מיהרו לסייד מחדש את הקירות שהושחרו. עוד באותו שבוע נערכו שתי אסיפות קיבוץ מיוחדות ומתוחות בעקבות המעשים הללו והוסקו המסקנות הנדרשות. המעשים גונו בפומבי. בקדרים אין יודעים, מי עשה את המעשים. חשדות יש והם נופלים על חבר אחד או יותר, שפקעה סבלנותם מן הסחבת שבעזיבת שתי המשפחות והם ביקשו כנראה למחות, ולא רק במלים, נגד שתי המשפחות.

גם הסיוד המהיר של הקירות לא מחק את הרושם ואת הזעזוע העובר כיום על קיבוץ קדרים, דווקא כאשר הוא מנסה להתפתח ולקלוט משפחות ותושבים חדשים. המקילים יאמרו, שהכול קשור במכאוביו של קיבוץ בראשיתו, שהוקם על בסיס שילוב של ישראלים שנקלטו במשק מהעיר ושל צעירים יהודים מניו־זילנד ומאוסטרליה, חניכי תנועת „הבונים". על הנייר השילוב הזה נראה יפה ומבטיח. בפועל התהוו קשיים ונוצרה מתיחות.

בקדרים התגבשו שתי קבוצות תושבים. האחת, הגדולה, תומכת בשילובם של האוסטרלים והניו־זילנדים, בחברה פתוחה וקולטת תושבים וחברים מכל גוני החברה הישראלית והעם היהודי. המטרה המוצהרת והמעשית – קיבוץ גדול ומפותח. מנגד עומדים חברים ותושבים שמספרם, כך אומרים בחצר קדרים, אינו עולה על עשרה, התובעים במפגיע לשמור על יחודיות מסוימת של הקיבוץ ולהשאירו קטן ואינטימי ככל האפשר. מטבע הדברים ראו אנשי הקבוצה הזאת את האוסטרלים והניו־זילנדים כנטע זר במשק ולא עודדו את שילובם בו. העימות החברתי הזה לווה באקורדים צורמים. הם התרחשו בעיקר לפני כשנה והדבר הניע את מוסדות התק"ם המטפלים במשק להתערב כדי לאתר את הדליקה החברתית ולכבותה.

תחילה התנגדו אנשי קדרים להתערבות התנועה בנעשה בחצר וביקשו להתמודד עם הבעיות בכוחות עצמם. אבל נסיונות הפשרה שהוצעו לצדדים לא נענו וכך לא נותרה ברירה אלא לכפות על המשק את הצעת התנועה, ששתי משפחות מן הקבוצה ה„קטנה" יעזבו את הקיבוץ. הוסבר להן, כי הדבר דרוש מבחינת טובת הקיבוץ ועתידו. בקדרים אומרים, שההחלטה הזאת לא נתקבלה אלא אחרי לבטים קשים. כצפוי, התנגדו שתי המשפחות לתנאי המוצע, והוחל במו"מ איתן למציאת דרך שקטה ומכובדת לעזיבתן. המו"מ עדיין בעיצומו והוא מלווה בתמונות, שכאילו לקוחות מהמערב הירושלמי המוכר. לא רק שצובעים קירות בשחור, אלא גם שובתים. ראינו במו עינינו משפחה אחת יושבת ברחבת חדר־האוכל, בצל הפרחים והנוף המטופח, בעיצומו של יום העבודה – ולא כדי „לתפוס צבע" ביום שטוף שמש באמצע החורף ישבה שם.

אי־אפשר לקבוע בפסקנות, שמלכתחילה נעשתה שגיאה בשילוב החברתי המיוחד של קדרים. עובדה היא, שהקיבוץ השני בתק"ם שנבנה על אותו בסיס עצמו, תובל, אף הוא בגליל התחתון, זוכה להצלחה רבה. לאורח שבא מבחוץ לא יגלו מראות התצוגה והנוף בקדרים את שמתרחש בחדרי־החדרים ובישיבות המזכירות ובאסיפת הקיבוץ. וזוהי אחת הנחמות של אנשי המשק. בקדרים משבחים את החבר'ה האנגלו־סקסים מניו־זילנד ומאוסטרליה ומתארים אותם כצעירים חרוצים, שבאו לעשות ציונות ולא רק לדבר עליה. בקדרים אין מתכוונים לוותר בקלות על נוכחותם של כ־25 צעירים אלה המהווים חלק נכבד מתוך כ־80 חברי הקיבוץ.

הרבה תקוות תולים אנשי קדרים בהשלמת המעבר לנקודת הקבע, בעוד כחצי שנה. זה אמנם לא יהיה פתיחת דף חדש, כי אחרי הכול מדובר באותם חברים עצמם, וגם הבעיות והקשיים יעברו לנקודה החדשה. מכל מקום, בקדרים מקווים שהקשיים החברתיים, שהם לחם חוקו של כל קיבוץ צעיר, לא יפגמו במבצע הקליטה שהמשק מבקש לערוך בקרוב. „חוץ מהרבה קשיים יש פה גם הרבה מעניינים ותוססים וחבר'ה צעירים עם המון חזון ורצון להמשיך", מנסים חברי קדרים למכור את עצמם ורואים במה שקרה אפיזודה, גם אם כואבת וקשה, שתעבור מהעולם. „אחרי המשבר הזה", מתנחם חנן המזכיר, „יהיה קשה מאוד לערער אותנו".

קיבוץ רביד, שפורק ואוכלס מחדש, מצוי קילומטרים בודדים מכאן. חברי קדרים יודעים זאת – ונזהרים.

זהירות – גנב

מסתובב לו אדם זר בקיבוץ, מטייל בין בתי חברים או מגורי דור צעיר, פותח דלת פה, מציץ לשם, ורק אחרי שהוא נעלם מסתבר שנעלמו גם חפצים שונים בעלי ערך, כסף וכיו"ב. כאשר מתגלה ברגע כלשהו הגניבה, מתייצבים לפתע שורה ארוכה של חברים המוכנים להישבע שהם ראו את הגנב החשוד שהסתובב לו חופשי בשטח הקיבוץ...

כך גם אירע לפני ימים מספר, כאשר מחדרה של בת תיכון נגנב טייפ־רקורדר. מרגע הגניבה ועד לגילויה לא חלפה אלא שעה קלה. אך מרגע שהסתבר כי אכן נעלם המכשיר מחדרה של אותה בת משק, כבר עמדו חמישה עדים, לפחות, שראו את החשוד מסתובב לו באיזור מגורי תיכון והיו מוכנים לזהות אותו באלבום הפושעים של משטרת בית־שמש.

עם כל הסיכון להיתפס להכללות לא נכונות, נדמה לפעמים כי יצר הזהירות המושרשת והטבעית באדם איננו תופס תמיד לגבי חבר קיבוץ. ייתכן שעל בסיס הנחה זו פועלים מיני נוכלים וגנבים, המעיזים לחדור לשטח הקיבוץ לאור היום ו„להריביץ" את „היומית" שלהם. כשנלמד זאת, אולי יפחתו גם מספר הגניבות בחצרנו וגם בחצרות קיבוצים אחרים. עד אז אין ברירה. פשוט צריך לפקוח עין ולדווח מיד על כל „אורח" חשוד.

המזכיר דן ברזון, עלון צרעה

חולון הביסה את איתן/גבת 67:88

מאת אבי ויינרמן

כדורסלני הפועל חולון לא התקשו אמש להביס את קבוצת התחתית של הפועל איתן/גבת בתוצאה 67:88 (37:45).

שחקני העמק שיחקו אומנם בשאפתנות רבה, אך הם נאלצו להניף דגל לבן מול הקבוצה החולונית העדיפה. החולונים לא סבלו מהיעדרו של קני באגיסטר המורחק ועשו במגרש ככל העולה על רוחם.

כוכב המשחק היה ללא ספק דייויד ברומר, שליהטט ללא הרף בשחקני גבת וקלע מכל מרחק. ג'יימס טרי, שלפני המשחק שבר את אחד מהסלים החדשים באולם, שלט ללא עוררין מתחת לסלים. גם לעופר יעקובי וניב בוגין היו דקות טובות.

שחקני גבת איכזבו כליל לנוכח יכולתם הפושרת. רק אלן האררי בכמה מבצעי כדורסל מהנים הציג יכולת הולמת לליגה הלאומית. רק במחצית הראשונה הצליחו שחקני גבת להוות יריב שקול לחולונים, אך במחצית השנייה הם נעלמו כליל מהמגרש והובסו ללא תנאי ע"י יריבתם מהצמרת.

שפטו עטריה ובורנשטיין לעיני 800 צופים באולם.

● נקודות לחולון: ברומר (30), טרי (17), בוגין (16), יעקובי (14), מאור (9), אלימלך (2).

● נקודות לגבת: האררי (25), אלון שמר (8), אורן שמר (8), ינאי (8), מאד וטטי 6 כ"א, שמחוני (4), פורת (2).

באגיסטר וקורנליוס הורחקו לשני משחקים

בית הדין של איגוד הכדורסל הטיל אמש עונש הרחקה לשני משחקים בפועל על הכדורסלנים קני באגיסטר וגרג קורנליוס, שהחליפו ביניהם מהלומות במשחק הליגה בין קבוצות הפועל חולון ומכבי ת"א.

שני השחקנים כבר ריצו משחק הרחקה אחד וכעת ייעדרו ממשחק ליגה נוסף. נוסף לכך הטילו עליהם הדיינים עונש הרחקה לשני משחקי ליגה על תנאי.

ישראל 18 הולנד 18 בכדוריד

מאת יוסי חבב

במשחק שקול ומרתק נפרדו אמש נבחרות ישראל והולנד בתיקו 18:18 (7:9), בפתיחת טורניר הכדוריד הבין לאומי הנערך לראשונה בארץ.

הישראלים לא הצליחו לשחזר את נצחונם הנאה מול הולנד לפני שלושה שבועות בלוכסמבורג. ההולנדים היו טובים יותר ורק יכולת מעולה של שוער הנבחרת הישראלית, ישראל פלטה, מנעה מההולנדים נצחון מוחץ.

בישראל בלטו אהוד גרא שבשבעה שערים מפתיעים החזיק את הנבחרת בתמונת המשחק וכמובן שהשוער הותיק, פלטה. שאר שחקני הנבחרת שיחקו מתחת לרמתם הרגילה.

את שער השיוויון לישראל הבקיע דיין, 50 שניות לפני סיום המשחק. כעבור 12 שניות ניתנה להולנדים הזדמנות נדירה לאזן את התוצאה, לאחר שנפסקה לזכותם בעיטת עונשין כ-7 מ', אך השוער המחליף של ישראל, יוסי סאמט הצליח בזינוק מרהיב להדוף את הכדור.

שפטו אנטונסון ובולסטה לעיני 1500 צופים באולם אוניברסיטת ת"א.

● שערים לישראל: גרא (7), ולינגר, דרוקר ורד, רפאלי ודיין 2 כ"א, קשנר (1).

● הזריזו להבקיע להולנד: סתור ופייג (4 כ"א).

נורווגיה – איטליה 11:20

במשחק אחר במסגרת הטורניר גברה נבחרת נורווגיה על נבחרת איטליה בתוצאה 15:20 (9:6).

שבעה זוכים עד כה בפרס הגדול בטוטו

80 אחוזים מכלל 24 מליון טורי הטוטו שנשלחו בשבוע השיא האחרון כבר נבדקו והעלו עד כה שבעה זוכים בפרס הגדול, שעמד על סך 2.262.000 ש"ח.

20 האחוזים האחרונים של טפסי הטוטו ייבדקו היום. שבעת הזוכים המאושרים בפרס הראשון הם תושבי חיפה, בת-ים, קרית-ים, כפר-סבא, אשדוד, באר-שבע ומושב אלקוש בגבול הלבנון.

בגלל ריבוי הטפסים יחולקו הפרסים רק בשבוע הבא. המינימום המובטח לפרס הראשון בשבת הקרובה עומד על סך 750.000 ש"ח ובכלל הפרסים בסך מליון וחצי ש"ח.

הפועל ת"א תארח הערב מכבי חיפה במוקד הכדורסל

מאת משה בהן

המשחק בין קבוצות הפועל ת"א ומכבי חיפה יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה-20 בליגה הלאומית בכדורסל.

רוב הקבוצות הלאומיות מצפות בכיליון עיניים לסיום משחקי הליגה, בתקווה לשפר את מעמדן לקראת משחקי הגמר סל, שיפתחו מיד לאחר תום הליגה בעוד שבוע.

השאלה הגדולה היא איזו קבוצה תצטרף להפועל ר"ג, שגורלה נחרץ לרדת לליגה הארצית. למועמדת העיקרית, קבוצת הפועל ירושלים, צפוי משחק קל מול הפועל ר"ג. אומנם המנג'ר הרמת-גני, אברהם חמו, הודיע, כי קבוצתו תלחם עד המחזור האחרון, אך קשה להאמין, כי חניכיו יצליחו לעמוד מול השאפתנות הירושלמית. שחקני ירושלים יודעים, כי הפסד יוריד אותם ליגה, לכן הם ישתדלו לזכות בנצחון מוחץ לקראת משחקם המכריע במחזור הבא מול הפועל איתן/גבת.

המשחק השקול ביותר יהיה כנראה באולם אוסישקין, שם תארח הפועל ת"א את מכבי חיפה. התל-אביבים, המובילים מתסרגים של שני שחקני החוץ לארגי חולוטיקמן, נוצחו לאחרונה בקל ע"י קבוצות התחתית הצמרת.

שחקני עיר הכרמל גילו שיפור ניכר ביכולתם מאז תום הפגרה. הם זכו בנצחונות נאים נגד הפועל גליל עליון ואליצור נתניה. נראה, כי גם הערב הם יצליחו לזכות בנצחון, שיקפיץ אותם בטבלה מעל הפועל ת"א.

"להטוטני" אליצור נתניה ינסו להתאושש מהפסדם המוחץ בחיפה, ע"י נצחון ביתי מול בית"ר ת"א. שחקני ה"מנהרה" הפסידו במחזורים האחרונים כמה משחקים מול קבוצות התחתית. הערב הם ינסו לשפר את מעמדם בטבלה, לקראת משחקי הגמר סל, ע"י נצחון חוץ בנתניה. אולם, תוצאת המשחק תלויה ביכולתם של הנתניתים בלבד.

לשחקני מכבי ת"א צפוי הערב משחק אימון קל מול הפועל חיפה. החיפאים, שהבטיחו כמעט סופית את השארותם בליגה הלאומית, ינסו לנצל את אולמם הביתי ולזכות בנצחון מפתיע, אך מול מאגי חבריה, הם יאלצו להרים ידיים.

משחק מעניין צפוי בכפר המכביה, שם תארח מכבי ר"ג את הפועל גליל עליון. שחקני עיר הגנים ירצו להבטיח את השארותם בליגה הלאומית. מולם תשחק קבוצה עייפה ביכולתה, אך חוסר יציבותם של שחקני הגליל, עלול לעלות להם בהפסד מפתיע.

בשורה מצ'כיה: עיסקת חבילה לתיור וצפיה בדייויס

אוהדי הטניס הישראלים יוכלו להנות מאפשרות צפיה במשחק גביע דייויס במסגרת הבית העליון, בו תארח צ'כיה את ישראל באמצע מארס. אישור על פתיחת הגבולות הצ'כיים לקהל הישראלי במשגה הראשונה, ניתן אתמול, בשהגיע טלקס למזכ"ל איגוד הטניס, צבי מאיר מהמזכ"ל הצ'כי פולאק.

בניגוד להודעה צ'כית קודמת, בה נאמר שלא יינתנו אשרות כניסה נוספות לישראלים, למעט 15 האשרות המתחייבות על פי התקנות, נודע אתמול כי הצ'כים מוכנים לארגן חבילת תיור באמצעות חברת התיירות הממשלתית "סדוק". במסגרת זו יוכלו ישראלים רבים לחזות בתחרויות, שימשכו שלושה ימים, בתוספת לארבעה ימי סיור.

לבקשת צבי מאיר יכללו הסיורים בין השאר, ביקור במחנה הריכוז "טריינשטאט" ובכפר לידיצ'ה. עלות הסיור כ-1200–1500 דולר. הצ'כים מתנים הסדרת הנושא רק באמצעות איגוד הטניס. ההרשמה תתבצע באיגוד על גבי טפסים רשמיים ששוגרו מצ'כיה.

"קפטן" נבחרת הכדוריד הישראלית, יואב דרוקר, פורץ את הגנת נבחרת הולנד

שוויצר: מגיעה לנו הצמרת
שניאור: התואר גדול עלינו

מאת ניסן פרידמן

אם תוציאו מהליגה הלאומית את שתי הבית"ריות – המובילה מירושלים והמוגרת מנתניה – הרי טבלת הסיבוב של הסיבוב הראשון צפופה ומעניינת למדי. אבל, בטבלה מופיעות בכל זאת שני הדגיגים האלה: בית"ר ים עם 34 נקודות ו-9 "מורי" מהמקום השני. בית"ר נתניה עם 7 נקודות בלבד והפרש שערים שלילי מרהיב: 42:8.

לסיכום הסיבוב פניתי לשני מאמנים ותיקים. דוד שוויצר, מאמן האלופה (עדיין), הפועל ת"א, ויצחק שניאור, מאמן הקבוצה המפתיעה של הסיבוב, בני-יהודה.

★ שוויצר, כיצד אתה מסכם את הסיבוב מבחינת קבוצתך?

"אחרי האליפות באה ירידה. הסיבות: הגדולה לא נוחה בפתיחת העונה, שהעיקה לנו 4 משחקי חוץ קשים ודובי ב-6 המחזורים הראשונים. סבלנו מהרחקות ופציעות. הדבר החשוב ביותר, שויתרנו על כוכבים שעלו 200.000 דולר כמו אנטמן (שהעברנו לעבד בלי להפסיד עליו כסף), אביטן, יאני, יעקב כהן, לסרי ושכטר. במקומם הכנסתי להרכב צעירים כמו ברנס, מוסטרל, מוסה, לינהרס וקריבאן. מכירת השוער ביטון והשאלת שחקנים כרפי שמואל הכניסה 40.000 דולר. כן, שיש לנו ספסל לא יקר, אך מלא התלהבות ועם עתיד גדול".

★ ומה באשר להווה?

"ידעתי שנתגבש ונתארגן. תפסנו שרשרת של 5 נצחונות, 3 תיקו ורק הפסד לבית"ר ים. העיקר שיש קבוצה בריאה, טובה ומנוהלת כפי שלא נוהלה מזמן. רכים בושו בקדירה, כשהיינו בתחתית, אך הקבוצה לא נשברה ומצויה בידיים טובות החל מתורי קאופמן דרך מילר, ציטר, עדי כהן, סלומון, הדרי ותבור הצעיר. יש שקט תעשייתי. בשביל עתיד האגודה העבודה הזו שווה אולי יותר מאליפות".

★ איזה הישג בסיום העונה יספק אותך?

"אם נמשיך לרוץ למעלה ונמשיך בסידרת המשחקים הטובים, הקהל יחזור וימלא את הקופות. מגיע לנו להיות בצמרת. עלינו להיצמד לבית"ר ים. הקבוצה יותר מנוסה ושאפתנית (בגלל הפרמיות לכוכבים) מאשר בזמני".

48 שעות אחרי שבת

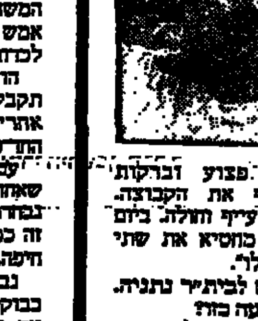

בית"ר ירושלים תזכה באליפות

★ שניאור, האם בני-יהודה מסוגלת להדביק את בית"ר ים בפיסגה?

"בני-יהודה אינה בשלה לאליפות. ייתכן שהאמירה מרגיזה אנשים בשכונה. אני ריאליסט ולא מתיימר להיות גדול, כשאנחנו עדיין לא גדולים. בית"ר מנוסה ויש לה מנהיג כמלמיליאן. היא משקיעה כסף רב ברכש מתאים ואילו בשכונה אין תקציב לזה. לבית"ר יתרון גדול בן 9 נקודות. אפשר לדגדג אותם, אבל אינני מאמין שיעברו אותם.

★ ומה יש לקבוצה, הנערצת במקום השני בטבלה?

"יש לנו מאגר של כשרונות צעירים, שבעוד שנתיים-שלוש יתנו את הטון בליגה. לפני שנה חששו מירידה. הופתעתי מהחומר הטוב שגיליתי כאן והפתעתי את כולם. אייזנברג וגודדנה חיילים: שירזי ושרעבי לפני גיוס. הותיקים עוזרים מאד ובראשם ברסובים, הדומה לדמותי הותיק. עם שניהם עבדתי והם מהווים אב טיפוס למנהיג חזבי".

★ המשחק נגד מכבי חיפה מלמד שאתם בירידה מסויימת.

"שיחקנו בהרכב חסר. מישל דיין עדיין פצוע ודבוקת שישוק, סחף את הקבוצה. אייזנברג חזר עייף חולה ביום טוב לא היה כוחטא את שתי ההחמצות שלו".

★ נתניית לבית"ר נתניה. הבורה לך תופעה כזו?

"מזה שנים רבות לא זכורה לי תופעה חריגה כמו זו. הקבוצות משפרות נגד את יחס השערים. הם התמוטטו לחלוטין. זכורה לי בשנות ה-50 הפועל בלפוריה. כהלויף מכבי ת"א הבקיעה נגדם שישיה וניצחנו 0:12. הם ירדו לבטח, אך בעידן 3 נקודות המאבק על שני כרטיסי הירידה האחרים פתוח לגמרי".

מאראדונה הצעיד בצמד שערים נאפולי לנצחון על אודינזה 0:3

"קפטן" נבחרת ארגנטינה בכדורגל, דייגו ארמנדו מאראדונה, החלים בליל מן הפציעה בקרסולו והוליך את קבוצתו נאפולי לנצחון חוץ על אודינזה 0:3.

מאראדונה הבקיע שני שערים (הראשון מן הנקודה הלבנה בדקה ה-30) והעלה את מאזנו העונה לשמונה שערים. שער אחד פתח מאשר אלכסנדרו אלטובלי, שהחמיץ בעיטת – 11, כשבעט לידיו של שוער ברשציה, אנריקו פנטי. את השער השלישי לנאפולי הבקיע פרננדו דה נאפולי בדקה ה-79.

אינטר ניצחה בברשציה 0:1, משערו של "קפטן" ארגנטינה לשעבר, דניאל פאסארלה.

האלופה יובנטוס נפרדה באבלינו בתיקו 1:1, כשאלסנדרו ברסוני היקנה יתרון למארחים בדקה ה-55. מאסימו מאורו השווה כעבור חמש דקות.

49,000 צופים חזו באיצטדיון האולימפי ברומא בנצחון רומא על אטלאנטה 2:4, לאחר שפיגרה 2:1 במחצית. את שלושת השערים במחצית השניה הבקיעו אנטוניו די קרלו, רוברטו פרוצו ומאסימו אגוסטיני.

לנאפולי בראש הטבלה 26 נקודות, לפני אינטר (24), יובנטוס (22), ומילאן (21).

תוצאות נוספות: מילאן–וורונה 0:1; סמפדוריה–פיורנטינה 1:3; אמפולי–אסקולי 0:1; טורינו–קומו 0:1.

תיקו לבריז' ולאנדרלכט

שתי קבוצות הצמרת, אנדרלכט ופ.צ. ברוז', סיימו את משחקיהן בתיקו זהה – 1:1. אנדרלכט עשתה זאת בחוץ עם קורטרייק ובריז' בבית עם אנטוורפן, במסגרת הליגה הבלגית.

תיקו דומה הושג בשני משחקים נוספים: בין סטנדרד ליאז' ואסטינג ג'נק ובין לוקרן ומאלין.

לאנדרלכט 30 נקודות בתום המחזור ה-18 והיא מקדימה בשלוש נקודות בריז', מאלין ובוורן, שהשיגה נצחון חוץ על סרן 0:1.

ווטפורד–צ'לסי 0:1

במשחק השלמה בסיבוב הרביעי בגביע האנגלי בכדורגל, ניצחה ווטפורד את צ'לסי 0:1. משער שהבקיע לותאר בליסט.

בסיבוב השלישי בגביע הסקוטי סיימו בתיקו 2:2 מחזיקת הגביע אברדין והאלופה סלטיק.

3 שיאי עולם בריצה באוטווה ושטוטגרט

שלושה שיאי עולם בריצה באולם, נקבעו באוטבה ובשטוטגרט.

באוטבה נקבעו, שיאים בריצת 50 מ' לגברים ונשים. בן ג'ונסון גמא את המרחק ב-5.55 ש', שיפור בשש מאיות השניה לשיא הקודם של המזרח-גרמני מנפרד קוקס, שנקבע לפני 14 שנה בברלין.

בת ארצו אנג'לה אוטאו-טיילור, עברה את המרחק ב-6.06 ושיפרה בחמש מאיות השניה את השיא הקודם של מרליס קוך, מגרמניה, שהושג לפני שבע שנים בגרנובל.

השיא השלישי נקבע בשטוטגרט על ידי אנטוניו מקיי מארה"ב, שעבר 300 מ' ב-32.51 ש', וקיזז 0.21 ש' מן השיא הקודם של המערב גרמני ארווין סקאמראנול (32.87 ש') ומייקל פרנקס (32.95 ש'). מקיי היה שלישי במשחקים האולימפיים ב-400 מ'.

שיא עולמי בגובה. הבולגריה סטפקה קוסטדינובה קובעת באיטליה הישג של 2.04 מ'

סווירי ומילצ'ן נגד מועמדים למאמן הנוער

מאת אשר גולדשלגר

שאול סווירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, וממלא מקומו, עוזיקם מילצ'ן, ימנעו היום בישיבת המזכירות העלאת שמות מועמדים לתפקיד מאמן נבחרת הנוער, במקומו של המאמן העבודי גיגי כהן.

השניים הביעו אתמול את מחאתם על ההצעות השמיות של מועמדים כפי שהועלו על-ידי חברים בהתאחדות לכדורגל.

מילצ'ן אמר אמש: "כל עוד קיים חוזה עם גיגי כהן הוא המאמן. לא אתן היום לדון בשמות מועמדים. אנו בנהלה נשמע את הדו"ח של יו"ר המשלחת, אריה קרמר, והמאמן, גיגי כהן".

גם סווירי הבהיר, כי לא יאפשר העלאת שמות הדרך אינה מקובלת עליו

הברך של אורי תיבדק היום

מאת ניסן פרידמן

ברכו הפצועה של כוכב בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, תיבדק היום. מלמיליאן נפגע שלשום כבר בדקה הראשונה של משחק החוץ נגד מכבי פ"ת (0:0).

מושב ד' של ועידת הפועל בסוף מארס

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, אישרה את קיום מושב ד' של ועידת הפועל התשיעית, שיערך ביום ב', 23 במארס 1987 בקיבוץ שפיים.

במעמד הפתיחה, בהשתתפות מזכ"ל ההסתדרות, יצחק קיסר, יוענקו תוארי כבוד "איש כפועל" למספר אנשי הפועל על פועלם והישגיהם למען ההתאגדות, הספורט בישראל והחינוך הגופני.

הנושא המרכזי שיועלה לדיון במושב יהיה משחקי הפועל ה-13.

מבקר פנים למשחקי הפועל

לפי בקשת מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, סוכם עם מרשד מבקר ההסתדרות, כי בניה מטעמו יוצמד אל אגף הכספים של מטה המשחקים. תפקידו של המבקר יהיה לבקר באופן שוטף את הפעולות הכספיות של מטה המשחקים על כל אגפיו.

לראשונה ריצת המייל בכיכר המדינה בת"א

ריצת המייל למרחק של 1609 מ' תערך לראשונה בארץ במסגרת משחקי הפועל בכיכר המדינה בת"א. היקפו הפנימי של הכיכר הוא 830 מ' והרצים יבצעו שני סיבובים, כשהזינוק והגמר יהיו כמעט באותו מקום.

במרוץ יקחו חלק רצים בכירים בעולם, שיבואו להשתתף בתחרויות האתלטיקה במסגרת משחקי הפועל ה-13.

שרף מומעד עדיף לנהל העתודה נגד גרמניה

מאת אשר גולדשלגר

"ההתאחדות לכדורגל תפעל לפי המלצת המאמן מיחיץ', לפיה רק הוא יקבע מי ידריך באופן חד פעמי את נבחרת העתודה במשחק מול נבחרת המשנה של מערב גרמניה", אמר אמש מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, עוזיקם מילצ'ן.

הוא הדגיש, כי ההתאחדות לא תקבל המלצות של עסקנים או אחרים לגבי ניהול המשימה החד פעמית.

עם זאת נודע, כי מיחיץ' מעוניין שאחד המאמנים הצעירים ידריך את נבחרת העתודה ב-25 במארס. יהיה זה ככל הנראה שלמה שרף ממכבי חיפה.

נבחרת העתודה תתכנס מחר בבוקר ליום אימון. מיחיץ' הקדים את האימון לשעות הבוקר מאחר ובכוונתו לצאת אחה"צ לחיפה לחזות בשני המשחקים במסגרת הטורניר הבינ"ל לקבוצות.

● מועד ההעברות לעונה זו בהתאחדות לכדורגל יסתיים היום בשעות הצהריים. לא צפוי "שוק" סוער במיוחד, כפי שהיה נהוג בשנים האחרונות, עקב מגבלת שלוש ההעברות לאגודה.

עיריית תל-אביב-יפו

מכרז פומבי

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם – 1979, מכריזה בזה עיריית תל-אביב-יפו על משרה פנויה באגף התברואה.

מכרז מס': מוז'/19/87

תואר המשרה: מנהל מוסך
דרגת המשרה: 6–10 של דירוג ההנדסאים/הטכנאים
שיעור המשרה: משרה אחת.

תאור התפקיד:
1. אחריות לניהול תקין של המוסך, מקצועית ואדמיניסטרטיבית.
2. הפעלת המערכות המקצועיות בצורה היעילה ביותר.
3. אישור עבודות חוץ לפי הצורך ובהתאם לנהלים.
4. מגע עם גורמי חוץ בנושאים הנוגעים להפעלתו התקינה של המוסך.
5. קשר עם מנהל מחסן חלקי חילוף וייעוץ לרכישת חלפים.

דרישות המשרה:
1. השכלה טכנית בתחום העיסוק ורישום בפנקס ההנדסאים והטכנאים.
2. "בעל הסמכה למנהל מקצועי בכיר בהתאם לצו פיקוח על מוסכים ומפעלים לכל רכב" (קובץ תקנות שנת תשל"ה עמ' 146).
3. בעל כתב הסמכה לניהול מקצועי: א. ציוד הנדסה ב. רצוי כתב הסמכה לתיקון מתנים ומשאבות הנזה.
4. נסיון של 5 שנים בתחום העיסוק.
5. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
6. כושר ניהול צוות עובדים.
7. כושר ניהול מו"מ עם גורמים פנים/חוץ עירוניים.
8. ידע בניהול פעולות חשבונאות.
9. ידיעת השפה העברית על בוריה והשפה האנגלית ברמה סבירה – לקריאת חומר טכני.

בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות המעידות על כישורי המועמד, יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העיריה במנגנון, על גבי "שאלון/אישי/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז. טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במנגנון באופן אישי או ע"י הדואר.

בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: ט"ו בשבט התשמ"ז 15 בפברואר 1987

ג' שבט התשמ"ז 2 בפברואר 1987 — אלי עשת, מנכ"ל העיריה

לחברה לעבודות עפר דרושים מניחי אבני שפה. 03-392115

קיבוץ עין-השופט מחפש אחות מוסמכת. התחלת העבודה מרץ, אפריל 87. נא להתקשר לטל. 04-919747, 04-919777

עיריית רמת-גן, האגף לחינוך — המח' לחינוך חברתי נוער וספורט, מפעלי בית עמנואל

דרושים
1. עוזרת אדמיניסטרטיבית לעבודה משרדית ופרויקטים מיוחדים – משרה מלאה.
2. רכז מפעלי נופש ופרויקטים מיוחדים במסגרת המדור לחינוך משלים. בחצי משרה.
3. רכז תנועות נוער – בחצי משרה. אפשר לקבל עובד למשרה מלאה לשני התפקידים 2, 3.

המעוניינים יפנו לאגף לחינוך – המחלקה לחינוך חברתי נוער וספורט ברח' המעגל 26 רמת-גן.
בימים א–ה בין השעות 8.00–14.00

אמקא — דרושים
1. מרכזנית — שעות העבודה 08.00–17.00, אפשרות גם לשני חצאי משרה
2. מוכר/ת — שעות העבודה: 08.00–16.00, יום ו' 08.00–13.00
3. פקיד/ה — למרכז הזמנות, ידע בהנהח"ש, שעות העבודה 08.00–17.00
להתקשר מיום ג' לריקי או ירונה בטלפון: 712898, 03-352141.

קופת חולים — דרוש רופא שיניים אחראי באזור הדרום (ראשל"צ, יהודה, הנגב)
דרישות התפקיד:
★ רופא שיניים עם רשיון בר תוקף ובעל ותק של 5 שנים לפחות ברפואת שיניים.
★ בעל כושר ניהול, הדרכה ופקוח על צוות רופאים גדול.
★ כושר לקיים מגע עם יחידים ומוסדות.
★ רצוי בעל תואר מומחה באחד מענפי רפואת שיניים.
תאור התפקיד:
★ אחראי על הפעלתם התקינה של מרפאות השיניים באזור הדרום.
★ קיום בקרה ופקוח על עבודת הרופאים והמרפאות.
★ אחראי על מתן הדרכה ויעוץ לרופאי שיניים באזור הדרום.
התנאים בהתאם לכשורים
על המעוניינים לפנות בכתב בציון תולדות חייהם ומס' טלפון לענף רפואת שיניים ת.ד. 16250 ת"א לא יאוחר מיום 15.2.87.

הלוח הכללי

וילות ובתים · דירות למכירה · דירות בשכירות · עסקים · מכוניות · אולמות · הצעות עבודה · שוק המציאות · זיפות גגות · ציפוי אמבטיות · שרותים · רוצים לקנות · רהיטים · מקררים · חיות בית · דיפוי והדרכה

כוכבים ולילות

טלוויזיה

מאת מירי פז

עתונות חוקרת, במקום ועדת חקירה

כמו במתכונת הדרמטית של סדרות־השושלת הידועות לטוב, מסתיים כל פרק בפרשת מכירת הנשק לאיראן בתפנית מפתיעה, האחת מהממת מקודמתה, כאילו אמר לנו התסריטאי הפורה: חכו חכו, כל מה שידעתם עד עכשיו על מעללי גיבורינו, הוא כאין וכאפס לעומת מה שאתם עתידים לדעת בפרק הבא.

הבעיה היא שגיבורי סדרת־איראן מצליחים להפתיע אותנו בעלילותיהם מבלי שנדע מה באמת התרחש שם. האמנם סייעה ישראל למימשל האמריקאי להטעות את הקונגרס? אם יזמה או רק עודדה ישראל את האמריקאים לסייע לקונטראס? וכיצד מתיישבים ממצאי ועדת המודיעין של הסנט האמריקאי עם הכחשותיהם של נציגי ממשלת ישראל? על כל אלה ועל שאלות רבות אחרות, צופים יקרים, לא תלמדו בפרקים הבאים. מרכיבים מרכזיים בעלילה הזאת יישארו חסויים. ומה שקרוי „זכות הציבור לדעת" ראוי להכנס במרכאות. אצלנו זו כנראה עוד סיסמה מן הסיסמאות, קלישאה ערטילאית שלא מחייבת התיחסות רצינית.

ח"כ אליהו בן־אלישר וח"כ שמחה דיניץ הודו („מבט" מוצ"ש) שמידע רלוונטי לא הגיע אליהם בדיוני ועדת חוץ ובטחון של הכנסת בנושא זה.

את מה שקרוי זכות־הציבור־לדעת, אמור הציבור בישראל, ובכללו ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לממש באמצעות ועדות חקירה אמריקאיות או, לחילופין, באמצעות צוות התחקיר של „לוס אנג'לס טיימס" ו„מעריב".

עוד חלקה נגועה

השאלות המרכזיות מן הקטע הקודם ראויות לבחינה גם בפרשת המתחולל במערכת המשפט. מה באמת קרה שם? על כך לא השיב כתב הטלוויזיה אמיר שביב (ואולי אשמים בכך עורכי הכתבה שהמשיטו ממנה את עיקרי הדברים) בכתבתו („מבט" ליל שבת). שביב אסף קטעי מידע שנראו אקראיים לחלוטין. אפילו מן הראיון עם פרופ' אוריאל רייכמן לא השכלנו להבין, למשל, מהם השיבושים בתפקודו של היועץ המשפטי. כמו בפאזל מקוטע, לא נותר אלא לצרף עובדות לרשמים.

העובדות מלמדות שבמשרד המשפטים, מיניסטריון יוצא דופן בין תיקי הממשלה, שאוכלס בדרך כלל באנשי מקצוע מובהקים שלא על פי מפתח מפלגתי, מתרחשת עתה נהירה כמעט המונית החוצה. אנשים ששירתו בו שנים ארוכות, חלקם מן הטובים בתחומם, נוטשים את המשרד. את הסיבות לכך אפשר רק לשער. הרושם הוא שהיועץ המשפטי יוסף חריש, שעל בחירתו ונסיבות בחירתו לתפקיד יש חולקים רבים, אינו עושה די להגנת החוק במדינת ישראל. הרושם הוא ששר המשפטים אברהם שריר, שעל תפקודו במשרה זו יש חולקים רבים יותר, לא משכנע במיוחד, בלשון המעטה, כשאינו משיב לשאלות המראיין „אז מה אם יש חילוקי דעות?... בבית הקברות יש שקט"... הרושם הוא שהן שר המשפטים והן היועץ המשפטי מחליקים ומטייחים כשהם נשאלים לחילוקי הדעות ביניהם ועל הכל מרחפת עננת נקש (ניל הגדול), המשחירה התענגנות חלקית, קרי, פרשיות אחרות. החשש הלא נוח הוא שמערכת המשפט נותרה מיותמת ממנהיגות סמכותית וראויה לאמון הציבור.

עד לא מכבר נטינו להאמין שמשרד המשפטים ומוסד היועץ המשפטי הם בבחינת שמורה, חלקה קטנה שאינה נגועה ברוב החולי והנגע שפשה בחלקים גדולים של המערכת הפוליטית בישראל. עתה, מסתבר, שגם חלקה זו כבר נגועה. למרבה הצער, אף לא אחד מאמצעי התקשורת והטלוויזיה בפרט, גולל את הליקויים בה. כתבתו של שביב היתה החמצה חמורה.

התשובה למזרח המתאזרח ולידישקייט המתעורר

בפינת הדת („ציזופים", מוצ"ש) בהנחייתו של אברהם בורג, שמענו מקהלה מיומנת היטב של נערים־זמרים מיטיבי שיר. הם שרו את הלחן התימני „דרור יקרא" בעיבוד כמו־כנסייתי. והרי זה מהפך תרבותי ממש. סוף־סוף התשובה הניצחת למזרח המתאזרח בתרבותנו מזה, ולידישקייט המתעורר, מזה.

200 יצירות של האמן הצרפתי אונורה דומייה (1808־1879) – גדול הקריקטוריסטים בכל הזמנים – יוצגו במוזיאון ישראל בירושלים בעוד כחודשיים. היצירות, מאוספו של ד"ר ארמנד האמר, הובטחו למוזיאון לפני מספר שנים. עתה מממש האספן הנודע את הבטחתו והיצירות יועברו מארה"ב למוזיאון לתצוגה של שלושה חודשים.

בתערוכה – הדפסי אבן, רישומים, ציורים ופסלים העוסקים בביקורת פוליטית וחברתית שנונה על אורחות החיים של הבורגנות, מערכת המשפט, האמנות והתיאטרון בצרפת במאה הי"ט.

בימים אלה מסיימת להקת המחול „בת־שבע" את החזרות על תכניתה החדשה בה תעלינה שתי יצירות בבכורה עולמית ואחת בבכורה ישראלית. יצירה חדשה אחת (בתמונה) היא של דני עזרלו ששאב את ההשראה למחול החדש מהמיסה בסי־מינור של באך: „אקסטסיס – המתחזה הגדול". בכורה נוספת היא לעבודתו של ג'ין היל סאגן שיצר עבור בת־שבע את עבודתו הששית במספר – „לאליר", למוסיקה של Arvo Part, סמואל בארברס וקטעי קריאה משירת לאליו. אוהד נהרין, שחזר זה עתה מסיור בסין עם להקתו, משחזר עם בת־שבע את „טבולא ראסה", יצירה שהעלה השנה עבור תיאטרון הבאלט של פיטסבורג, גם היא למוסיקה של Arvo Part. ערבי הבכורה של התכנית ייערכו ב־16 וב־17 בפברואר באולם „הקאמרי" בת"א.

מוצ"ש בכנסיה

מופע

מאת אמיר רותם

ג'יימס בראון בהופעה. סינרמה, מוצ"ש 31/1

חיוך שלא מש מן השפתיים. גם אצלנו

ראיתי עורך מוסיקלי חידונאי נודע מקפץ שלוח גפיים, מנער ראש, על סף אקסטזה. שורות היושבים הרחוקות, אלה ילדי גן העדן האדישים, על הרגליים הפעם, מניעים גוף ימין ושמאל, מוחאים כפיים בקצב כפול, כמו יום ראשון מוצלח בכנסיה שחורה. חלל הסינרמה קטן לכדי חדרון צפוף של מסיבה תל אביבית. ג'יימס בראון קשישא מגיש את המופע אותו הוא מביא כבר אלפי ערבים למיליונים של מרקדים ברחבי הכוכב. הרבה מהקלישאות שהדגמו ללא בושה על הבמה המציא האיש בלבן, המנצח בטבעת הזהב שלו על כל ההתרחשות.

מתוך תיזה מבוססת היטב שמופע שכזה בנוי במתכונת של יחסי אהבה, החל הכל במשחק מוקדם של התזמורת מרובת המשתתפים. מקאו פארקר הבן מזמן אל הבמה להדגים את פלאי הסקסופון שלו ואחר כך יקבל כל אחד מהחברים הזדמנות להציג את כישוריו. כולם מפרגנים לכולם בג'סטות גדולות מהחיים. את בראון אנחנו צריכים להזמין לבמה, כמו בטיול של התנועה, בשיטת „ואתם עונים". אז מדלג מתולל האנרגיה עטיר התסרוקת בינות [illegible] כדי להגיש את „לחיות באמריקה", להיטו האחרון. מרתה הרווין, להית־ראשה, לכודה בתוך מלבוש־פאייטים כחול ומכוסה ברעמת שיער בלונדינית, מנערת גוף, פוערת פה ומפיקה צליל חם שחבל שלא פרגן לסולו שירה. אחר כך תזכה לסלואו צמוד עם הבאבא בראון וכך גם שתי מאושרות מהציבור.

סקציית כלי הנשיפה קטלנית. הן כמדגישי קצב והן כסולנים הם מפליאים בתמיכה מקפיצה ופארקר הבן מתעלה מעל כולם ביכולת מזהירה. בראון, בשיחותיו על רקע המוסיקה, מעלה באוב את ג'ניס ג'ופלין, ג'ימי הנדריקס (סולו בס מוקדש לג'ימי ש„אם היית כאן ודאי היית נהדר"), מרווין גיי, בוב מרלי, ג'ון בלושי ובאותה הזדמנות גם את יבדל"א ארתה פרנקלין ודן אייקרויד.

המסך ברזל. הם הלכו, הוא נשאר, הוא הגדול מכולם. עובדה. כל העת, בזמן שמחלקת כלי הנשיפה נעה ימינה, נעה שמאלה וסבבה שני סיבובים מלאים, בעת שבראון והרווין גיערו כפות ידיים כמו בזוהר ימי הוודביל, בזמן סולו כלי ההקשה של גנן גריגם, באינספור הטטיקים של השואו האמריקאי, לא מש חיוך מטופש משפתי הטובבים. עבר מעט זמן עד שהבחנתי שגם שרירי פני מעוותים באופן דומה. „A funky good time" הבטיח בראון וקיים.

„אדיוס מי שיושב שם" חשבו המרקדים כשהביטו ביושבי השורות האחרונות, שרק צפו במציצנות פאסיבית בהשטותם הנלבבת של העומדים. גם בראון חשב כך וב„סקס משין" דרש בצדק לקום לכבוד השיר. מאותו שלב היה מוכן הכל לשלב האקסטטי. מי שפיקפק בנימוקי הרמת פרוייקט ה„סינרמה" קיבל תשובה ברורה ממר סנדק הנשמה, שלא חסר מעט אירוניה עצמית (נדרשו שלוש גלימות מרהיבות כדי להרים אותו מכריעתו הנודעת ולסייע בנסיגתו מהבמה, הבצוע המקוצר של „אין עסקים כעסקי השעשועים"). הערב המופע האחרון. נראה אתכם יושבים.

מוסיקה לנוער

לקראת שידור

מאת ישראל דליות

הפילהרמונית הישראלית עומדת להגיש היום את סיפורה (בהיכל התרבות ב־17.00) במסגרת קונצרט לנוער מס. 2, בניצוח שלום רונלי ריקליס. הסולנית היא הכנרת הישראלית המצויינת בת ה־17 שירה רבין (בפרק הסיום של הקונצ'רטו במי מינור מאת מנדלסון) המספר הוא הקריין דניאל פאר. יושמעו גם יצירות מאת רוסיני (סולם המשי), בטהובן, לברי (עמק), צ'ייקובסקי, מאהלר ורדי.

בו בזמן אפשר יהיה לעקוב בטלוויזיה, ב־17.55, אחר קונצרט אחר לנוער, שהוקלט בשנה שעברה, עם תזמורת רשות השידור בניצוח יצחק שטייגר, בשילוב איורים מיוחדים שצויירו ע"י יוסי שטרן. הסולנית היא הצ'לנית הצעירה חגית גלזר, תלמידת י"ב בירושלים המתכוננת בימים אלה לבחינות הבגרות, תלמידתו לשעבר של שמואל מגן וכיום לומדת אצל עוזי ויזל. היא תבצע את יצירתו הווירטואוזית המפורסמת של צ'ייקובסקי ואריאציות „רוקוקו". אגב, אותה יצירה עצמה תושמע מחר בערב ב„קול המוסיקה" (20.30) עם הסולן הצ'לן המהולל מסטיסלב רוסטרופוביץ', מהקלטת הקונצרט החגיגי לציון יובל ה־40 לאקדמיה למוסיקה בירושלים (עם הסימפונייטה הישראלית באר שבע בניצוח מנדי רודן).

בתחילת הקונצרט בטלוויזיה תבוצע הפתיחה ל„חלום ליל קיץ" שחיבר מנדלסון בהיותו בן 17 והנחשבת לאחת מיצירות המופת המופלאות שלו.

היורשים

שיאים מ„פסטיבל רובינשטיין", שהסתיים בסוף השבוע

מאת יהודה כהן

שתי הסדרות המיוחדות למנויים מטעם התזמורת הפילהרמונית הישראלית – סדרת קונצ'רטות לפסנתר בניצוח זובין מהטה וסדרת ערבי פסנתר סולו – לכבוד שנת המאה להולדתו של ארתור רובינשטיין, ביוזמת נשיא המדינה חיים הרצוג, נחתמו במעמדו בקונצרט עם דניאל בארנבוים כסולן. לתכנית המקורית של קונצרט זה הוקדם „הדרך" עצמו: הפתיחה „לאונורה" מס' 3 של בטהובן. זובין מהטה, שבמשך כל סדרת הקונצ'רטות רק „ליווה" את הפסנתרנים, ניצל את ההזדמנות לפתוח את הערב ביצירה תזמורתית בלי סולן, מן הידועות והיפות ביותר, בתנופה ובזוהר, בעיצוב מרשים. שני הקונצ'רטות, שניגנה התזמורת עם בארנבוים בהמשך, אהובות על הקהל לא פחות מהיצירה התזמורתית. בשניהם מטפלים המלחינים בתפקיד הסולו באורח סימפוני. בין הסולן לבין מהטה עם התזמורת שרר במשך כל הזמן תיאום מלא. הם הגישו את הקונצ'רטו החמישי של בטהובן בחגיגיות אצילה ואת הראשון של צ'ייקובסקי באורח דראמטי עם הבלטת המקצבים הזרים, בעיקר של הנושאים המושפעים מפולקלור, באופן מרתק.

דניאל בארנבוים הופיע אצלנו בזמן האחרון כמעט רק כמנצח, ועתה ישב אמן השרבים ליד הפסנתר. הדיאלוג בינו לבין התזמורת התנהל בשני הקונצ'רטות כאילו בין שתי תזמורות. גם בערב הפסנתר שקדם ריתק איש התזמורת בארנבוים את הקהל בנגנו במחשבה ובעומק את שלוש הסונטות האחרונות של בטהובן, שיש בהן מן הצבעים התזמורתיים, בעוד שבנגנו שופן, בתכנית שנוספה אחרי שתי הסדרות, שמר בהתאם לאופי המוסיקה על פסנתריות מוחלטת.

★

ערב הפסנתר של אלפרד ברנדל היה כולו מוקדש לשוברט. נדירים הם המקרים שאמן מזדהה הזדהות כה מושלמת עם המלחין. בנגינתו אפשר היה לשמוע הן את בעל הלידר והן את מחברן של הסימפוניות עם החטיבות העדינות בעלות „האורך השמימי" – כפי שהתבטא שומן. ברנדל הפליא – למרות שכל דבר ידוע ורשום בתוים – בפרפוזיציות מצלוליות, בגיוון דינאמי עשיר, לרבות פיאניסימות מקסימים, בהצגת משחקים הרמוניים כגון של מג'ור ומינור מתחלפים, בפיסוק מודייק הגיוני – כל זה היה כולו שוברט בלבוש אישי של אמן דגול. עם התזמורת ניגן ברנדל שני קונצ'רטות: את השני של בטהובן ואת הראשון של בראהמס; בכל אחד בהם שאף האמן לנחש את מחשבותיו ואת רגשותיו של המלחין כחברו אותו.

הפסנתרן מארריי פרהיה הגיש בנגינה חלומית שאינה ניתנת לתאור במלים סונאטות מאת בטהובן, שומן ושופן, ועם התזמורת בניצוח מהטה המחיש לקהל כי גם ב„קרזסה" ביצירות בטהובן, כמו הקונצ'רטו מספר אחת שלו, מסתתר כבר הגאון בעל הרעיונות הנשגבים והמעמיקים.

עיצוב הקונצ'רטו לפסנתר של שומן בידי ראדו לופו היה באותה רמה גבוהה שלמעלה ממנה אין. הוא „זימר" בנגינה חמה ומבריקה גם יחד, כשנטל חופש רב מבחינה אגוגית, ובהשראת גומלין עשו כן מהטה עם התזמורת. באותה רמה היתה גם תכנית הסולו של לופו שבה ניגן מוסיקה מאת באך, מוצארט ושומן.

מאוריציו פוליני ומהטה עם התזמורת הגישו במתח רב ובפיוט את הקונצ'רטו השלישי של בטהובן והעמיקו בהשמעת הקונצ'רטו השני של בראהמס. בערב הפסנתר פרש פוליני שתי סונאטות של בטהובן, „הסערה" ו„ולדשטיין" באורח מרגש, עם הפתעות בדינאמיקה ובפיסוק, ובנגנו שופן ויתר על סנטימנטליות ועיצב את המוסיקה שלו באורח גברי.

מהאמנים הישראלים הצטיין יפים ברונפמן בנגינה משוחררת ומבריקה של הקונצ'רטו השני בסול מינור של סן־סאנס. אילנה ורד הסתפקה בהפגנת שליטה וירטואוזית בכלי, בנגנה את רפסודיית פגניני של רחמנינוב. זובין מהטה, שתמיד דואג לעתודות ומקדם אמנים צעירים, נתן הזדמנות לפסנתרנים ירון קואבו ודניאל גורטלר, שניגנו ברמה גבוהה את הקונצ'רטו בדו מג'ור לשני פסנתרנים (ש' 1061) של באך, והציג גם את רן צמח (בקונצ'רטו הראשון של שופן), צעיר כשרוני שעדיין אינו יוצר מתוך עצמו.

זו היתה חגיגה עשירת ארועים, אך, למרבה הצער, שוב נעדרה מן התכנית מוסיקה מודרנית. אפילו קונצ'רטו „פופולארי" כמו השלישי של בארטוק, לדוגמה, לא נכלל ברפרטואר שלה, שלא לדבר על יצירה ישראלית, למשל הקפריצ'ו לפסנתר ותזמורת של בן־חיים.

פול סיימון בשנות עתה כבר יותר נוח בחברת להקתו (מירים מאקובה, היו מאסקלה, ריי פהירי), לאחר שהקונגרס הלאומי האפריקאי הכריז [illegible] אלבומו האחרון; המוצלח והמצליח של סיימון, „גרייסלנד", בדרום אפריקה. „גרייסלנד" (יצא בהדפסה מקומית) מתבסס על מקצבי הרחוב הדרום אפריקאי והוקלט בשיתוף מוסיקאים מקומיים.

ניצני העתונות העברית

ספר חדש

מאת מאיר בראלי

„ניצנים 1691 – 1896", לקסיקון העתונות העברית במאה הי"ט, מאת ד"ר מנוחה גלבוע, הוצאת אוניברסיטת תל אביב

לקסיקון העתונות העברית במאה הי"ט, מאת ד"ר מנוחה גלבוע, הוא כרך ראשון לעבודה גדולה המחכה עדיין לחוקרת. היא קראה לכרך שלפנינו בשם „ניצנים 1691 – 1896". אין הוא דן בכל המאה הי"ט אלא רק במחציתה הראשונה וכן הוא מתחיל זמן רב לפניהם, בסוף המאה הי"ז.

השם „ניצנים", שהמחברת נתנה לספר, הוא לשון אחר למבוא או הקדמה. היא אספה אחד לאחד, כתבי עת לא ידועים כיום, שחשיבותם מרובה להתפתחות העתונות היהודית, בעברית ביידיש ובלשונות אחרות. העתונים העבריים של סוף המאה הקודמת מהווים את המסד שעליו צמחה אחר כך העתונות שלנו וכן העתונות היהודית במזרח אירופה.

השם כתבי־עת גם הוא ספק־מדויק. מנוחה גלבוע השתמשה בו, ואנו מוכרחים ללכת בעקבותיה, משום שאין כינוי מתאים יותר. אלה הם פרסומים שאין להם קשר ישיר לעת, לזמן הופעתם. ודאי שהדבר נכון לגבי כתבי־העת החרדיים, אבל גם המשכיליים ואלה שהוקדשו לחכמת ישראל אינם שבועונים או ירחונים במובן המקובל של המונח. הם דנים בנושא שהם הוקדשו לו – שאלות ותשובות אצל החרדים, השכלה כללית אצל המשכילים וחקר התרבות היהודית אצל האחרונים. אף־על־פי־כן הם המסד שצמחה עליו עתונות יהודית, יומית ותקופתית.

תופעה מעניינת היא שכתבי־עת אלה יצאו לאור מחוץ לאימפריה הרוסית. רק אחד מהם הופיע בווילנה („פרחי צפון"). רק מאוחר יותר מתרכזת העתונות העברית ברוסיה, פולין וליטא – המקומות שהיה בהם ישוב יהודי גדול ומגוון יותר (עד לשואה). אחדים מכתבי־העת הנסקרים בספר הופיעו בגליציה, אשר אופי הישוב היהודי בה היה דומה יותר לזה שבגבולות רוסיה הצארית. אולם היהודים שם נהנו מתנאים טובים יותר והיו חשופים לתרבות גבוהה יותר. כתבי עת רבים הופיעו בתקופת הכרך הזה של הלקסיקון, בגרמניה. בשביל לעקוב אחרי השפעתם על המשך העתונות היהודית נחוץ היה לדעת מה מידת תפוצתם והשפעתם ברוסיה, אולם ספק אם אפשר בכלל לבדוק זאת.

ראוי שנברך על הופעת הכרך הזה ונעודד את החוקרת שתמשיך במפעלה ותגיש לקורא העברי את הכרכים הבאים, כדי שתהיה לנו תמונה שלמה של שורשים, שורשי העתונות העברית.

מוזיאון יהודי בשוודיה

בולים

מאת אריה לינדנבאום

באירופה נפתחו בשנים האחרונות מוזיאונים יהודיים כמו באייזנשטט (אוסטריה), דאבלין (אירלנד) ומערב ברלין. מוזיאון יהודי חדש נחנך בבודפשט ובפרנקפורט, בארמון רוטשילד, על גדות המיין, עומד מוזיאון יהודי לפני השלמתו. באמסטרדם ייפתח בקרוב מחדש המוזיאון היהודי המשוחזר, במעמד המלכה ההולנדית.

גם שטוקהולם לא פיגרה, וב־11 בינואר השנה, נפתח שם מוזיאון יהודי ונחנך על־ידי שר התרבות השוודי – בנגט גורנסון. במוזיאון, בנוסף לכלי פולחן וטקס יהודיים, גם חפצי אומנות, מסמכים ופריטים המספרים על תולדות העם היהודי בשוודיה. בתכנית להוסיף ספריית מחקר בנושא הנ"ל ליד המוזיאון.

משטוקהולם כותב לנו יוסף הופמן, כי בחנוכת המוזיאון הטביע דואר שוודיה חותמת מיוחדת לשימוש יום אחד בלבד, לדברי־דואר שנשלחו באמצעות תיבת־דואר מיוחדת, שהוצבה בשטח המוזיאון. בחותמת כתוב (בשוודית): „חנוכת המוזיאון היהודי בשטוקהולם". במרכזה – האות „ש" מסוגננת, שמצביעה על השם „שטוקהולם", אבל גם כאות ראשונה למילה „שם" והמלה „שדי" המתנוססת על המזוזות.

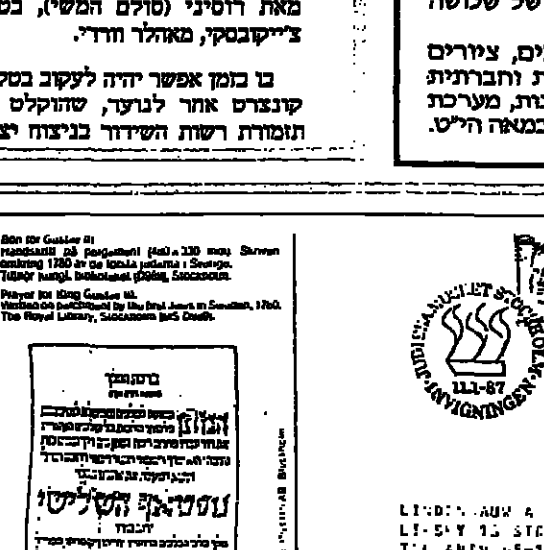

הונפקה גם גלויית־דואר, המראה כתב־יד מהספרייה המלכותית בשטוקהולם ובו התפילה למען המלך גוסטב ה־3, כתובה על פפירוס. (תפילה זו, עם שורה ריקה במקום שמופיע שמו של המלך, נמצאת בסידורי תפילה רבים ונקראת אחרי קריאת התורה בשבת וביום חג). העובדה שפפירוס זה מצוי עם שם המלך השוודי כתוב באותיות זהובות גדולות, לידה תרגום בשוודית והימצאותה בספרייה המלכותית, באה לאמת שזו מתנה למלך גוסטב ה־3 כאות הוקרה ותודה של נתיניו היהודים הנאמנים.

המלך גוסטב ה־3 נרצח ב־1792 בידי אציל ממורמר בנשף מסכות באופרה בשטוקהולם. (מקרה זה שימש יסוד לאופרה המפורסמת של ורדי – „נשף המסכות").

הופמן כותב, שבניגוד לשאר המוזיאונים היהודיים באירופה של היום, שהם תחת האפוטרופסות של המדינה, העירייה או הקהילה היהודית במקום, הרי שמוזיאון שטוקהולם הוא כולו פרי יוזמה פרטית של אהרון נוימן, חבר הקהילה היהודית בשטוקהולם, שבעזרת חברים הצליח תוך שנה להגשים את החלום.

המוזיאון נמצא בבניין גדול בנמל החופשי של שטוקהולם ואין הדבר מקרי: המקום הראשון בו הורשו יהודים להתיישב בשוודיה מבלי להיטבל לנצרות, היה בעיר מרסטרנד, בחופה המערבי של שוודיה, כ־30 ק"מ צפונית־מערבית מגוטנבורג. ב־1775 הפכה העיירה מרסטרנד ל„פורטו פרנקו", כלומר נמל חופשי עם חופש דתי, ויהודים רבים נמשכו למקום. באותה שנה הוציא המלך גוסטב ה־3 מנשר שהגן על התישבות יהודים מגרמניה בשוודיה ואהרון יצחק ממקלנבורג־סטרליץ שבצפון גרמניה, היה היהודי הראשון שקיבל רשות להתיישב בשוודיה. בשנת 1782 קיבלו היהודים רשות להתיישב בשלוש ערים נוספות: שטוקהולם, גוטנבורג ונורקופינג. יחד עם זאת, קיבלו יהודי שוודיה שוויון זכויות רק ב־1870.

נבחר ועד להתאחדות בולאי ישראל

באספה הכללית של התאחדות בולאי ישראל, שהתקיימה בתל־אביב ב־27.1.87 נבחר ועד פועל חדש לשנת 1987, ובו 11 חברים: הנס סינק – יו"ר (נשיא: לביא בלאו, עו"ד א. ובר, י. ברק, י. שבתאי, שלמה מאזה, א. זכאי, בן הדור נסטויטר, משה ויגוצקי, א. סנדק וקלמן בר־אילן.

לוועדת ביקורת נבחרו: שופט אברהם חרמון, ד"ר אורי לייבו וד"ר צ. שמעוני. לוועדת כוררות – עו"ד צירסקי, יוסי חכמי, עו"ד צ. סלנט, עו"ד י. גפן, הדעון לוי. לבית דין כבוד: ב. גרוזר, עו"ד סלנט, י. חכמי, עו"ד גפן וה. לוי.

בעמותה התל־אביבית

בחירות היו גם בעמותה התל־אביבית ובוועד שנבחר 5 חברים: ירחמיאל אוקו, – יו"ר: ש. קוויטנר – מזכיר: צ. בריסט – גיזבר; הנס ברוך ויוחנן מירדז – חברים: לוועדת הביקורת נבחרו: ראובן חשבון מ. שמואלי ועו"ד יעקב גפן.

שני יהודים ביוגוסלביה

מעט מאד מבולי יוגוסלביה שמורים באוספי „יודאיקה" אם

כי אחד הבולים האחרונים מרשים מאד ביופיו – הכוונה לבול עם שער ההגדה מסרייבו.

עתה הופיעו שם שתי סדרות אומנות וכנראה ששני בולים מתוך הסדרות אכן יתקבלו על־ידי אספני „יודאיקה", לפחות חלק מהם. הכוונה לבול אנדרייביי־קין (כהן) (יהודי) ובול עם יצירתו של ומרלי שגם הוא, כנראה, ממוצא יהודי.

3 בולים לטריגווה לי

שלושה בולים ראשונים לזכרו של טריגווה לי, מי שהיה מזכיר האו"ם הראשון בשנים 1946 – 1953 הופיעו ב־30 בינואר השנה בדואר או"ם. טריגווה לי היה מזכיר האו"ם בעת הקמת מדינת

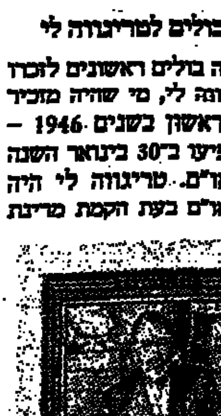

ישראל. הוא נולד באוסלו שבנורווגיה ב־1896. ב־1940 היה שר החוץ של הממשלה הנורווגית הגולה בלונדון. דואר או"ם הנפיק שלושה בולי דיוקן שהודפסו לפי תמונת שמן של צייר נורווגי. הדיוקן זהה בשלושת הבולים אך הערכים הודפסו במטבע שוויצרי, אמריקאי ואוסטרי.

החותמת לג'ודי רזניק
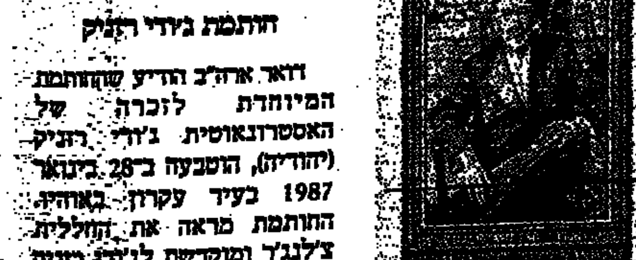
דואר ארה"ב הודיע שחותמת המיוחדת לזכרה של האסטרונאוטית ג'ודי רזניק (יהודיה), הוטבעה ב־28 בינואר 1987 בעיר עקרון באוהיו. החותמת מראה את החללית צ'לנג'ר ומוקדשת לג'ודי רזניק ואינה מזכירה את שאר האסטרונאוטים שנספו.